



**T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI**

**BAĞIMSIZ DENETİM ŞİRKETLERİNİN YAYINLADIKLARI
ŞEFFAFLIK RAPORLARININ KALİTE KONTROL ANALİZİ**

Yüksek Lisans

Ecem Kübra METİN

Çorum 2019

BAĞIMSIZ DENETİM ŞİRKETLERİNİN YAYINLADIKLARI ŞEFFAFLIK RAPORLARININ KALİTE KONTROL ANALİZİ

Ecem Kübra METİN

Sosyal Bilimler Enstitüsü

İşletme Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

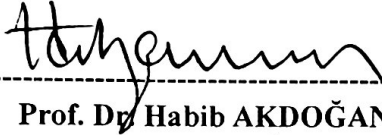
TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Habib AKDOĞAN

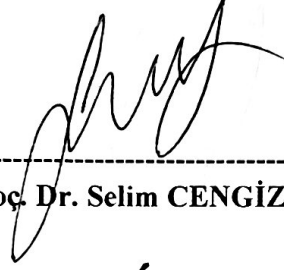
ÇORUM-2019

KABUL VE ONAY

Ecem Kübra METİN tarafından hazırlanan *Bağımsız Denetim Şirketlerinin Hazırladıkları Şeffaflık Raporlarının Kalite Kontrol Analizi* başlıklı bu çalışma, 20/06/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği / oyçokluğu ile başarılı bulunarak yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.



Prof. Dr. Habib AKDOĞAN (Başkan/Danışman)

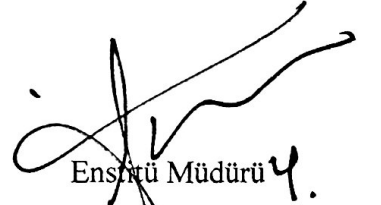


Doç. Dr. Selim CENGİZ



Dr. Öğr. Üyesi Kübra Müge ÇAKARGÖZ

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.



Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Mehmet EVKURAN

T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yaptığımı beyan ederim.(20/06/2019)



Ecem Kübra METİN

ÖZET

METİN, Ecem Kübra. *Bağımsız Denetim Şirketlerinin Yayınladıkları Şeffaflık Raporlarının Kalite Kontrol Analizi*, (Yüksek Lisans Tezi), Çorum, 2019.

Küreselleşmeyle birlikte ülkeler arasındaki ekonomik ve ticari ilişkiler her geçen gün artmaktadır. Buna bağlı olarak kamuoyunun aydınlatılmasında ve bilgilendirilmesinde uluslararası alanda geçerli standartların kullanımı önemli hale gelmiştir. Birçok ülke finansal raporların doğruluğunu sağlamak ve kamu yararını gözetebilmek üzere denetim kurumları oluşturmuştur. Ülkemizde denetim şirketlerinin denetim standartlarına uygun olarak faaliyette bulunmasından Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu yetkilidir. Türkiye’de Kamu Gözetimi Kurumu, muhasebe ve denetim alanında düzenleyici kuruluş olarak 2011 yılında faaliyete başlamıştır. Bu düzenleme beraberinde bağımsız denetimde şeffaflığın sağlanmasına yönelik raporların düzenlenip yayınlanmasını zorunlu kılmıştır. Şeffaflık raporlaması 2012 yılında yasal düzenlemelerin ardından 2013 yılında Türkiye’nin gündemine girerek önemli gelişmeler yaşanmıştır.

Bu çalışmada şeffaflık raporlarının kalite kontrol standardına uygun olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışmanın ana kütlesi olarak 2016-2017 yılları itibari ile Türkiye’de bağımsız denetim yapmaya yetkilendirilmiş şirketlerin KGK’nın resmi internet sitesinde yayınlamış oldukları şeffaflık raporları esas alınmıştır. Çalışma kapsamında içerik analizi yöntemi ile toplamda 128 bağımsız denetim kuruluşu incelenmiş, ancak 79 şirketin şeffaflık raporlarına ulaşılrken, 49 şirketin raporlarına ulaşılamamıştır.

Anahtar Kavramlar: Bağımsız Denetim, Şeffaflık Raporu, Kalite Kontrol Standardı, İçerik Analizi

ABSTRACT

METİN, Ecem Kübra. *Quality Control Analysis of the Transparency Reports issued by Independent Audit Companies*, (Master Thesis), Çorum, 2019.

With globalization, economic and commercial relations between countries are increasing day by day. Therefore the use of internationally well known standards has become important in informing and clarify the public. Many countries have established audit bodies to ensure the accuracy of financial reports and to monitor the public interest. The Public Oversight Accounting and Auditing Standards Authority is authorized by the auditing companies in our country in accordance with the auditing standards. Public Oversight Authority, institutions in Turkey accounting and auditing in 2011 began to operate as regulatory agency. This regulation has made it necessitated regulate and publish transparency reports to ensure transparency in independent audit. Transparency in reporting then the legal arrangements entered into in 2012 there have been significant developments in Turkey agenda in 2013.

Transparency reports that have been published on the official website of the Public Oversight Authority is this study in independent auditing in Turkey as of the years 2016-2017 as the main body of the company is based. In the context of the content analysis method 128 independent auditing firms were we investigated and the importance of transparency reports in terms of quality control Standard was emphasized. While transparency reports of 79 companies were reached, transparency reports of 49 companies could not be reached.

Keywords: Independent Audit, Transparency Report, Quality Control Standard, Content Analysis

TEŞEKKÜR

Tez alıőmam boyunca değerli bilgi ve deneyimleri ile yol gsterici ve destek olan değerli danışman hocam Prof. Dr. Habib AKDOğAN'a sonsuz teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Yine çalıőmam boyunca sabırla ve büyük bir ilgiyle bana faydalı olabilmek için elinden gelenin fazlasını sunan her sorun yaőadıęımda yanına çekinmeden gidebildiğim, güler yüzünü ve samimiyetini benden esirgemeyen kıymetli Arő. Gör. Dr. Ela HIYORULMAZ'a sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

Tüm eğitim hayatım boyunca benden maddi ve manevi desteğini esirgemeyen her zaman yanımda olan sevgili annem Jale Bıyık'a teőekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar DİZİNİ.....	vi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	vii
KISALTMALAR.....	viii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM BAĞIMSIZ DENETİMLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER

1.1.DENETİM KAVRAMI VE TANIMI.....	3
1.2. DENETİM KAVRAMININ ÖZELLİKLERİ.....	4
1.3. DENETİM TÜRLERİ	5
1.3.1. Denetimin Konusu ve Amaçları Açısından Denetim Türleri.....	5
1.3.1.1. Bağımsız Denetim (Finansal Tablo Denetimi)	6
1.3.1.2. Uygunluk Denetimi.....	6
1.3.1.3. Faaliyet Denetimi	6
1.3.2. Denetçinin Statüsü Açısından Denetim Türleri	7
1.3.2.1. İç Denetim.....	7
1.3.2.2. Kamu Denetimi	7
1.3.2.3. Bağımsız Denetim.....	7
1.4. TÜRKİYE’DE BAĞIMSIZ DENETİM SÜRECİ	9
1.5. BAĞIMSIZ DENETİMDE YETKİLİ DENETÇİLER VE DENETİM KURULUŞLARI.....	13

İKİNCİ BÖLÜM BAĞIMSIZ DENETİMDE KALİTE, KALİTE KONTROL VE ŞEFFAFLIK

2.1. KALİTE VE KALİTE KONTROL KAVRAMLARI	16
2.2. KALİTE KONTROL STANDARDI-1 (KKS-1).....	19
2.2.1. Kalite Kontrol Standartlarının Unsurları	20
2.2.1.1. Kaliteye Yönelik Liderlik Sorumlulukları	21

2.2.1.2. İlgili Etik Hükümler	22
2.2.1.3 Müşteri İlişkinin ve Bağımsız Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devam Ettirilmesi.....	24
2.2.1.4. İnsan Kaynakları	25
2.2.1.5. Denetimin Yürütülmesi.....	27
2.2.1.6. İzleme.....	27
2.2.1.7. Belgelendirme	29
2.3. BAĞIMSIZ DENETİMDE KALİTE VE KALİTE KONTROL	29
2.4. BAĞIMSIZ DENETİM STANDARDI 220 (BDS 220).....	33
2.5. ŞEFFAFLIK RAPORLAMASI VE BAĞIMSIZ DENETİM KALİTESİ ...	34
2.5.1. Şeffaflık Kavramı ve Önemi	34
2.5.2 Bağımsız Denetimde Şeffaflık	35
2.5.3. Şeffaflık Raporu Gelişim Süreci	36
2.5.3.1. Türkiye’de Şeffaflık Raporlamasıyla İlgili Gelişmeler	37
2.5.3.2. Uluslararası Alanda Şeffaflık Raporlamasıyla İlgili Gelişmeler	40
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM KAMU GÖZETİMİ KURUMU'NDA YAYINLANAN ŞEFFAFLIK RAPORLARININ BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
3.1. ÇALIŞMANIN AMACI	43
3.2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ	44
3.3. ÇALIŞMANIN KAPSAM VE SINIRLILIKLARI.....	44
3.4. ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ.....	45
3.5. ÇALIŞMANIN BULGULARI	46
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	166
KAYNAKÇA	170
EKLER.....	178
EK-1.....	178
EK-2.....	182

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Şeffaflık Raporlarında Bulunması Gereken Bilgiler	38
Tablo 2. İstanbul Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları	47
Tablo 3. Ankara Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları	122
Tablo 4. İzmir Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları	148
Tablo 5. Antalya Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları	158
Tablo 6. Bursa Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları.....	160
Tablo 7. Samsun Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları	162

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil	<u>Sayfa</u>
Şekil 1. Denetim Firmasında Kalite Kontrol Sisteminin Oluşturulma Aşamaları..	18
Şekil 2. Denetim Kalitesinin Yapısı	32



KISALTMALAR

Kısaltmalar

AICAP	:AmericanInstitute of CertifiedPublicAccountants
AB	:Avrupa Birliği
ABD	:Amerika Birleşik Devletleri
BDDK	:Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BDS	:Bağımsız Denetim Standartları
BDY	:Bağımsız Denetim Yönetmeliği
CPA	:CertifiedPublicAccountants
EPDK	:Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
FRC	:Finansal Raporlama Konseyi
GKGDS	:Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları
IAASB	:International Auditing and Assurance Standards Board
IFAC	:InternationalFederation of Accountants
IESBA	:InternationalEthicsStandards Board forAccountants
ISQC 1	:Uluslararası Kalite Kontrol Standardı
KAYİK	:Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar
KGK	:Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KKS-1	:Kalite Kontrol Standardı-1
KHK	:Kanun Hükmünde Kararname
PCAOB	: PublicCompany Accounting Oversight Board
SMMM	:Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
SPK	:Sermaye Piyasası Kurulu
TDS	:Türkiye Denetim Standartları
TFRS	:Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TMS	:Türkiye Muhasebe Standartları
TTK	:Türk Ticaret Kanunu
YMM	:Yeminli Mali Müşavir

GİRİŞ

Denetim, içinde bulunduğumuz bilgi çağında belirli kuruluşların uyguladığı standarttan ziyade, ülke politikalarına yön veren ve ekonomik bilgileri doğrulayan bir sistem haline gelmiştir. Küreselleşmeye bağlı olarak içinde yer aldığımız bilgi çağında ülkeler arasındaki ekonomik ilişkiler hızlı bir biçimde artmaktadır. Bu nedenle işlemler daha karmaşık hale gelmiştir. Bilgi sağlayıcılarının yanlı davranışlarından dolayı işletmelerin verdiği bilgilerin güvenilirliği tartışılır hale gelmiş ve güvenilir bilgiye daha çok gereksinim duyulmuştur. Bu nedenle denetim şirketlerinin denetim kalitesi ve kamuoyunun aydınlatılmasında uluslararası düzeyde geçerli standartları uygulamaları önemli hale gelmiştir. Bağımsız denetim bilgilerin doğruluğunu sağlayarak toplum ihtiyaçlarına cevap veren önemli bir kavramdır. Bağımsız denetim kavramı gelişmiş ekonomilerde her geçen gün önem kazanmaktadır. Bağımsız denetim şirketlerinin, denetim standartlarına uygun olarak denetimi gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri günümüzde önemli bir konu haline gelmiştir.

Bağımsız denetimin kontrolünü sağlayan kavram kalite kontrol standardıdır. Denetim şirketleri, gerçekleştirdikleri denetimin kalitesini önceden belirlenmiş standartlara göre yaparak yükseltmektedirler. Kaliteli bağımsız denetimin yapılması ülke ekonomilerinin gelişmesi açısından bir zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır.

Birçok ülke finansal raporların doğruluğunu sağlamak için ve kamu yararını gözetebilmek üzere denetim şirketleri oluşturmuştur. Ülkemizde muhasebe ve denetim alanında bir reform yapılarak, kamu otoritesi 2011 yılında tek çatı altında toplanarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) kurulmuştur. Bu düzenleme beraberinde bağımsız denetimde şeffaflığın sağlanmasına yönelik olarak şeffaflık raporlarının düzenlenip yayınlanmasını zorunlu kılmıştır. Şeffaflık raporlamasıyla ilgili ilk yasal düzenlemeler 2012 yılında gerçekleşmiş ve 2013 yılında ilk şeffaflık raporlaması gerçekleşmiştir. KGK' da yayınlanan şeffaflık raporları içerik analizi yöntemi kullanılarak kalite kontrol standardına uygun olup olmadığı araştırılmıştır.

Çalışma üç ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde öncelikle denetim kavramı ve tanımı yapılmış, denetimin kavramının genel özellikleri ve denetim türlerine değinildikten sonra bağımsız denetim ele alınmıştır. Türkiye'de bağımsız denetim

süreci incelenerek denetimin 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanun'una göre nasıl yapıldığı anlatılmıştır.

İkinci bölümde, öncelikle kalitenin neden önemli olduğu ve denetimde kaliteyi arttıran unsurlar açıklandıktan sonra bağımsız denetimde kalite ve kalite kontrol anlatılmıştır. Denetim sonuçlarının güvenilir bilgi içermesi, denetim kalitesinin artırılması için yapılan çabaların temelini oluşturmaktadır. Kalitenin artırılması ise denetimde kalite kontrolün sağlanması ile gerçekleştirilmektedir. Geçmiş yıllarda meydana gelen denetim skandalları, denetim kavramının önemini ortaya koymuştur. Bu bağlamda şeffaflık raporlarının önemi bir kez daha gündeme gelmiştir. Yasa koyucular denetim şirketlerinin kalitelerini yükseltmek ve denetim faaliyetlerini daha profesyonel düzeye ulaştırmak için bir takım düzenlemeler yapmışlardır. Bu düzenlemelerden birisi de bağımsız denetim şirketleri tarafından yayımlanması gereken şeffaflık raporlarıdır. Bu bölümde şeffaflığın önemi vurgulandıktan sonra şeffaflık raporlamasıyla ilgili literatür araştırılmıştır. Şeffaflık raporlamasına ilişkin güncel gelişmeler ulusal ve uluslararası düzeyde ele alınarak bağımsız denetim kalitesiyle şeffaflık raporlaması arasındaki ilişki incelenmiştir.

Üçüncü bölümde ise, ilk iki bölümde ele alınan teorik bilgiler çerçevesinde şeffaflık raporları üzerine kalite kontrol analizi yapılmıştır. Kamu Gözetimi Kurumu'nda yayınlanan şeffaflık raporlarının içerik analizi yapılarak kalite kontrol standardına uygun olup olmadığı incelenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

BAĞIMSIZ DENETİME GENEL BİR BAKIŞ

Bu bölümde öncelikle denetim kavramı ve tanımına, denetim kavramının genel özellikleri ve denetim türlerine değinildikten sonra, bağımsız denetim açıklanıp, Türkiye’de ki bağımsız denetim sürecine yer verilmiştir. Son olarak bağımsız denetimde yetkili denetçiler ve denetim kuruluşları ele alınmıştır.

1.1.DENETİM KAVRAMI VE TANIMI

Anglo-Sakson ülkelerinde “Auditing” kavramı olarak kullanılan denetim kavramının kökeni Latince’de “işitme, dinleme” anlamında kullanılan “Audire” fiiline dayanmaktadır. Audire fiilinin anlamı ise eski tarihlerde uzman kişilerin seçilerek, herhangi bir alanda görevli olan kişilerin yaptıkları işleri dinleyerek, doğruları bulmaya çalışmalarıdır (Bozkurt, 2006, s. 17).

Denetim kavramı hayatın her alanında sıklıkla karşımıza çıkan sürekli kullanılan bir kavramdır. Geçmiş zamanlarda “murakabe” olarak adlandırılan sözcük bugün karşımıza “denetim” olarak çıkmaktadır (Güçlü, 2011, s. 1-2). Denetim kavramının öncelikle Türk Dil Kurumuna göre sözlükteki karşılığına bakıldığında denetleme; “belirli bir işin doğru ve yönetime uygun bir biçimde uygulanıp uygulanmadığını anlamak için yapılan inceleme, murakabe etmek, teftiş etmek ve kontrol etmek” şeklinde tanımlanmaktadır (Erkan vd., 2008, s. 33-34).

Denetim, kavram olarak genel bir ifade olmakla birlikte tüm kamu ve özel sektörü ilgilendirmektedir. Ayrıca denetim; iddia edilen eylemlerin yasaya ve mevzuata uygunluk derecesini araştıran planlayıcı ve sistematik bir süreç olarak da tanımlanabilir (Güçlü, 2011, s. 1-2).

Hukuki olarak denetim kavramı, kamu kuruluşlarının ve özel kurulmuş kurumların kanun ve yönetmeliklere uygun olarak çalışılıp çalışılmadığının tespit edilmesidir (Erkan vd., 2008, s. 33-34).

Black's Hukuk Sözlüğü'nde ise denetim, "çözümlemeler ve doğrulamalardan yola çıkarak muhasebe kayıtlarını inceleyen sistematik kontrollerdir" şeklinde ifade edilmiştir (Özyurt, 2010, s. 2).

SMMM ve YMM'lerin Çalışma Usulleri Hakkındaki Yönetmeliği'ne göre denetim; muhasebe de yer alan bilgilerin başta mevzuatta yer almak üzere genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre hazırlanıp hazırlanmadığını ve mali olayların kayıtlara gerçek olarak aktarılıp aktarılmadığını tarafsız olarak araştıran sistematik bir süreçtir (Erkan vd., 2008, s. 33-34).

1.2. DENETİM KAVRAMININ ÖZELLİKLERİ

Denetimle ilgili birçok farklı tanımlamalar yapılabilir. Genel olarak ise denetim unsurları yedi başlıkta aşağıdaki gibi açıklanabilir:

- a)* İktisadi Faaliyet ve Olaylara İlişkin İddialar: İktisadi bilgilerin teşhis, ölçme ve raporlama işlevleri belirtilmektedir. Denetim sırasında işletmenin finansal tabloları ve iktisadi faaliyetleri hakkında sunulan raporların iddia edilen gerçekleri yansıtıp yansıtmadığı araştırılır (Güredin, 2000, s. 5). Denetim sırasında önemli olan bir işletme yönetiminin başarı ve başarısızlığı veya ne kadar kâr-zarar elde ettiği değil, aksine kâr veya zarar rakamlarının gerçeği ne kadar yansıtıp yansıtmadığıdır (Ergin, 2007, s. 8-9).
- b)* Önceden Saptanmış Ölçütler: Denetim sırasında önceden belirlenmiş ölçütler kullanılır. Bunlar genel olarak; yasama organlarınca konmuş yasalar, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ve muhasebenin temel kavramları, muhasebe standartları, yönetim tarafından konulmuş kurallar ve yönetim tarafından saptanmış başarı ölçütleridir (Karacan ve Uygun, 2012, s. 25).
- c)* Uygunluk Derecesi: İşletme yönetimi tarafından açıklanan bilgilerin önceden saptanmış ölçütlere tutar, miktar ve kalite yönlerinden uygunluğunun ölçülmesidir (Güredin, 2010, s. 12).
- d)* Tarafsızca Kanıt Toplama ve Kanıtları Değerlendirme: Denetimin bağımsız uzman bir kişi tarafından kanıt toplarken ve değerlendirirken

hiçbir ön yargıya dayanmadan, kanıtların titizlikle incelenmesi ve değerlendirilmesidir (Güredin, 2010, s. 12). Tarafsızlık ibaresi ile anlatılmak istenen denetimin konusuyla ilgili bilgi ve işlemlerle doğrudan ilgisi bulunmayan bağımsız bir kişi tarafından yapılmasıdır (Yılcı vd., 2013, s. 1-2).

- e) Denetim Sistematik Bir Süreçtir: Denetim statik değildir, bir bilgi üretme ve karar verme süreci olduğundan dolayı dinamik bir faaliyettir (Güredin, 2000, s. 5). Bu süreç, denetim faaliyetinin yukarıda belirtilen evreler halinde planlı olarak gerçekleşmekte olduğunu ifade eder.
- f) İlgili Duanlar: Denetim sonunda denetçinin görüşüne güvenerek elde edilen sonuçların; ortaklara, işletmenin yöneticilerine, kredi verenlere, kamu kurumlarına ve diğer karar alıcılar gibi bilgi kullanıcılarına iletilmesidir (Kepekçi, 1996, s. 2).
- g) Sonuçları Bildirme: Denetim sürecinin son evresi olmakla birlikte, denetçinin elde ettiği bulguların bilgi kullanıcılarına iletilmesidir. İşletme tarafından ileri sürülen iddiaları, denetçi tarafından güvenilirliği incelenerek doğruluğunu onaylar veya reddeder. Ayrıca yüzde yüzlük bir güvence veremez (Güredin, 2010, s. 12).

1.3. DENETİM TÜRLERİ

Denetim faaliyetlerini literatürde çeşitli kriterlere göre sınıflandırmak mümkündür. Günümüzde en sık rastlanan sınıflandırma ise; Denetimin Konusu ve Amaçları Açısından Denetim Türleri ve Denetçinin Statüsü Açısından Denetim Türleri olmak üzere iki ana başlık altında sınıflandırılmaktadır.

1.3.1. Denetimin Konusu ve Amaçları Açısından Denetim Türleri

Bağımsız denetim, uygunluk denetimi ve faaliyet denetimi olmak üzere üçe ayrılmaktadır.

1.3.1.1. Bağımsız Denetim (Finansal Tablo Denetimi)

Bir işletmeye ait finansal tabloların, önceden belirlenmiş kurallara uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğinin denetçi tarafından tarafsız bir şekilde incelenerek uygunluğunun araştırılmasıdır (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 17). İşletme, bağımsız denetçi tarafından finansal tablolarının ilgili mevzuat ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygunluğunun incelenerek, sonuçların doğruluk ve güvenilirliğinin rapor halinde sunulma sürecidir (Yılancı vd., 2013, s. 3-4). Denetçilerin sık olarak kullandıkları bağımsız denetim, finansal tablo denetimi, mali tablolar denetimi aynı anlamda kullanılmaktadır (Ergin, 2007, s. 10-11). Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), bağımsız denetim standartları hakkında tebliğinin birinci kısmının 3. maddesinde bağımsız denetimin amacı; işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle gerçeğe uygun biçimde gösterip göstermediği konusunda bağımsız denetçinin görüş bildirmesini sağlamaktır (SPK, 2003, madde. 3).

1.3.1.2. Uygunluk Denetimi

İşletme, faaliyetlerinin yetkili makamlar tarafından belirlenmiş kurallara, belirli yöntemlere ve ilgili mevzuatlara uygun olup olmadığının araştırılmasıdır (Güredin, 2010, s. 17). Uygunluk denetiminin de amaç bir otorite tarafından belirlenen kurallara uyulup uyulmadığı denetlenir (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 17-18). Uygunluk denetiminde önceden belirlenen ölçütler mevzuat, yönetmelik ve tüzük gibi dış çevre tarafından konulan yasalar olabileceği gibi, işletmeyi daha kolay ve verimli yönetebilmek adına işletme yönetimi tarafından belirlenen politika ve kurallar olabilir. Denetçi işletme tarafından konulmuş olan bu politika ve kurallara uygun olarak hareket edilip edilmediğini inceler (Yılancı vd., 2013, s. 3).

1.3.1.3. Faaliyet Denetimi

İşletme faaliyetlerinin tamamının veya bir bölümünün denetçi tarafından tarafsız bir şekilde incelenerek etkenlik ve etkinliklerinin belirlenmiş hedef ve amaçlara ulaşım ulaşılmadığının saptanmasıdır (Güredin, 2010, s. 17). Etkenlik; amaca ulaşma, etkinlik (verimlilik) ise; amaca ulaşırken kaynaklardan verimli yararlanma anlamında

kullanılmaktadır (Selimoğlu vd., 2015, s. 18). Faaliyet denetimi genel olarak i denetçiler tarafından yapılmaktadır (Güçlü, 2011, s. 5).

1.3.2. Denetçinin Statüsü Açısından Denetim Türleri

Bu sınıflandırmaya göre denetim türleri; iç denetim, kamu denetimi ve bağımsız denetim olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır. Bunlar aşağıda kısaca açıklanmıştır.

1.3.2.1. İç Denetim

İşletme içerisinde bağımsız denetim, uygunluk denetimi ve faaliyet denetimi olarak ortaya çıkmakla birlikte, işletme tarafından veya işletme personeli tarafından ortaya çıkabilecek hataların önlenmesi adına yapılan bir incelemedir (Gücenme, 2004, s. 3). İç denetimin amacı mali nitelikte ve mali nitelikte olmayan faaliyetlerin incelenerek, varlıkların zararlara karşı korunması, kaynakların etkin olarak kullanılması ve yöneticilerin sorumluluklarını verimli bir biçimde yerine getirmelerini sağlamaktır (Ayrancı, 2010, s. 13-14).

1.3.2.2. Kamu Denetimi

Kamu adına denetim yapan kişilerce gerçekleştirilen, kamu adına veya özel sektöre ait kurumlarda kanunlara, yönetmeliklere, politikalara ve denetim prosedürlerine uygunluğunun araştırılması adına yapılan denetim faaliyetidir (Çömlekçi, 2004, s. 9). Kamu denetiminin amacı, toplum huzur ve güvenini sağlayarak devlete olan güveni arttırmaktır (Güçlü, 2011, s. 6-7).

1.3.2.3. Bağımsız Denetim

İşletme ile ilgili herhangi bir bağlantısı olmayan bağımsız bir uzman tarafından gerçekleştirilir (Gücenme, 2004, s. 4). Denetim şirketleri veya bireysel olarak hizmet veren kişiler tarafından gerçekleştirilen finansal tabloların gerçeği yansıtır yansıtmadığı, gerekli kanun, yönetmelik ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygunluğunun denetlenmesidir (Gürbüz, 1995, s. 16-25).

Bağımsız denetim (independentaudit) finansal tablolarda yer alan bilgilerin doğru ve güvenilir olarak hazırlanıp hazırlanmadığını objektif olarak kontrol eden ve bunu raporlayan faaliyet olarak adlandırılır (Erdoğan, 2002, s. 59). Bağımsız denetim, serbest meslek sahibi adı altında kendi adına çalışan veya denetim şirketinin ortağı olan şahıslar tarafından işletmelerin finansal tablolarının genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygunluk derecesini belirleyebilmek adına yapılan denetim çalışmasıdır (Kepekçi, 2004, s. 8). Bağımsız denetim en yalın haliyle işletme yönetimi tarafından hazırlanmış olan finansal tabloların bağımsız bir denetçi tarafından objektif olarak incelenmesidir (Holmes ve Overmyer, 1975, s. 1).

Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nde (BDY) bağımsız denetim, işletmelere ait yıllık finansal tablo ve diğer bilgilerin finansal raporlama standartlarına uygun olması konusunda makul bir güvence sağlayabilecek yeterli düzeyde bağımsız denetim kanıtlarının elde edilmesi amacıyla, denetim standartlarında öngörülen bağımsız denetim tekniklerinin uygulanarak, defter, kayıt ve belgeler üzerinden denetlenmesi ve değerlendirilerek rapora bağlanması şeklinde tanımlanmaktadır (BDY, 2012). Makul güvence ile anlatılmak istenen durum, elde edilen denetim kanıtları sonrasında finansal tablolarda yer alan bilgilerin nitelik ve nicelik yönünden önemli düzeyde yanlışlık yapılmadığı sonucuna ulaşmaktır (Usul, 2013, s. 15).

Finansal tablolarda yer alan bilgilerin doğruluk ve güvenilirliğini tarafsız olarak inceleyen deneyim sahibi kişi bağımsız denetçi olarak adlandırılır. Şirket üst yöneticileri finansal tablolarda yer alan bilgilerin doğru ve güvenilir olarak hazırlandığını ileri sürmektedirler. Bağımsız denetim sayesinde ise, bağımsız denetçi tablolardaki bilgilerin genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygunluğu konusunda görüş bildirmektedir (Selimoğlu Kardeş, 2007, s. 35-36).

Bağımsız denetimin başlıca amacı, bağımsız denetçi tarafından incelenen finansal tablolarda yer alan bilgilerin finansal raporlama standartlarına uygun olup olmadığı konusunda bir görüşe ulaşılarak hedef kullanıcıların finansal tablolara dair duydukları güven seviyesini arttırmaktır (BDS, 2013).

Bağımsız denetim ile güvenilir bilgi sağlanarak işletme yönetimine finansal tablolarda denetim, tahmin, analiz ve raporlama gibi konularda geleceğe dair kararların alınmasında yardımcı olmaktadır. Bir diğer ifade ile hedef kullanıcılar için yani kredi veren kuruluşlar, ortaklar, finansal analistlerin finansal tablolara olan güven seviyesini

arttırmaktır (Holmes ve Overmyer, 1975, s. 1). İşletmenin finansal durumu hakkında güvenilir bilgi sağlayarak yatırım yapmış veya yatırımda bulunacak kişiler bağımsız denetim sonunda açıklanan rapora göre karar vereceklerdir (Özyurt, 2010, s. 4-5). Bağımsız denetimin amaçları arasında işletme yönetimine önerilerde bulunmak, finansal tablolarla ilgili fikir sahibi olmak, hata ve hileleri tespit etmek ve hilelerin ortaya çıkmasını önlemek vardır (Haftacı, 2011, s. 9).

1.4. TÜRKİYE’DE BAĞIMSIZ DENETİMİN TARİHİ SÜRECİ

Cumhuriyet’ten önceki döneme bakıldığında denetim kavramının ne zaman ortaya çıktığıyla ilgili kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Osmanlı Devleti’nde denetim kavramı genel itibariyle Büyük Selçuklu Devleti, modeline göre hazırlanmıştır. Osmanlı yönetiminde denetim işlevinin bağımsız bir şekilde yürütüldüğünü, Mustafa Akdağ “Türkiye İktisadi ve İçtimai Tarihi” kitabında “ belli bir takım usulsüzlük ve yolsuzluk yapıldığında, kişiler kendi şahsına para geçirdiklerinde bu durumların soruşturulması için kadıların yanına çavuş verilerek “müfettiş” olarak gönderildiği ve tahsilat defterlerinin zaman zaman müfettişler tarafından kontrol edildiği” şeklinde ifade edilmiştir. Osmanlı’da denetim genellikle kamu yararı üzerine yapılmaktadır (Bezirci ve Karasioğlu, 2011, s. 575).

Osmanlı Devleti Merdiven Yöntemi ile adlandırılan muhasebe yöntemini yüzyıllar boyunca kullanmıştır. Merdiven Yöntemi Abbasi Devleti (750 - 1258)’de başlamış, İlhanlılar (1250 – 1340) da gelişmiş, son haliyle ise Osmanlı Devleti (1299 – 1922)’de olgunlaşmış bir yöntemdir (Güvemli ve Güvemli, 2006, s. 276).

Osmanlı Devleti’nde muhasebe kavramı devletin mali yönetimine yardımcı olabilecek bir araç olarak geliştirilmiştir. Bu nedenle Osmanlı Devleti’nde muhasebe denetim kavramı daha çok mali denetim olarak yürütülmüş, devletin gelir ve giderlerinin izlenmesi için geliştirilmiştir. Bu kapsamda 1879 yılında, günümüzde de halen varlığını sürdüren Maliye Bakanlığı Teftiş Kurulu kurulmuştur (Güvemli, 2001, s. 640).

Osmanlı Devlet Yönetiminde hukuk sistemine bakıldığında kadınlara mali konularda önemli yetkiler verilmiştir. Kadılar bağlı buldukları yerlerde muhasebat (hesap işleri) gibi konuların doğru ve düzgün bir şekilde yerine getirilmesinden ve

kontrol edilmesinden sorumlu tutulmuşlar ayrıca muhasebat kararlarını şeriye sicillere kayıt etme zorunlulukları bulunmaktadır (Büyükşalvarcı vd., 2008, s. 2689- 2717).

Osmanlı Devletinde, II. Mahmut'tan sonra gelen dönemle birlikte bakanlıklar kurulmaya başlanmıştır. Teftiş birimlerinde çalışan kişilere “müfettiş” unvanı verilmiş ve bu şekilde denetim hizmetleri bağımsız organ tarafından yürütülmüştür (Bezirci ve Karasioğlu, 2011, s. 575).

Türkiye’de muhasebe mesleğinin denetim alanındaki ilk uygulamalarına bakıldığında, uzman kişiler tarafından mahkemelerde bilirkişilik faaliyetleri ile başlamış ve daha sonrasında 1926- 1934 yılları arasında vergi kanunları çerçevesinde meslek mensuplarına vergi denetimi yetkisi tanınmıştır (Türker, 2006, s. 5-7).

Türkiye’de bağımsız denetim olgusu ekonomik gelişmelerle paralel olarak bir seyir izlemiştir. 1929 Dünya Ekonomik Buhranının yaşanmasıyla birlikte, Türkiye ekonomisi de bu durumdan olumsuz etkilenmiştir. 1950’li yıllarından itibaren hızla değişen dünya şartlarına paralel olarak Türkiye’de sanayileşme ve ekonomik yapıda önemli gelişmeler yaşanmış ve bu gelişmeler sonucunda işletmelerde muhasebe ve muhasebeci ihtiyaçları ortaya çıkmıştır (Gücenme ve Arsoy Poroy, 2006, s. 310). Bu amaçla, 1942 yılında vergi müfettişleri, akademisyenler ve muhasebecilerin oluşturduğu Türkiye Eksper Muhasipleri ve İşletme Organizatörleri Derneği kuruldu. Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği altında halen faaliyetler devam etmekte ve muhasebe biliminin gelişmesi için çalışmalar yapılmaktadır (Sanlı ve Özbirecikli, 2012, s. 2).

Ülkemizde muhasebe uygulamaları uzun yıllar boyunca Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunu’nda belirtilen hükümlere göre sağlanmıştır. Bu kanunların yetersiz kaldığı durumlarda ise; Tekdüzen Muhasebe Koordinasyonu Devamlı İhtisas Komisyonu, Türkiye Bankalar Birliği, Türk Standartları Enstitüsü gibi kuruluşlar kendi alanlarına giren konularda yönlendirici çalışmalarda bulunmuşlardır (Selimoğlu Kardeş vd., 2014, s. 29-31).

Türkiye’de bağımsız denetim uygulamalarının başlaması ve gelişmesinde en önemli faktör finansal piyasalarda işlem gören bankaların ve diğer finansal kuruluşların talepleri olmuştur (Bezirci ve Karasioğlu, 2011, s. 576). Ayrıca uluslararası alanda işlem yapan bankaların 1960’lı yıllarda denetim ihtiyaçlarının doğması da bu duruma etken olmuştur (Şanlı ve Özbirecikli, 2012, s. 3).

Türk şirketleri 1970'li yıllara gelindiğinde yabancı kaynaklara yönelerek dış kredi kullanmak istemişler fakat bağımsız denetim zorunluluğuyla karşı karşıya gelmişlerdir. Daha sonra ki süreçte Türkiye'ye yönelen yabancı sermayeli şirketlerin hız kazanması nedeniyle TTK, vergi kanunları, finansman olanakları, yatırım teşvikleri, iş ortaklıkları gibi konularda bağımsız denetimi talep etmeleri üzerine bağımsız denetimin gelişmesine katkı sağlamışlardır (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 25-26).

Türk hukuk sisteminde işletme denetimleri ekonomik ilişki içerisinde olan tarafların haklarının korunması ve kamu gelirlerinin güvence altına alınması amacıyla kamu otoritesi tarafından yapılan devlet denetimi şeklinde görülmüştür. Ancak 1987 yılından sonra kamu denetçilerinin yanında bağımsız denetçilerin de önemi artmış ve işletme denetimi içerisinde bağımsız denetim yerini almıştır (Çelik, 2005, s. 22). Mali tabloların denetimi 1987 yılına kadar TTK ve vergi mevzuatı çerçevesinde yürütülmekle birlikte süreç içerisinde denetim yeni TTK da geniş yer almıştır (Bayazıtlı, 1991, s. 159).

Türkiye'de 1987 yılında bankaların denetimi ile birlikte bağımsız denetimin yapılması zorunluluk haline getirilmiş ayrıca denetleme kuralları 1988 yılında Sermaye Piyasası Kurulu tebliği ile yasal nitelik kazanmıştır (Kutukız ve Öncü, 2009, s. 133).

Bağımsız denetim ile ilgili son yasal düzenleme TTK ile yapılmakla birlikte, muhasebe uygulamaları, muhasebe standartları, denetim ve denetim standartları alanında devrim niteliğinde yasal düzenlemeler getirmektedir (Uluslan vd., 2012, s. 13).

Cumhuriyet tarihinde denetim konusu ilk olarak 1926 tarihli ve 865 sayılı Türk Ticaret Kanununda, Anonim Şirket başlığı altında (m.348-360) 13 madde kapsamında düzenlenmiştir. 865 sayılı Türk Ticaret Kanunu, sadece anonim şirketlerin uygulayacağı iç denetime ve denetimi gerçekleştirecek murakıplara yönelik düzenleme yapmıştır (Uzay ve Bayat, 2016, s. 1505).

865 sayılı Türk Ticaret Kanunu 1956 yılında günün koşullarına göre revize edilerek 29 Haziran 1956 tarihinde Türk Ticaret Kanunu ismiyle tekrar yayınlanmıştır. 6762 sayılı Kanun, Türk hukuk tarihinin üçüncü ticaret kanunu olmakla birlikte denetim alanında fazla bir yenilik getirmemiş sadece 865 sayılı Kanunun 348-360. Maddelerini güncel Türkçe diline aktarmakla yetinmiştir. Bu açıdan yalnızca iç denetimi düzenlemiş, bağımsız denetime ilişkin düzenleme yapmamıştır. Dünya ülkeleri ile ekonomik etkileşimin artması, teknolojinin gelişmesi, web hizmetlerinin kullanımı, e-

ticaret uygulamalarının yaygınlaşması, özel girişimcilerin artması, AB üyelik süreci içerisinde ulusal hukuku Avrupa müktesebatıyla uyumlaştırma gereksinimi gibi gelişmeler karşısında gerekli revizyonlar yapılmadığı için günün ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaklaşmıştır. 1999 yılında bu ihtiyaçlara cevap verebilmek için yeni bir ticaret kanunu hazırlama girişimleri başlamıştır. 11 yıllık bir çalışma sonucunda 13.01.2011 tarihinde 6102 sayılı TTK kabul edilerek 14.02.2011 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır (Uzay ve Bayat, 2016, s. 1505-1506).

6102 sayılı TTK, 865 sayılı ve 6762 sayılı Ticaret Kanunlarının aksine Türk mali sisteminde küreselleşme sürecini başlatarak kurumsal yönetim, şeffaflık ve bağımsız denetim ilkeleri üzerine kurulmuştur. Kanunun uygulamaya konulmasıyla birlikte, muhasebe uygulamaları, finansal yönetim ve raporlama, bağımsız denetim alanlarında getirmiş olduğu yeniliklere istinaden bir takım yükümlülükleri de beraberinde getirmiştir (Uzay ve Bayat, 2016, s. 1506).

TTK'nın getirdiği en önemli değişikliklerden birisi, anonim şirketlerde murakıplık müessesesi ile denetlenirken 6102 sayılı TTK ile bu uygulama kaldırılarak yerine bağımsız denetim uygulaması getirilmiştir (Özçelik vd., 2014, s. 57). 6102 sayılı TTK radikal bir değişikliğe giderek bağımsız denetçi olarak yetkilendirilecek kişilerin SMM veya YMM unvanına sahip olmalarını yeterli görmemiştir. Bağımsız denetçilerin Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından belirlenen şartları sağlayarak gerekli sınavlarda başarılı olmaları şartını aramıştır (Uzay ve Bayat, 2016, s. 1507).

6102 sayılı TTK'ya göre bağımsız denetim faaliyetlerinin yürütülmesine Türkiye Muhasebe Standartlarına uyma zorunluluğu getirilmiştir. Bunun içinde kaliteli ve güvenilir finansal raporlama, bağımsız denetim ortamı oluşturmak, uluslararası standartlarla uyumlu olacak biçimde muhasebe ve denetim standardı belirlemek ve yayınlamak üzere Kamu Gözetim Kurumu (KGK) yetkilendirilmiştir (Özçelik vd., 2014, s. 57).

6102 sayılı TTK, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst yansıtabilmesi için, ticari defterlerin açık, anlaşılır ve yorumlanabilir olması gerektiğini belirtmiştir. Defter tutma zorunluluğunu ticaret ile uğraşan herkesi kapsayacak biçimde düzenlemiş ve bu zorunluluğu yönetim kurulunun devredilemez görev ve yetkileri arasında saymıştır. Tutulması zorunlu defterleri; yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defteri olarak

sıralamıştır. Ayrıca tartışmalı bir konuya açıklık getirerek muhasebe ile ilgili olmamasına rağmen pay defterini, yönetim kurulu karar defterini ve genel kurul toplantı ve müzakere defterini de ticari defterler arasında saymıştır. Teknolojik gelişmelere paralel olarak ise tutulması zorunlu defterlerin elektronik ortamda tutulmasına ve verilerin depolanmasına imkan tanımıştır (Uzay ve Bayat, 2016, s. 1509).

TTK'nın 398'inci maddesinde denetimin konusu ve kapsamı, TTK'nın 399'uncu maddesinde denetçinin seçimi, görevden alınması ve feshi, TTK'nın 400'üncü maddesinde denetçi olabilecek kişilere, TTK'nın 401'inci maddesinde ibraz yükümü ve bilgi alma hakkı, TTK'nın 402'inci maddesinde denetim raporları, TTK'nın 403'üncü maddesinde görüş yazıları, TTK'nın 404'üncü maddesinde denetçilerin sır saklamadan dolayı doğan sorumlulukları, TTK'nın 405'inci maddesinde şirket ile bağımsız denetçi arasında görüş ayrılıkları ve TTK'nın 406'ıncı maddesinde topluluk ilişkileri için özel denetçi denetimi maddelerine ayrıntılı olarak yer verilmiştir (TTK, 2011).

1.5. BAĞIMSIZ DENETİMDE YETKİLİ DENETÇİLER VE DENETİM KURULUŞLARI

Bağımsız denetçi, bir denetim şirketine bağlı olarak çalışabildiği gibi bireysel olarak da bağımsız denetim hizmeti veren kişi olarak tanımlanabilir (Erdoğan, 2001, s. 4). KGK tarafından hazırlanan bağımsız denetim yönetmeliğinde, bağımsız denetçi; 3568 sayılı SMMM ve YMM Kanununa göre; YMM ya da SMMM ruhsatını almış meslek mensupları arasından bağımsız denetim yapmak üzere yetkilendirilen kişilerdir (BDY, 2012). Gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de muhasebecilik ve denetçilik mesleği gelişim seyrinin ilk dönemlerinde olan bir meslektir (Çürük, 2004, s. 150). Türkiye'de 31.12.2015 tarihi itibarıyla KGK tarafından yetkilendirilmiş 13.280 adet resmi sicili bağımsız denetçi bulunmaktadır. Bu sayı 31.12.2016 tarihinde 14.543 adet olurken, 31.12.2017 tarihinde 15.666 adede ve 30.06.2018 tarihinde 15.817 adede yükselmiştir. Görüldüğü üzere bağımsız denetçi sayısı her geçen gün artış göstermektedir.

Bağımsız denetim kuruluşlarında görev alan bağımsız denetçilerin unvanları kıdem sırasına göre;

1. Sorumlu Ortak Baş Denetçi, denetim kuruluşunda pay sahibi olup, baş denetçi unvanı ile çalışmalarını yürüterek denetim raporlarını imzalamaya yetkili gerçek kişidir.
2. Baş denetçilik unvanının kazanılması için fiilen en az 10 yıl mesleki deneyime sahip olunması gerekmektedir.
3. Kıdemli denetçi unvanı için en az fiilen 6 yıl mesleki deneyim şarttır.
4. Denetçi unvanı için en az 3 yıl mesleki deneyim şarttır.
5. Denetçi Yardımcıları ise fiilen en az 2 yıl staja tabi tutulmaktadır. Mesleki deneyim süresinin tespitinde denetim şirketlerinde tam zamanlı fiili çalışma süresi dikkate alınır (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 37).

Toplum tarafından bağımsız denetçilik mesleğinin güvenilirlik düzeyinin yüksek olması gerekmektedir. Bağımsız denetçinin mesleği gereği bilgi kullanıcılarına karşı sorumluluğu bulunmaktadır. Bağımsız denetçi olabilmek için, mesleğe girişte uygulanan eğitim, sınav ve zorunlu staj gibi aşamalardan başarı ile geçmek gerekmektedir. Ayrıca bağımsız denetim hizmetleri yalnızca bağımsız denetçi unvanını almış meslek mensupları tarafından yürütölmektedir. Bağımsız denetim hizmetlerinin tarafsız yürütölebilmesi denetçinin bağımsızlığının sağlanması ile mümkündür. Birçok ölkede ilgili mevzuatlarında “hangi denetçilerin denetim görevine seçilebileceği”, “kimlerin denetlenen şirkette denetçi olabileceği” başka bir ifadeyle “denetçi olarak atanma kriterleri” konusunda yasal düzenlemelere yer verilmiştir (Sağmanlı ve Cömert, 2010, s. 42-45). Ülkemizde ise KGK tarafından Bağımsız Denetim Yönetmeliği’nin 14’üncü maddesi “Denetçilerin Yetkilendirilmesi” ve 15’inci maddesi “Uygulamalı Mesleki Eğitim” konularında bağımsız denetçi olabilmek için gerekli şartları belirtmektedir. Bağımsız denetçi olabilmek için ilgili bilim dallarından mezun olarak 15’inci madde de belirtilen uygulamalı mesleki eğitimi tamamlamış olması ve 16’ıncı madde de belirtilen denetçilik sınavından başarılı olması, yetki ve çalışma belgesini almış olması gerekmektedir (BDY, 2012, madde 14-15).

Bağımsız Denetim Yönetmeliği’nde, denetim hizmeti, kurumca yetkilendirilen denetim kuruluşları veya denetçiler tarafından yürütölmektedir. Yetkilerinin kullanımı ise, KGK tarafından yetkilendirmenin ilan edilmesiyle başlar. Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK), faaliyet alanları, işletme büyüklükleri, çalışan sayısı ve benzeri ölçütlere göre KGK tarafından belirlenen kuruluşların denetimi sadece

denetim kuruluşları tarafından, diğerleri ise denetim kuruluşları veya denetçiler tarafından yapılabilmektedir (BDY, 2012, madde 11).

Dünyaca tanınan KPMG, Deloitte, Pricewaterhousecoopers ve Ernst&Young gibi denetim şirketlerinin organizasyon yapıları karışıktır. Her bir denetim şirketinin dünya genelinde denetim ağı bulunmaktadır. Türkiye’de ise genel olarak İstanbul merkezli olup, Ankara, İzmir, Bursa illerinde şubeleri bulunmaktadır. Dört büyük denetim şirketinin kendisine ait politikaları bulunmakta ve üye firmalar bu politikalara uymadığı takdirde ayrılmak durumu ile karşı karşıya kalabilmektedir (Demirçalı, 2018, s. 5-6).

Türkiye’de 2015 yılında KGK tarafından yetkilendirilen 196 adet bağımsız denetim şirketi bulunmaktadır. Bağımsız denetim şirketlerinin illere göre dağılımına bakıldığında 109 denetim şirketi ile birinci sırada İstanbul, 42 denetim şirketi ile ikinci sırada Ankara ve 12 denetim şirketi ile üçüncü sırada İzmir gelmektedir ve diğer iller takip etmektedir (KGK, 2015). 2016 yılına gelindiğinde 235 adet bağımsız denetim şirketi bulunmaktadır. 2016 yılında yine aynı şekilde birinci sırada 132 denetim şirketi ile İstanbul, ikinci sırada 43 denetim şirketi ile Ankara ve üçüncü sırada 15 denetim şirketi ile İzmir gelmektedir. Bir yılda toplam 39 adet yeni bağımsız denetim şirketi kurulmuştur (KGK, 2016). 2017 yılında ise 249 adet bağımsız denetim şirketi bulunmaktadır. İstanbul 135 denetim şirketi ile yine birinci sırada yer almaktadır. İkinci sırada 45 denetim şirketi ile Ankara ve üçüncü sırada 17 denetim kuruluşu ile İzmir ve diğer iller gelmektedir (KGK, 2017). Türkiye’de bağımsız denetim şirketlerinin etkin ve verimli bir şekilde denetim ve kalite kontrollerini yapma hususunda KGK’ya önemli görev düşmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

BAĞIMSIZ DENETİMDE KALİTE, KALİTE KONTROL STANDARTLARI VE ŞEFFAFLIK

Denetçinin statüsüne göre belirlenmiş olan bağımsız denetim ve iç denetim kavramları ile işletme yönetiminin karşılaştığı bilgi riski azaltılabilmektedir. Denetim sonuçları ne denli güvenli bilgi içeriyorsa alınacak kararlarda buna paralel olarak tutarlı ve güvenli olacaktır. Denetim sonuçlarının güvenilir bilgi içermesi, denetim kalitesinin artırılması için yapılan çabaların temelini oluşturmaktadır. Kalite artırılması ise denetimde kalite kontrolün sağlanması ile gerçekleştirilmektedir.

Bu bölümde öncelikle kalitenin neden önemli bir kavram olduğu ve denetimde kaliteyi arttıran unsurlar açıklandıktan sonra bağımsız denetimde kalite ve kalite kontrol kavramlarına değinilecektir. Bağımsız denetim çerçevesinde yürütülen faaliyetler için kalite kontrolün taşıdığı önem de bu bölümde ele alınmıştır.

2.1. Kalite ve Kalite Kontrol Kavramları

Kalite kavramı, insanların hata yapması sonucunda mükemmelliğe ulaşma istekleri doğrultusunda ortaya çıkmıştır (Durukan ve Kapucugil İkiz, 2007, s. 33). Kalite, müşterilerin mal ve hizmetlerden beklentilerinin karşılanması hatta beklentilerinden daha fazlasının verilmesidir (Koçel, 2005, s. 379). Kalite kavramı ile ilgili birçok tanım yapılmıştır. Kalite kavramının geniş ve dar anlamdaki tanımlamalarına bakıldığında; geniş anlamıyla kalite kavramı, mükemmellik derecesi olmakla birlikte bir olgunun amacına uygunluğudur. Dar anlamıyla kalite kavramına bakıldığında; bir ürün yahut hizmetin hata içermemesi, kalite gereklerine uygun olması ya da müşteri memnuniyetidir (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 103).

Kalite kavramı bir malın veya hizmetin önceden belirlenen veya doğabilecek ihtiyaçlarını karşılayabilme özelliklerinin toplamı veya amaca uygun olabilmesidir (Yurdakul, 2005, s. 28). Kalite kavramı genel olarak, müşteri ihtiyaçlarının

beklentilerine uygun olarak karşılanması, fiyatların düşürülmesi ve standartların yükseltilmesini sağlayan yönetim aracıdır (Kapucugil İkiz, 2007, s. 206).

Genel olarak yukarıdaki açıklamalarda kalite tanımlanmaya ve buna paralel olarak ise denetimde kalite kavramı açıklanmaya çalışılmıştır. Farklı bir yaklaşımla; bağımsız denetimin sağlanmasında en büyük görev denetçilere aittir. Çünkü denetçiler kamuya açıklanan denetim raporunda işletmeye ait muhasebe bilgi sistemi içerisinde yer alan yasal ihlalleri tespit ederek genel kabul görmüş denetim standartlarına uygun olarak yapıldığını raporlamak zorundadır. Hazırlanan rapor sonucunda denetim raporunun genel kabul görmüş denetim standartlarına uygun hazırlanma olasılığı kuvvetli ise, denetim kalitesi de buna paralel olarak o denli kuvvetli olacaktır (Altıntaş, 2011, s. 71-72).

Kalite kavramı, gündelik hayatta yanlış veya olması gerekenden farklı ve dar kapsamda bilinen bir olgudur. Farklı meslek gruplarında ve gündelik hayatta kalite kavramı ile ilgili bir birliğin olmadığı görülmektedir (Oktay ve Özçomak, 2001, s. 307-328). Kalite kavramının kişi ve kurumlarca kullanım amaçları farklıdır. Bu nedenden dolayı tek bir tanım yapmak zordur (Yükçü, 1997, s. 261-299). Bir mal veya hizmetin belirli bir fiyat düzeyinde müşterinin istek ve ihtiyaçlarına uygunluk derecesidir (Bolat, 2000, s. 2). Kalite, amaca uygunluk derecesinin belirlenmesidir (Kobu, 2010, s. 8).

Kalite, Garvin'e göre karmaşık ve göreceli bir kavram olmakla birlikte, kaliteyi sekiz boyuta ayırmıştır (Durukan ve Kapucugil İkiz, 2007, s. 44-45).

- *Performans*: Ürün veya hizmette birinci derecede önemli özellik,
- *Özellikler*: Ürünün temel fonksiyonunu tamamlayan kavram,
- *Güvenilirlik*: Ürün veya hizmetin kullanım ömrü içindeki performans sürekliliği,
- *Uygunluk*: Ürün veya hizmetin belgelere, standartlara olan uygunluğu,
- *Dayanıklılık*: Kullanılabilir ömrün uzunluğu,

- *Hizmet Görme Yeteneği*: Şikâyet ve sorunların kolay çözümlenebilmesi,
- *Estetik*: Ürün ya da hizmetin duylara hitap edebilme özelliği,
- *Algılanan Kalite*: Ürün ya da hizmette çekiciliği sağlayan ikinci derecede önemli özellikler.

Kalitenin sağlanabilmesi için yapılması gereken işlemlerin hepsi kalite kontrol kavramı ile ifade edilir (Gümüőğlu, 2000, s. 3). Kalite kontrolü, kalitenin tanımlamalarından varsayarak, piyasadan veya işletme içerisinde örnekler alınarak ürünün kalitesini inceleme, kontrol etme ve tüketici ihtiyaç ve beklentilerine uygun olup olmadığını değerlendirirken ortaya çıkan hataların düzeltilmesi ve sonunda ürünün kalitesini artırma sürecidir (Ishikawa, 1997, s. 184).

Denetim şirketinin büyüklüğü, faaliyet özellikleri ve denetim ağına bir parçası olup olmaması gibi özellikler, kalite kontrol sisteminin nitelik ve kapsamına göre değişen olgulardır. Ayrıca denetim şirketinde görevli çalışanlar ve üst yöneticiler kalite kontrol sistemini kurmaktan ve en önemlisi devamlılığını sağlamaktan sorumludurlar. Kalite kontrol sistemi 3 aşamadan oluşmaktadır. Şekil 1’de aşamaları gösterilmiştir (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 103).



Şekil 1. Denetim Firmasında Kalite Kontrol Sisteminin Oluşturulma Aşamaları

Kaynak: (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 103-104).

Kalite kontrol standartları, denetim şirketlerinin uyma mecburiyetinde olduğu ve AICPA tarafından 1978 yılında yayınlanmış standartlardır. Ayrıca denetim açısından bakıldığında Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları (GKGDS) yalnızca denetim

çalışmasıyla ilgiliyken, kalite kontrol standartları denetim çalışmalarının bütününe kapsamaktadır (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 104).

2.2. KALİTE KONTROL STANDARDI-1 (KKS-1)

Finansal Tabloların Denetimi ve Sınırlı İnceleme Çalışmaları ile Diğer Güvence Denetimleri ve İlgili Hizmet Sunan Firmaların Uymaları Gereken Kalite Kontrol Standartları IAASB tarafından yayınlanmıştır. Türkiye’de ise çevirisi KGK tarafından yapılarak, 01.01.2013 tarihinde ve sonrasında dönemlerin denetiminde uygulanmak üzere 02.10.2013 tarihli 28783 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Bu standart ile firmaların uyması gereken kalite standartları belirlenmiştir. Kalite kontrol standartları, denetim şirketlerinin uyma mecburiyetinde olduğu ve ilk defa AICPA tarafından oluşturularak 1978 yılında yayınlanmış standartlardır. Ayrıca denetim açısından bakıldığında GKGDS yalnızca denetim çalışmasıyla ilgiliyken, kalite kontrol standartları denetim çalışmalarının bütününe kapsamaktadır. Kalite kontrol standartları bağımsız denetimin etkinliğini arttırmada önemli bir yere sahip olmakla birlikte bu durum bağımsız denetçi tarafından GKGDS’nin benimsenmesi ve denetim sürecinde uygulamasıyla sağlanabilir (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 110).

KKS-1’in kapsamı, bağımsız denetim şirketlerinin; finansal tabloların bağımsız denetimleri incelemeleri ve diğer güvence denetimleri ve ilgili hizmetlere ilişkin kalite kontrol sistemleriyle ilgili sorumluluklarını kapsamaktadır (KKS-1, 2013, madde 1).

Denetim şirketlerinin KKS-1’i uygulama amacı, şirketin ve personelin mesleki standartlara ve uygulamadaki mevzuat ve hükümlere uygun olması ve şirket veya denetçi tarafından hazırlanan raporların içinde bulunan şartlara uygun olup olmamasına ilişkin makul güvence sağlayan bir kalite kontrol sistemi kurmak ve devam etmesini sağlamaktır (KKS-1, 2013, madde 11).

KKS -1 13’üncü maddesinde ise, şirket personeli, denetim şirketinin kalite kontrol sistemini kurmaktan ve devam etmesini sağlamakla görevli ayrıca bu standardın amacını anlamak ve emredici hükümlerini belirtilen şekilde yerine getirebilmek için açıklayıcı hükümler dahil olmak üzere KKS-1’in tamamına vakıf olması gerekmektedir.

2.2.1. Kalite Kontrol Standartlarının Unsurları

Kalite kontrol standartları aşağıda belirtilen yedi unsuru bünyesinde bulundurmak ve devamlılığını sağlamak zorundadır. Bu yedi unsur daima birlikte ele alınmalıdır, tek tek ele alındıklarında kalite kontrol sistemi için yeterli olmazlar (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 110-111). Bağımsız denetim şirketi belirtilen yedi unsurun tamamını ele alan politika ve prosedürler içeren bir kalite kontrol sistemi oluşturarak tüm personeline bildirmektedir (KKS-1, 2013, madde 16).

İşletmelerde devamlılığın sağlanabilmesi için kalite kontrol sisteminin kurulması gerekmektedir. Bu nedenle, denetim şirketleri aşağıda belirtilen yedi unsuru dikkate alan uygulama ve yöntemleri için kalite kontrol standardı kurmalıdır.

1. Denetim Şirketi Bünyesinde Kaliteye İlişkin Liderlik Sorumlulukları.
2. Konuyla İlgili Etik İlkeler.

Bağımsızlık

3. Müşteri ve Bağımsız Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devamı.
4. İnsan Kaynakları.

Denetim Ekiplerinin Belirlenmesi

5. Denetim Faaliyetlerinin Yürütülmesi.

Danışma

Görüş Ayrılıkları

Denetim Çalışmasında Kalite Kontrol

Kalite Kontrollerinin Zamanlaması ve Kapsamı

Kalite Kontrolü Yapacak Kişilerin Belirlenmesi

Kalite Kontrol Çalışmasında Dokümantasyon

6. İzleme

Şikayet ve Suçlamalar

Dokümantasyon

7. Belgelendirme

Bu 7 unsur detaylı olarak aşağıda incelenmiştir.

2.2.1.1. Kaliteye Yönelik Liderlik Sorumlulukları

Dünya’da küreselleşmenin yaşanmasıyla birlikte ekonomik yapılarda rekabetler artmaktadır. İşletmeler veya kurumlar nitelikli insan faktörü sayesinde rakiplerin önüne geçmektedirler. Vasıflı liderler sayesinde istenilen hedeflere ulaşabilmektedir. “ Her lider bir yönetici olabilir fakat her yönetici bir lider olamaz” bu iki tanımın birbirinden ayrılması gerekmektedir. Yöneticilik amaçlara ulaşabilmek amacıyla başkaları aracılığıyla iş yapan kişilerdir. Liderlik ise, ortak amaçlarını gerçekleştirebilmek için bir araya gelen insanların güdüme ve etkileme sürecidir. “Yöneticiler işleri doğru yapanlar, liderler ise doğru işleri yapanlardır” (Oğuz, 2015, s. 26).

Yöneticilik statüsündeki kişiler planlama ve iş dağılımı gibi idari işlerden sorumludur. Liderlik görevindekiler ise idari işlerin yanı sıra personellerini motive ederek mükemmel olmalarını sağlayan ve organizasyonlarda değişim yaratan kişidir. Liderlik kavramının gelişmediği sadece idari işlerin yürütülmesinin tercih edildiği organizasyonlar değişimin gerçekleşmesi için bir zorunluluk hissetmemektedir (Jex ve Britt, 2008, s. 305).

Kalite kontrol standardında genel olarak liderlik kavramı üzerinde durulmuş yöneticilik kavramına çok fazla değinilmemiştir. Bu nedenden dolayı denetim firmaları personellerini bir lider olarak yetiştirmelidir (Oğuz, 2015, s. 26).

Aşağıda kaliteye yönelik liderlik sorumlulukları açıklanmıştır:

1. Kalite kontrol sisteminden sorumlu olacak genel müdür veya yönetim kurulunun yeterli ve uygun deneyime, yetki ve beceriye sahip olmasını sağlayacak politika ve prosedürlerin oluşturulması.
2. Bağımsız denetim şirketi, sorumlu olarak görevlendirdiği gerekli deneyim ve beceriye sahip olan yöneticilerin bu sorumluluğu üstlenebilmesinde ve uygulayacakları politikaların hazırlamasında yardımcı olur.
3. Denetim firması kaliteyi ve kurumsal kültürün teşviki için politika ve prosedürler oluşturmalıdır. Bu doğrultuda uygulanan yöntem ve uygulamalar neticesinde denetim firmasındaki genel müdür veya yönetim kurulunun KKS’na yönelik sorumlu olmasını zorunlu kılmaktadır.

4. Kurum içi kültürü, denetim firmasının liderlik yapısı ve gösterdiği tutum ve davranışlar önemli derecede etkiler. Kurum içi kültürün geliştirilmesi; şirket yönetiminin kalite kontrol politikaları ile çalışmaların mevzuata uygun olarak yapılması ve raporların şartlara uygun olarak düzenlenmesi ile gerçekleştirilebilir.
5. Kaliteye odaklı kurum içi kültürün geliştirilmesinde yönetim tarafından belirlenen iş stratejilerinin tüm bölümlerinde kaliteyi öncelikli tutmak şarttır. Ayrıca kurum içi kültürün geliştirilmesinde birinci koşul, personele yönelik performans değerlendirme yöntem ve uygulamalarında kaliteyi her şeyden üstün gösterecek şekilde oluşturması (KKS-1, 2013, madde 18-19).

2.2.1.2. İlgili Etik Hükümler

Bağımsız denetim şirketleri kendisinin ve diğer kişilerin ilgili etik hükümlere uyumunu garantiye almak için uygun yöntem ve uygulamaları kağıda dökülmüş bir şekilde hazırlamak zorundadır. Ayrıca söz konusu yöntem ve uygulamalar aşağıdaki durumları sağlamalıdır (KKS-1, 2013, madde 21).

- Bağımsızlık konusundaki hükümlerin hepsi personele ve varsa diğer kişilere bildirilmelidir.
- Bağımsızlığa tehdit unsuru olan durumların tespit edilip, değerlendirilmesi yapılmalıdır. Tehdit unsurlarını ortadan kaldırmak veya makul bir düzeye indirmek için gerekli önlemler alınır ya da mevzuatın uygun görmesi halinde bağımsız denetimden çekilmesini sağlar.

Bağımsız denetim şirketi, etik ilkeler doğrultusunda bağımsız denetimden önce ve en az yılda bir kez olmak üzere bağımsız olması istenen personelin bağımsızlık politika ve prosedürlere uygun olarak çalıştıklarını ve uymaya devam edeceklerini bildiren yazılı taahhüt alır (KKS-1, 2013, madde 24).

Etik ilkeler gereği, aynı personelin bir denetimde uzun süre çalışması sonucunda oluşabilecek yakınlık tehdidine karşı alınacak önlemleri ele almaktadır. Kurum tarafından belirlenen şirketler ile borsada işlem gösteren şirketlerin bağımsız denetimlerinde belirlenen süre sonunda sorumlu denetçilerin ve bağımsız denetim

kalitesini inceleyen kişilerin rotasyonunu gerekli kılan politikalar oluşturur (KKS-1, 2013, madde 25).

3568 sayılı kanunda belirtilen tehditler genel olarak aşağıdaki gibi sıralanabilir:

a) Kişisel Çıkar Tehdidi

Bireyin kendisinin veya ailesinden birinin finansal değerler ile çıkarları sonucunda ortaya çıkan tehdittir.

b) Yeniden Değerlendirme Tehdidi

Sorumlu bireyin önceden verilmiş karar sonucunda bu kararı yeniden değerlendirmesiyle oluşabilecek tehdittir.

c) Taraf Tutma Tehdidi

Sorumlu meslek bireyinin bir konuda tarafsızlığını tehlikeye düşürecek bir noktaya getirmesiyle oluşan tehdittir.

d) Yakınlık Tehditleri

Sorumlu bireyin üçüncü kişilerle yakınlık kurması sonucunda çıkarlarına göre davranmasıyla oluşan tehdittir.

e) Yıldırma Amaçlı Tehditler

Meslek bireyinin ortaya çıkan tehditler karşısında tarafsız davranmasını zorlayan tehdit çeşididir.

Bağımsız denetim firması, kendisinin ve personelinin etik ilkelere uyması hususunda makul güvence sağlayan politika ve prosedürler oluşturmalıdır. Çünkü oluşturulan politika ve prosedürler kamu yararına hizmet vereceği için topluma karşı sorumluluk anlayışının gelişmesi gerekir. Bu gelişme ise etik ilkeler doğrultusunda yani dürüstlük, tarafsızlık, mesleki yeterlilik ve özen, sır saklama ve profesyonel davranış ile gerçekleşecektir.

Bağımsız denetim şirketi etik ilkeler doğrultusunda tarafsızlıklarının sağlanması için güven veren yöntem ve uygulamalar oluşturmalıdır. Bu yöntem ve uygulamalar firmanın denetiminin ve kontrollerinin daha rahat ve düzgün bir şekilde yapılmasını sağlar. Aksi koşulda elde edilen sonuçlar güvenilir bilgi içermez (Oğuz, 2015, s. 27-32).

Bağımsız denetçilerin, denetim yaptıkları şirket sahiplerinden, yöneticilerinden ve şirket alacaklarından bağımsız olmasının yanı sıra denetim raporunun devlet sektörü dahil diğer kullanıcılardan da bağımsız olması gerekmektedir (Duman, 2008, s. 48).

2.2.1.3 Müşteri İlişkisinin ve Bağımsız Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devam Ettirilmesi

Bağımsız denetim firmaları, müşteri ilişkisinin ve bağımsız denetim sözleşmesinin kabulü ve bunun devam ettirilmesi için kendilerine güvence veren gerekli yöntem ve uygulamaları yazılı olarak oluşturmalıdır. Denetim şirketi, denetimi üstleneceğine ve bu ilişkiyi devam ettireceğine yönelik aşağıdaki yöntem ve uygulamaları yerine getirdiği takdirde gerçekleştirebilir (KKS-1, 2013, madde 26).

- Bağımsız denetimin devam edilmesi noktasında etkin rol oynamak, gerekli bilgi ve beceriye sahip olmak,
- Etik ilkelere uygunluğu sağlamak,
- Müşterinin dürüstlüğü değerlendirilerek, dürüst olmadığına dair bir bulguya ulaşmamak gerekir.

Bu tür yöntem ve uygulamalar bağımsız denetim firmasının, yeni müşteriyle bağımsız denetim ilişkisinden önce, var olan müşteriye bağımsız denetim hizmeti verilmesine devam edilip edilmeme kararı verilirken ve var olan müşteriden bağımsız denetim hizmetini kabul edip etmemeyi düşünürken koşullara uygun olarak ve gerekli gördüğü bilgileri elde etmek zorundadır. Ayrıca yeni ya da var olan müşteriye sunulacak denetim hizmetinin kabul aşamasında çıkar çatışmasının ortaya çıkması halinde söz konusu bağımsız denetimin kabul edilip edilmemesine karar verilmesi gerekir. Saptanmış sorunlara rağmen müşteri ilişkisinin kabul edilmesi ve bağımsız denetim sözleşmesinin devam edilmesine karar verilmesi halinde sorunların nasıl çözüldüğünü belgelendirmek zorundadır (KKS-1, 2013, madde 27).

Bağımsız denetim firmaları yeni müşteri kabulünden önce gerekli yetkinlik, kapasite, bilgi ve becerilerinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu hususlar aşağıda yer almaktadır:

- Personelin denetim konularına ve çalıştığı sektöre hakim olup olmaması,
- Personelin deneyim konusunda ne derecede bilgi ve beceriye sahip olduğu,

- Bağımsız denetim şirketlerinde çalışan personellerin yeterli olması ve bu personellerin gerekli bilgi ve beceriye sahip olup olmaması,
- Gerekli olduğu durumlarda uzman kişilerden faydalanma imkanının olup olmadığı,
- Denetim kalitesinin gözden geçirilmesinde gerekli şartlara sahip kişilerin bulunup bulunmaması,
- Bağımsız denetimin raporlama süreci içerisinde tamamlanıp tamamlanmayacağına araştırılması.

Bağımsız denetim firması, bağımsız denetime veya müşteri ilişkisinin devam edilmemesine yönelik bilgi edinirse elde ettiği bilgiler doğrultusunda yöntem ve uygulamalar oluşturur. Bu yöntem ve uygulamalar ise, ortaya çıkan mesleki ve yasal sorumluluklara ve bağımsız denetimden veya bağımsız denetim ve müşteri ilişkisinden birlikte çekilme ihtimallerine yer vermektedir (KKS-1, 2013, madde 28).

2.2.1.4. İnsan Kaynakları

Bağımsız denetim firması, içerisinde bulunulan ortamın şartlarına göre mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuata uygun olarak yürütmek ve sorumlu bağımsız denetçilerin yer aldığı şartlara uygun rapor düzenlenmesini sağlamayabilmek için etik ilkelere bağlı, gerekli beceriye ve deneyime sahip personelin olduğuna yönelik kendisine makul güvence sağlayan yöntem ve uygulamalar belirlemektedir (KKS-1, 2013, madde 29).

Kaliteli bağımsız denetim deneyimli gerekli yeterlilik ve beceriye sahip insanlarla gerçekleştirilebilir. Kaliteli bağımsız denetimin sağlanabilmesi için insan kaynakları aşağıdaki kriterlere ilişkin personellerini seçmelidir.

- İşe alım süreci
- Performans değerlendirme süreçleri
- Kabiliyetleri vasıtasıyla verilen görevi yerine getirme süresi
- Yeterlilik
- Kariyer gelişimi
- Terfi durumu

İşe alım sürecinde personel ihtiyacına yönelik tahminler yapılmalıdır. Etkin işe alım sürecinde gerekli kabiliyetleri geliştirebilme ve bu kabiliyetleri uygun bir şekilde kullanabilmesine olanak tanıyan uygun karakterdeki özelliklere sahip dürüst, nitelikli kişilerin seçilmesinde bağımsız denetim firmasına yardımcı olur (KKS-1, 2013, madde 29).

Personellerin çalışmaları dışında yaptıkları işler karşılığında kendilerine güvenmeleri ve kariyer gelişimleri arttırılmalıdır. Bağımsız denetim şirketi görevli personelleri için etkin politika ve prosedürlerle eğitimlerini göz önünde bulundurmalıdır. Personellerin motivasyonlarını arttırmak için terfi ve ödül kavramları yer almalıdır. Yapılan işlerde eşit işe eşit ücret uygulanmalı ve muhakkak personele hak ettiği ücret verilmelidir (Oğuz, 2015, s. 37).

Bağımsız denetim firması, denetimin sorumluluklarını her bir bağımsız denetçiye verir ve denetim ekiplerinin belirlenmesinde aşağıda yer alan yöntem ve uygulamalar oluşturmalıdır (KKS-1, 2013, madde 30).

- Denetçinin uygun yeterliğe, bilgi, beceri ve görevini yerine getirme yetkisine sahip olması,
- Denetçinin mesleki görevinin, müşterinin kilit yöneticilerine ve üst yönetimden sorumlu şahıslara bildirilmesi,
- Denetçi bağımsız denetimin sorumluluğunu üstlenir,
- Denetçinin sorumluluklarının belirlenerek sorumlu denetçiye bildirilmesini.

Ayrıca bağımsız denetim firması;

- Denetimleri, mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuata uygun yürütmek,
- Bağımsız denetim firmasının veya sorumlu bağımsız denetçinin içinde yer aldıkları şartlara uygun rapor düzenlemesini sağlamak,

için gerekli yeterlik ve beceriye sahip çalışanların görevlendirilmesini yönelik yöntem ve uygulamalar oluşturur (KKS-1, 2013, madde 31).

2.2.1.5. Denetimin Yürütülmesi

Bağımsız denetim firmaları, sözleşmede yer alan mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuata uygun yürütülmesinde ve bağımsız denetim firmasının veya sorumlu bağımsız denetçinin içinde yer aldıkları şartlara uygun rapor düzenlemesine yönelik kendisine makul güvence sağlayan yöntem ve uygulamalar oluşturmalıdır. Bunlar aşağıda yer almaktadır:

- Bağımsız denetimin yürütülme kalitesinin tutarlılığını arttırmaya yönelik kriterleri,
- Yönlendirme ve gözetim sorumluluklarını,
- Gözden geçirme sorumluluklarını içerir (KKS-1, 2013, madde 32).

Bağımsız Denetimin Yürütülme Kalitesinin Tutarlılığı

Bağımsız denetim firmasının yapmış oldukları politika ve prosedürler vasıtasıyla bağımsız denetimin yürütülme kalitesinin tutarlılığını artırır. Bu tutarlılık ise, yazılı veya elektronik rehberler, standart belgelendirme şekilleri ile sağlanır. Bağımsız denetimin konusuyla ilgili öncelikle rehberlerin oluşturulması gerekir. Söz konusu dokümanlarda yer alan kriterler aşağıdaki gibidir:

- Çalışma hedeflerinin saptanması amacıyla bağımsız denetim ekiplerinin, bağımsız denetimle ilgili ne şekilde bilgilendirildikleri,
- Bağımsız denetim standartlarına uygunluğu ve süreci,
- Personellerin eğitim ve yetiştirilme süreleri,
- Elde edilen önemli yargıların ve düzenlenen rapor şeklinin kontrol edilmesi,
- Yapılan çalışmalarda harcanan zamanın

2.2.1.6. İzleme

Bağımsız denetim şirketi aşağıda belirtilen politika ve prosedürlerin makul güvence sağlayacak bir şekilde kalite ve kontrol sistemine ilişkin etkin şekilde işlendiğine dair izleme süreci oluştur (KKS-1, 2013, madde 48):

- Her bir denetçinin tamamlanan en az bir bağımsız denetiminin teftişi dahil, bağımsız denetim şirketinin kalite kontrol sisteminin gözden geçirilmesini ve değerlendirilmesini içerir.
- İzleme sürecindeki sorumluluğun, şirkette bulunan kişilerden yeterli ve uygun deneyime sahip yönetici veya yöneticilere ya da diğer sorumluluğu üstlenebilecek kişilere verilmesini gerektirir.
- Bağımsız denetim faaliyetini yürüten veya bağımsız denetim kalite kontrol sistemini gözden geçiren kişilerin bağımsız denetim teftişinde yer almamasını gerektirir.

İzleme süreci sonrasında, bağımsız denetim şirketi bir takım eksikliklerin tespitinde bulunabilir. Bu eksikliklerin ve etkilerinin değerlendirilerek eksikliklerin aşağıda belirtilen durumlardan hangisi olduğuna karar verir (KKS-1, 2013, madde 49):

- Kalite kontrol sisteminin, bağımsız denetim şirketinin mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olmadığı durumlarda ve bağımsız denetim şirketi veya sorumlu denetçiler tarafından düzenlenen raporların içinde bulunan şartlara uygun olduğuna dair makul güvence sağlama konusunda yetersiz olduğuna tam olarak işaret etmeyen durumlar.
- Sistematik olarak tekrarlanan ya da düzeltici adımların derhal atılmasını gerektiren diğer önemli eksiklikler.

Sorumlu denetçi, denetim kuruluşu tarafından eksiklikleri düzeltmek amacıyla alınan önlemlerin yeterli olup olmadığını göz önünde bulundurur. Eksiklikleri düzeltebilmek için yapılabilecek tavsiyelerden bir kaç;

- Bulguların, eğitim ve mesleki gelişimden sorumlu kişilere iletilmesi,
- Kalite kontrol politika ve prosedürlerinde değişiklik yapılması,
- Politika ve prosedürlere uymayan ve sürekli tekrarlayanlar hakkında denetim kuruluşu tarafından disiplin işlemlerinin uygulanması,
- Personelle ilişkin uygun düzeltici adımların atılması (KKS-1, 2013, madde 16).

2.2.1.7. Belgelendirme

Bağımsız denetim kuruluşu, kalite kontrol sistemi içerisinde bulunan unsurların işlediğine dair yazılı politika ve prosedürler oluşturur. Başka bir ifade ile kalite kontrol sistemi içerisinde bulunan tüm unsurlara dair yazılı prosedürler oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca bağımsız denetim kuruluşu belgelerin saklanmasına yönelik politika ve prosedürler oluşturarak, şikayet ve iddialar ile bunlara verilen karşılıkların belgelendirilmesini zorunlu kılar (KKS-1, 2013, madde 18).

2.3. BAĞIMSIZ DENETİMDE KALİTE VE KALİTE KONTROL

Bağımsız denetim açısından kalite olgusunu diğer meslek gruplarından farklı kılan en önemli özellik, müşterinin çıkarlarını korumaktan ziyade, finansal tabloları kullanan mevcut bilgi kullanıcılarının çıkarlarını ön planda tutmasıdır (Selimoğlu Kardeş vd.,2015, s. 104-105).

Diğer bir ifade ile denetim raporunu kullanan kişilerin, denetim raporuna güvenmelerini sağlamak ve güven seviyelerini arttırarak bağımsız denetime duyulan ihtiyacı ortaya koymaktır. Güvenilir yargı ise, denetim faaliyetlerinin uygun standartlara göre yani bağımsız denetim şirketi, müşteri ve bağımsız denetçinin uyması gereken kalite ölçütlerine göre yapılmasıyla sağlanabilir. Ayrıca bağımsız denetim firmalarının kalite kontrol standartlarıyla uyumlu olup olmadığı kaliteye olan güven seviyesi ile de doğrudan ilgilidir (Selimoğlu Kardeş ve Yeşilçelebi, 2014, s. 30). Bu güven seviyesini yerine getirecek olan ise kalite kontroldür. Kalite kontrol, denetimde kaliteyi sağlayabilmek için yapılan çalışmalardır. Denetim konusunda kalite kavramı, denetimin güvenilirlik derecesi olarak düşünülürse, kalite kontrol kavramı da denetimde güvenilirliği arttırıcı etmen olarak düşünülebilir (Sağlar, 2003, s. 74-75).

Denetim kalitesini ilk kez tanımlayan ve kalite ile ilgili yaygın olarak kullanılan bu kavram L.E DeAngelo'ya aittir. Angelo'ya göre denetimin kalitesini, denetçinin muhasebe sistemindeki hataları veya hileleri tespit edip yapılan ihlalleri raporlamada bağımsız olabilme olasılığıdır. Denetçinin muhasebe sisteminde ortaya çıkan ihlalleri bulma olasılığı, bağımsız denetçinin bilgi düzeyine, deneyimine, örneklem genişliğine ve kullanılmakta olan denetim yöntemlerine bağlıdır (Esendemir, 2011, s. 56).

Son yıllarda teknolojinin gelişimi, beraberinde bilgisayar hilelerini de getirmiş işletmelerde farklı şekillerde hileler ortaya çıkmıştır. İşletmelerde ortaya çıkan bu hileler hukuki anlamda kaynak kayıplarına neden olurken ayrıca bağımsız denetim uzmanlarına olan saygınlığın ve güven duygusunun zedelenmesine yol açmıştır (Çankaya ve Gerekan, 2009, s. 94).

Denetim kalitesiyle ilgili bir diğer önemli nokta ise yapılan hataların sistematik hatalar mı yoksa kendi başına olan hatalardan mı kaynakladığının araştırılmasıdır. Patric; yapılan hataların sistematik faktörlerden yani eğitim eksikliği, bağımsız denetim gözetiminin zayıf olması vb. nedenlerden kaynakladığını saptamıştır (Acar vd., 2011, s. 275-276). Ayrıca bağımsız denetimde tecrübesiz kişilerin çalıştırılması ve denetim mesleğinin profesyonel bir meslek olarak denetim şirketleri tarafından algılanmaması da kriterleri arasındadır (Küçüksözen, 2005, s. 8).

Denetim kalitesi, bağımsız denetim uzmanlarının hata ve hileleri tespit etme yeteneği ile doğrudan ilgilidir. Finansal tablolardaki yanlışlıkları tespit etme denetim uzmanlarının teknik bilgisine bağlı iken, finansal tablolardaki hata ve hileleri raporlama yeteneği denetim uzmanlarının bağımsızlığına bağlıdır. Yetenek, hata, hile ve ihmallerin tespit edilmesinde, bağımsızlık ise finansal tablolardaki yanlışlıkların raporlanmasında kullanılmaktadır. Ayrıca, yetenekli denetçilerin hata ve hileleri tespit etme durumlarının yeteneksiz denetçilere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Altıntaş, 2011, s. 85-86).

1987- 1997 yılları arasında Amerika Birleşik Devletleri'nde hileli rapor hazırlayan şirketler tespit edilmiş ve bunlardan iki yüzü detaylı incelenmiştir. Yapılan araştırma sonucunda şu verilere ulaşılmıştır (Mugan, 1999, s. 5-6):

- Küçük şirketler hileyi daha çok yapmaktadır.
- Hile zararda ya da başabaş olan zamanlarda daha çok yapılmaktadır.
- İncelenen olayların %83'ünde üst yönetim yetkilileri de hile içinde bulunmuştur.
- Hile aile bağı olan şirketlerde daha çok yapılmaktadır.
- İncelenen şirketlerin %56'sı altı büyük uluslararası denetim firması tarafından denetlenmiştir.
- Denetim raporlarının %55'i olumlu görüş bildirmiştir.

- Olayların %29'unda bağımsız denetçiler hile veya ihmalden sorumlu tutulmuştur.
- Hileler birden çok raporlama zamanlarına yayılmıştır.

Son 10 yıl içerisinde denetim firmalarına açılan davalarda artış olduğu görülmektedir. Altı büyük denetim firmasına 1983 yılında 3 dava açılırken, 1993 yılında 210 dava açılmış ve bu durum azımsanacak bir rakam değildir. Ayrıca bağımsız denetçilerin dava maliyetleri toplam gelirlerinin %2,6'sından %12'sine yükselmiştir (Mugan, 1999, s. 7).

Küreselleşme döneminin başlamasıyla birlikte çok kısa bir sürede dünyanın bir noktasında yaşanan şirket sorunu diğer şirketleri etkilediği gibi, ülke ekonomisini hatta dünya ekonomisini etkilediği görülmektedir (Çankaya vd., 2012, s. 48). Son 10-12 yıl içerisinde bağımsız denetim mesleğinde kalite konusunda sürekli taviz verilmesi itibar açısından sorunlara neden olmuştur (Çankaya ve Er, 2007, s. 52-74).

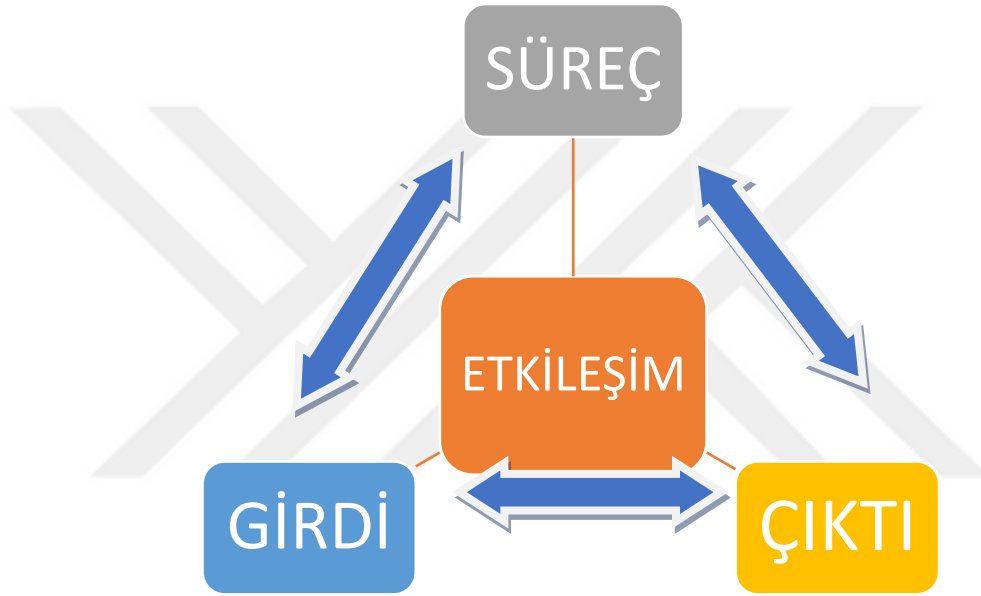
Belirli bir seviye ve kalitede finansal tablolarının denetiminin yapılması ekonomik yaşamda önemli bir durumdur. Belirlenen kriterleri taşımayan bir denetim hizmeti ve denetçinin bağımsızlık çerçevesinde bir rapor hazırlamaması yarar sağlamamaktadır (Dönmez, 2005, s. 53).

Denetim şirketlerinde kalite olgusunun sağlanması kadar korunması, geliştirilmesi ve devam ettirilmesi de gereklidir. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda bağımsız denetimde kalite kontrol kavramı ortaya çıkmaktadır (Oktay S, 2013, s. 65).

Bağımsız denetimde kalite kontrol, GKGDS'na uygun olarak denetim faaliyetlerinin yapıp yapılmadığının incelenmesidir. Bu noktada denetçi mesleki değerleri çerçevesinde bağımsız davranıp davranmadığı incelenerek mesleğin gerektirdiği şekilde uygun olmayan davranışlarının kontrol altına alınmasıdır. Başka bir ifade ile denetimde kalite kontrol; denetim çalışmalarının eksiksiz bir şekilde yerine getirilerek GKGDS uygun olarak yapılmasını sağlayan politika ve prosedürlerdir (Sağlar ve Tuan, 2009, s. 350-352).

Kalite kontrol standartları, GKGDS'yla uyum içinde olmakla birlikte GKGDS'dan farkı CPA firmaları denetim işlemleri sonrasında standartların uygun bir şekilde yerine getirildiğinden emin olmak zorundadır. Bu sayede denetim faaliyetlerinin GKGDS, politika ve prosedürlere göre uygun hazırlanıp hazırlanmadığının garantisi kalite kontrol ile sağlanmış olacaktır (Sağlar, 2003, s. 77).

Denetim kalitesinin yapısı üç unsurun etkileşimi içerisindedir. Bunlar; girdi, süreç ve çıktı unsurlarıdır. Bağımsız denetim kalitesi; şirket yönetimi, denetime tabi şirketler, düzenleyici otoriteler, kullanıcılar ve denetçiler ile ilişkilidir. Denetim kalitesi daha kapsamlı olarak incelendiğinde; denetim yönetmeliği, uyumsuzluk sorunu, yetenekli kişilerin yer alması, finansal raporlamalar, kanunlar, kurumsal yönetim, kültürel faktörlerle bağlantılıdır. Şekil 2’de bağımsız denetim kalitesinin yapısı yer almaktadır.



Şekil 2: Denetim Kalitesinin Yapısı

Kaynak: (IAASB, 2014, s. 17-18).

Girdi faktörleri; bilgi, yetenek, değerler, denetçinin davranış biçimi, deneyimi ve bağımsız denetim faaliyetini sürdürmek için ihtiyaç duyduğu zamandan oluşur. Bağımsız denetim kuruluşunun etik değer ve kültürü, bağımsız denetim faaliyetlerini yürüten ekip üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (IAASB, 2014, s. 18).

Kaliteli bir bağımsız denetim süreci, bağımsız denetçilerin yasalara ve denetim standartlarına uygun, titiz bir denetim süreci ile kalite kontrol uygulamalarını içerir. Bağımsız denetim faaliyetleri denetim standartları ile uyumlu olmalıdır (IAASB, 2014, s. 18).

Çıktı faktörleri; tarafların hazırlayarak birbirlerine sundukları mevzuat gereklilikleri de dahil olmak üzere resmi rapor ve bilgilendirme niteliğindedir. Hisse sahipleri bir denetimden farklı çıktılar elde ederek bunları kullanışlılık ve güncelliklerine göre değerlendirebilir. Çıktılar, denetim kalitesine objektif bir bakış açısı getirebilir ve doğrudan denetim kalitesini etkileyebilir. Bir denetimin esas çıktısı, denetçinin bilançoların güvenilirliği konusunda kullanıcılara güven sağlayan düşüncesidir. Denetimcinin bilançoların güvenilirliği konusunda fikrinin olmayışı finansal tablo kullanıcıları için verilerin güvenilirliğine kuşku düşüren bir durumdur (IAASB, 2014, s. 20).

Etkileşim; hisse sahiplerinin birbirleriyle ilişkileri denetim kalitesinde özel bir öneme sahip ve yüksek kalitede finansal raporlama sağlamada önemli rol oynamaktadır. Finansal raporlama sağlamada çeşitli bağlamsal faktörler vardır. Bu bağlantılar finansal raporlamada önemlidir ve bağlantıların aralarındaki etkileşimler denetim kalitesi üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Yasalar ve düzenlemeler gibi çevresel ve bağlamsal faktörler vardır. Bu faktörler raporların yapısını ve kalitesini etkilerken aynı zamanda denetim kalitesini de doğrudan veya dolaylı olarak da etkileyebilmektedir (IAASB, 2014, s. 20).

2.4. BAĞIMSIZ DENETİM STANDARDI 220 (BDS 220)

KGK tarafından, Uluslararası Bağımsız Denetim ve Güvence Denetimi Standartları Kurulu (IAASB) tarafından düzenlenen ve Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC)'in izniyle Türkçe tercümesiyle yayımlanan Uluslararası Kalite Kontrol, Bağımsız Denetim, Sınırlı Bağımsız Denetim, Diğer Güvence Denetimler ve İlgili Hizmetler Standartları Kitabı, 2016-2017 yılı yayımı Uluslararası Bağımsız Denetim Standardı (BDS) 220 Finansal Tabloların Bağımsız Denetiminde Kalite Kontrol'ün Türkçe çevirisidir (BDS 220, 2013).

Bağımsız Denetim Standardı 220, ilk kez 1994 yılında IAASB tarafından çıkarılmıştır. 15 Aralık 2009 tarihinde "Açıklık Projesi" kapsamında güncellenerek, finansal tabloların denetiminde bağımsız denetçilerin kalite kontrol açısından özel sorumluluklarını ve bağımsız denetim kalitesi ile ilgili açıklamalarda bulunmaktadır. BDS 220'nin içeriği aşağıdaki gibi altı temel başlıkta ele alınmıştır (BDS 220, 2013).

- Bağımsız denetim ekibinin liderlik sorumlulukları,
- Etik ilkeler,
- Müşteri ilişkisinin ve bağımsız denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesi,
- Bağımsız denetim ekibinin belirlenmesi,
- Bağımsız denetim faaliyetlerinin yürütülmesi,
- İzleme.

BDS 220 temel maddeleri KKS-1 ile benzerlik göstermektedir. Fakat birisinde kapsam bağımsız denetim şirketi iken diğerinde bağımsız denetçidir. KKS-1 finansal tabloların bağımsız denetimini ve sınırlı inceleme çalışmaları ile diğer güvence ve ilgili hizmetleri kapsamaktadır (Selimoğlu Kardeş vd., 2015, s. 110). BDS 220 ise finansal tabloların denetimine ilişkin kalite kontrol faaliyetleri açısından denetçinin özel sorumluluklarını ve denetim kalitesini gözden geçiren kişinin sorumluluklarını kapsamaktadır (BDS 220, 2013).

2.5. ŞEFFAFLIK RAPORLAMASI VE BAĞIMSIZ DENETİM KALİTESİ

2.5.1. Şeffaflık Kavramı ve Önemi

Şeffaflık kavramı, kamunun bilgilenme hakkı ile şirketlerin ticari sırlarını saklama hakkının kesişme noktasında yer almaktadır. Kamunun bilgilenme hakkı menfaat sahiplerinin; işletmenin yönetimi, finansal durumu, faaliyetleri, geleceğe yönelik hedefleri, uygulamış olduğu strateji ve politikaları ile ilgili bilgilenmesini ifade eder. İşletmenin sır saklama hakkı ise; işletme ile ilgili bilgilerin toplanmasının, kullanımının ve açıklanmasının kontrolünü elinde tutma hakkını ifade etmektedir (Poroy Arsoy, 2008, s. 20).

Şeffaflık (Transparency), şirketlerin ticari sırları dışında kalan henüz kamuya açıklanmamış bilgiler hariç finansal ve finansal olmayan bilgilerin zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, yorumlanabilir, düşük maliyetle kolay erişilebilir biçimde kamuya sunulması yaklaşımıdır. Şeffaflık ilkesi, faaliyetlere başlanmadan önceki süreci, faaliyetlere devam edildiği süreci ve faaliyetlerden sonraki süreci kapsamaktadır (Sevim ve Sarica, 2017, s. 42).

Şeffaflık ilkesi; adillik ilkesinin tamamlayıcı kavramıdır. Bir şirketin tüm kararlarında adil olduğunun saptanabilmesi için; işletmenin vermiş olduğu tüm karar ve faaliyetlerin zamanında, doğru ve eksiksiz biçimde kamuya duyurulması, başka bir ifade ile şirket ile ilişki için olan herkesin bu bilgilere kolayca erişebilmesi gerekir. Şirketlere olan güven bir şirketin şeffaf olup olması ile ilgilidir (Demirkan ve Polat, 2016, s. 7). Şirketlerde şeffaflık kültürü benimsedikçe kamuya açıklanan bilgilerin nitelik ve niceliği de artacaktır. Özellikle sermaye piyasası kurumları tarafından açıklanması zorunlu bilgilerin formatı belirlendikçe şirketlerin şeffaflık derecesi artacaktır (Poroy Arsoy, 2008, s. 24).

2.5.2. Bağımsız Denetimde Şeffaflık

Bağımsız denetim açısından şeffaflık kavramını ele aldığımızda şirketin, ticari sır niteliğinde ve kamuya açıklanmamış bilgileri hariç, finansal ve finansal olmayan bilgilerin zamanında, doğru, eksiksiz, kolay anlaşılabilir, analiz edilebilir ve düşük maliyetle erişilebilir bir şekilde kamuya duyurulması yaklaşımıdır (Demirkan ve Polat, 2016, s. 3).

Bağımsız denetimin, denetlenen firmadan, kamuya ve devlete kadar birçok katkısı vardır. Bu sebeple; mali durumlarının net olması, elde ettiği gelirlerin hangi kuruluşlara ait olduğunun açıklanması, denetimini yaptığı firmalara finansal anlamda bağlılığının ölçülebilmesi, ortaklık yapısı ve denetim kapasitesinin bilinmesi gibi konuların kamuoyu tarafından zamanında, doğru ve eksiksiz bir şekilde bilinmesinin, kolay bir biçimde erişilmesinin tüm finansal tablo kullanıcılarının yararına olduğu açıktır (Demirkan ve Polat, 2016, s. 3).

Denetim kuruluşları tarafından, şeffaflık raporlarının hazırlanmasındaki önemli durumlar aşağıdaki gibi sıralanabilir (Sevim ve Sarıca, 2017, s. 42):

- Bir bağımsız denetim şirketi ne kadar şeffaf olursa o şirkete olan güven derecesi de artar.
- Şeffaflık bağımsız denetim kuruluşlarının yöneticilerinin yönetim faaliyetlerini etkinleştirir.

- Şeffaflık bilgilerine kolay bir biçimde erişilmesi, kuruluşların mevcut durumu hakkında ve gelecekle ilgili olası senaryoların değerlendirilmesinde kaynakların daha etkin dağıtılmasını sağlar.
- Bağımsız denetim kuruluşlarının uluslararası ilişkilerinde tanınırlığı ve yayınlamış olduğu raporlar ile uluslararası yatırımcıların denetim kuruluşuna olan güvenini artırır

Bağımsız denetim kuruluşlarının şeffaflığının sağlanması konusunda her yıl şeffaflık raporlarının hazırlanması ve yayınlanması bir ihtiyaç haline gelmiştir (Demirkan ve Polat, 2016, s. 3).

2.5.3. Şeffaflık Raporu Gelişim Süreci

Ülke mevzuatlarına uygun olmak koşuluyla belirli şartları yerine getirmiş bağımsız denetim şirketlerinin göstermiş oldukları faaliyetlerin şeffaflığını sağlamak üzere gerçekleştirdikleri; ortaklık yapısı, sorumlu denetçi sayısı, idari yapısı, toplam gelirler, denetim ağının hukuki ve yapısal özellikleri vb. bilgileri internet sitelerinde yayınlamak zorundadır (Demirkan, 2016, s. 46).

Avrupa Birliği 2006/43/EC sayılı direktifi ile denetim şirketlerinin faaliyetlerini kamuyu aydınlatarak şeffaf bir yapıda yürütülmesi ve hesap verebilirliğinin sağlanması amacıyla yıllık şeffaflık raporu hazırlanmasını zorunlu tutmuş ve internet sitelerinden yayınlanması gerektiğini belirtmiştir (Sevim ve Sarıca, 2017, s. 43). Belirli şartları sağlayan başta bireysel denetçiler olmak üzere, denetim kuruluşları ve yetkili denetçiler kendi internet sitelerinde şeffaflık raporu yayınlamak zorundadır (Demirkan, 2016, s. 46).

Avrupa Birliğinin 2008 yılının Haziran ayından itibaren geçerli olduğu 8. Yönergeye göre; Avrupa Birliği çerçevesinde şeffaflık raporları yıllık beyan edilmektedir. Sekizinci yönergeye göre yıllık beyan edilmesi gereken şeffaflık raporlarında sunulması gereken bilgiler şunlardır (BDY, 2012, md. 36).

- Hukuki yapı ve ortaklık yapısının açıklanması,
- Kilit yöneticiler başta olmak üzere sorumlu denetçilerin açıklanması,
- Denetim ağının hukuki ve yapısal özellikleri,
- Denetim kuruluşunun idari yapısının belirtilmesi,

- Kalite kontrol sisteminin tanıtımı yapılarak sistemin etkin olarak çalıştığına beyan edilmesi,
- Kalite güvence yapısının detaylı incelenmesinin en son ne zaman yapıldığının belirtilmesi,
- Denetim kuruluşunun son yılda halka açık olarak denetimi yapılan işletmelerin listesi,
- Bağımsızlıkla ilgili uygulamalarının beyan edilmesi,
- Denetçi eğitiminin sürekliliği hakkında izlenen politikaların açıklanması,
- Denetim kuruluşunun ekonomik öneme sahip finansal bilgilerini göstermesi.

Şeffaflık raporlarının içermesi gereken temel bilgiler ilgili ülke mevzuatlarında belirlenmektedir. Ükelere göre şeffaflık raporları farklılık göstermektedir (Sevim ve Sarica, 2017, s. 43).

2.5.3.1. Türkiye’de Şeffaflık Raporlamasıyla İlgili Gelişmeler

Ülkemizde şeffaflık raporları 12.07.2008 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak hazırlanmaya başlamıştır. Yönetmeliğin içeriği genel olarak; ülkemizde ve uluslararası ülkelerde kurulmuş teşkilatı ülkemizde bulunan sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri tarafından sigortacılık ile emeklilik mevzuatı dahilinde yayınlanacak konsolide ve konsolide olmayan finansal tabloları bağımsız denetime tabidir. Dolayısıyla bu faaliyetlerde bağımsız denetim kuruluşları şeffaflık raporu yayınlamak zorundadır. Ancak KGK, Resmi Gazetede yayınladığı 26.12.2012 tarihli 28509 Sayılı Bağımsız Denetim Yönetmeliği ile şeffaflık raporları konusunda düzenleme yapmıştır (Demirkan ve Polat, 2016, s. 4-5). Yönetmeliğin 36.maddesi ise şeffaflık raporlarının hazırlanması ve duyurulması ile ilgilidir. Bir takvim yılında KAYİK denetimi yapmış kuruluşlar ilgili takvim yılını müteakip 3 ay içinde yıllık şeffaflık raporunu kuruma bildirir ve kendi internet sitelerinde yayınlanmasını zorunlu kılmıştır (BDY, 2012, md.36).

KGK, 08.04.2015 tarihinde bağımsız denetim kuruluşlarının şeffaflık raporlarında içermesi gereken bilgileri internet sitesinden duyurmuştur. Türkiye’de faaliyet gösteren bağımsız denetim kuruluşlarının şeffaflık raporlarında bulunması zorunlu bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmektedir (Tanç ve Gümrah, 2016, s. 42).

Tablo 1. Şeffaflık Raporlarında Bulunması Gereken Bilgiler

İstenilen Bilgiler	Açıklama
Hukuki Yapı ve Ortaklar	Raporun kapsadığı mali yılı yansıtacaktır. Yıl içerisinde değişiklik yaşanması durumunda ayrıca belirtilecektir.
Kilit Yöneticiler ve sorumlu denetçiler	Raporun kapsadığı mali yılı yansıtacaktır. Kilit yöneticilerin ve sorumlu denetçilerin listesi ve görevleri belirtilecektir. Yıl içerisinde değişiklik yaşanması durumunda ayrıca belirtilecektir.
Denetim ağının hukuki ve yapısal özellikleri	Raporun kapsadığı mali yılı yansıtacaktır. Yıl içerisinde değişiklik yaşanması durumunda ayrıca belirtilecektir.
İlişki denetim kuruluşları	Raporun kapsadığı mali yılı yansıtacaktır. Yıl içerisinde değişiklik yaşanması durumunda ayrıca belirtilecektir.
Organizasyon Yapısı	Raporun kapsadığı mali yılı yansıtacaktır. Yıl içerisinde değişiklik yaşanması durumunda ayrıca belirtilecektir.
Kalite güvence sistemi incelemeleri	Kurum tarafından veya diğer kamu kurumlarınca son 3 yılda yapılan kalite güvence sistemi incelemelerine ilişkin asgari bilgileri kapsar.
Denetim hizmeti verilen KAYIKLER	Raporun kapsadığı mali yılda finansal tabloları incelenen ve 660 Sayılı KHK'de sayılan kurul tarafından daha sonra KAYİK kapsamına alınan şirketlerin, fonların kurum ve kuruluşların listesi.
Sürekli eğitim politikası	Geçiş dönemi eğitimleri dahil olmak üzere raporun kapsadığı mali yılda verilen eğitimleri, konuları, süreleri ve katılımcı bilgilerine yer verilir.
Bağımsızlık ilkesine uyum	6102 Sayılı Kanunun ilgili Hükümleri ile BDY'nin 22'nci maddesine (TDS)'na ve diğer düzenleyici Kurul ve Kurumların düzenlemelerine uygunluğun sağlanması denetçi ve sorumlu denetçilerin

	bağımsızlık beyanlarını TDS'lere uygun olarak alındığına ve gerçek durumu yansıttığına ilişkin teyidi kapsar.
Gelirin dağılımı	Finansal tablo denetiminden, diğer denetimlerden ve denetim dışı hizmetlerden elde edilen gelirler ayrı ayrı belirtilir.
Sorumlu denetçilerin ücretlendirilme esasları	Ücretlendirilme esasları, sorumlu denetçilerin ücret, prim, kardan pay verilmesi, huzur hakkı vb. uygulamalardan hangilerine göre ücretlendirileceğine ilişkin bilgileri kapsar.
Kalite kontrol sistemi	<ol style="list-style-type: none">1. Denetim şirketi bünyesinde kaliteye ilişkin liderlik sorumlulukları,2. Etik hükümler,3. Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesi,4. İnsan kaynakları,5. Denetimin yürütülmesi,6. İzleme,7. Belgelendirme unsurlarını içeren özet bilgilere yer verilir. Ayrıca kalite kontrol sisteminin etkin olarak işlediğine ve belgelendirilmesi gerektiği hususunda denetim kuruluşu yönetiminin beyanına yer verilir.
Diğer hususlar	Mevzuata ilişkin açıklama ile kurum tarafından istenen bilgiler ve diğer tanıtıcı bilgilere yer verilir.

Kaynak: (Tanç ve Gümrah, 2016, s. 425).

Tablo 1.'de yer alan bilgiler incelendiğinde, Avrupa Birliği'nin 8. Yönergesinde yer alan şeffaflık raporu gereksinimleriyle, Türkiye'de KGK'nın şeffaflık raporlarında yer almasını istediği bilgiler ile paralellik bulunduğu görülmektedir. Şeffaflık raporu uygulamaları AB üyesi ülkelerde 2008 yılından itibaren uygulanmaya başlamıştır.

Türkiye’de ise 5 yıllık bir gecikme neticesinde 2013 yılından itibaren zorunlu hale getirilmiştir. Bu sayede bağımsız denetim kuruluşlarının kalitesinin artırılması açısından büyük bir adım atılmıştır (Tanç ve Gümrah, 2016, s. 427).

2.5.3.2. Uluslararası Alanda Şeffaflık Raporlamasıyla İlgili Gelişmeler

Ülkelere göre şeffaflık raporu uygulamaları farklılık göstermektedir. Dünyanın önde gelen ülkelerinde farklı düzenlemeler yapılmıştır. Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin (European Parliament and of the Council) yayınlamış olduğu 8. Şirketler Hukuku Yönergesi, Japonya 1948 Yeminli Mali Müşavirler Yasası (Japanese Amended Certified Public Accountants Act 1948). Kanada Hesap Verilebilirlik Kurulu Yönetmeliğinin (Canadian Public Accountability Board-CPAB) 212. maddesi ve ABD’de ise Hazine Danışma Komitesi (US Treasury Advisory Committee)’nin yapmış olduğu düzenlemeler örnek gösterilebilir (Tanç ve Gümrah, 2016, s. 422).

Avrupa Birliği tarafından hazırlanan 8.Yönergeye göre, 2008 yılının Haziran ayından itibaren şeffaflık raporu yayınlanmasını yıllık beyan edilmesini zorunlu kılmıştır. Yönergenin 40. Maddesi ise şeffaflık raporlarıyla ilgilidir ve yıllık şeffaflık raporlarında bildirilmesi gereken bilgiler yer almaktadır. Bulunması gereken asgari bilgiler şu şekildedir (Senal, 2011, s. 28-29):

- Denetim firmasının yasal yapısının ve ortaklık yapısının açıklanması,
- Denetim firması, bir denetim ağına bağlı ise, ağın yapısal ve yasal düzenlemelerinin belirtilmesi,
- Denetim firmasının idari yapısının açıklanması,
- Denetim firmasının iç kalite kontrol sisteminin açıklanması,
- Kalite güvence sisteminin en son ne zaman yapıldığının belirtilmesi,
- Denetim firması tarafından raporun kapsadığı yıl denetimi yapılan kamuyu yararını ilgilendiren işletmelerin listesi,
- Denetim firmasının bağımsızlık ilkesi uygulamalarının beyan edilmesi,
- Denetim firmasının, denetçilerin eğitiminin sürekliliğine ilişkin politikaların açıklanması,
- Denetim firması gelirlerinin ayrıntılı olarak gösterilmesi,

- Denetçilerin ücretlendirilme politikaları hakkında açıklama yapılması gerekmektedir.

İngiltere’de bağımsız denetim kuruluşlarında şeffaflık raporlarını hazırlamak üzere görevli denetçi bulunmaktadır. İngiltere Finansal Raporlama Konseyi (FRC) Avrupa Birliğinin yayınlamış olduğu yönerge doğrultusunda kamu yararını ilgilendiren kuruluşların şeffaflık raporu yayınlamasını zorunlu kılmıştır. Finansal raporlama dönemi sonundan itibaren üç ay içerisinde denetim firmasının web sitesinde şeffaflık raporunu yayınlaması ve bu raporun iki yıl internet sitesinde kalması gerekmektedir. 2010 yılından itibaren FRC, bağımsız denetim kuruluşlarının hazırlamış oldukları şeffaflık raporlarını incelemekte ve inceleme sonucunda rapor hazırlayarak internet sitesinde yayınlamaktadır. Bu raporlarda bağımsız denetim kuruluşlarına hazırlamaları gereken şeffaflık raporları hakkında bir yol haritası çizilmekte ve karşılaşılabilecek sorunların çözümü için öneriler sunulmaktadır (Tanç ve Gümrah, 2016, s. 423-424).

Avustralya Kurumsal Piyasalar ve Finansal Hizmetler Düzenleme Kurulu (AustralianSecurities&InvestmentsCommission-ASIC) 2013 yılından itibaren bağımsız denetim kuruluşlarının şeffaflık raporu yayınlamasını zorunlu kılmıştır. Zorunlu hale getirilmesinde ise, denetim kalitesinin artırılması, yatırımcılara güven verilmesi ve piyasaların daha etkin ve verimli çalışması gerekçe olarak gösterilmiştir. Şeffaflık raporlarının finansal raporlama dönemi sonundan itibaren 4 ay içerisinde web sitesinde yayınlanması gerekmektedir. Web sitesinde yayınlanması gereken bilgiler Avrupa Birliği 8. Yönergesinde yer alan bilgiler şeklindedir (Tanç ve Gümrah, 2016, s. 424).

Kanada Yeminli Mali Müşavirler Kurulu olan Chartered Professional Accountants (CPA), şeffaflık raporlarını Avrupa Birliği’nin hazırladığı 8. Yönerge’ye göre hazırlamaktadır. Kuzey Amerika ülkelerinde şeffaflık raporları gün geçtikçe önemini arttırmaktadır. Şeffaflık raporları, denetim kalitesi göstergelerinden biri olduğu için Kanada’da önem verilen bir rapor olmaktadır (Demirkan, 2016, s. 49).

Yeni Zelanda’da bağımsız denetim kuruluşlarının üyesi olduğu Avustralya ve Yeni Zelanda Yeminli Mali Müşavirler Enstitüsü (Chartered Accountants Australiaand New Zealand) 20 Haziran 2013 tarihinden itibaren bağımsız denetim kuruluşlarının şeffaflık raporu yayınlamasını zorunlu kılmıştır. (Tanç ve Gümrah, 2016, s. 424).

Japonya’da Nisan 2008’de Japon Yeminli Mali Müşavirler Yasası (Japan CPS Act) ile bağımsız denetim kuruluşlarının şeffaflık raporu hazırlaması zorunlu hale gelmiştir (Demirkan ve Polat, 2016, s. 7).

ABD’ de bağımsız denetim kuruluşlarının şeffaflık raporu hazırlaması konusunda yasal bir zorunluluk bulunmamaktadır. Ancak Hazine Danışma Komitesi (US Treasury Advisory Committee) 100 ve daha fazla sayıda müşterisi bulunan bağımsız denetim firmalarının yıllık olarak şeffaflık raporu yayınlamasını tavsiye etmektedir (Tanç ve Gümrah, 2016, s. 424).

Almanya’da ise, şeffaflık raporları yalnızca denetim firmalarını değil aynı zamanda denetçileri de kapsamaktadır. Ayrıca kalite güvence incelemesinin en son ne zaman yapıldığının fazla bir önemi yokken kalite güvence incelemesinin başarılı olması daha fazla önem taşımaktadır. Tüm ülkelerdeki ortak düşünce şeffaflık raporlarının güven sağlayabilmesi için uygun gözetim sisteminin kurulmuş olması gerekmektedir (Senal, 2011, s. 29).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KAMU GÖZETİM KURUMUNDA YAYINLANAN ŞEFFAFLIK RAPORLARI VEBAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARI ÜZERİNE ARAŞTIRMA

Bağımsız denetim gelişmiş ülkelerde kurumsallaşmış şirketler tarafından yürütülmektedir ve her geçen gün denetimin önemi artmaktadır. Bağımsız denetim kuruluşlarının denetim standartları çerçevesine uygun olarak denetim gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri günümüz denetim şirketleri açısından önemli bir sorun haline gelmiştir. Bu sebeple denetim şirketlerinin denetlenmesiyle ilgili farklı yapılanmalar ortaya çıkmıştır. Bunlardan birisi de denetimin kalitesi hakkında önemli yargılarda bulunmak için tasarlanan şeffaflık raporlamasıdır. Türkiye’de Kamu Gözetimi Kurumu, muhasebe ve denetim alanında düzenleyici kuruluş olarak 2011 yılında faaliyete başlamıştır. Şeffaflık raporlamasıyla ilgili yasal düzenlemeler ise 2012 yılında yapılmış olup ilk uygulaması 2013 yılında gerçekleşmiştir. Ayrıca, şeffaflık raporlarının son yıllarda sermaye piyasalarındaki önemi artmıştır. Çalışmanın bu bölümünde ilk iki bölümde ele alınan teorik bilgiler çerçevesinde şeffaflık raporları üzerine kalite kontrol analizi yapılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre ise Türkiye’de bağımsız denetim şirketlerinin kalite kontrol çalışmalarının arttığı ve özellikle bağımsız denetim şirketlerinin İstanbul ilinde toplandığı belirlenmiştir. Bu bölümde, çalışmanın amacı, önemi, kapsam ve sınırlılıkları, yöntem ve bulguları anlatılmıştır.

3.1. ÇALIŞMANIN AMACI

Çalışmanın amacı; Kamu Gözetimi Kurumu’nda yayınlanan şeffaflık raporlarının içerik analizi yapılarak kalite kontrol standardına uygun olup olmadığını saptamaktır. Şeffaflık raporları çerçevesinde ele alınan bağımsız denetim şirketleri Türkçe literatürde daha önceden kapsamlı bir çalışmaya rastlanılmaması nedeniyle bu araştırma literatüre katkı sağlayacaktır. Şeffaflık raporlarında yer alan tüm başlıkların ele alınarak incelenmesi gelecekteki çalışmalarda araştırma alanı olarak belirlenebilir.

Şeffaflık raporunun içeriğinin nasıl olması gerektiği yasal düzenlemeler ile belirlenmiştir. Şeffaflık raporlarında bağımsız denetim kuruluşlarının hukuki yapıları, ortaklık yapısı, kilit yöneticileri, sorumlu denetçileri, bağlı bulunduğu denetim ağı, ilişkili kuruluşları, bağımsızlık ilkesine uyumu, kalite kontrol uygulamaları, Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK) listesi, sürekli eğitim politikası, ücretlendirme politikası gibi bilgiler yer almaktadır. Bu bilgiler denetim kalitesi açısından önemlidir.

3.2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ

Geçmiş yıllarda meydana gelen denetim skandalları, denetim kavramının önemini ortaya koymuştur. Bu bağlamda şeffaflık raporlarının önemi bir kez daha gündeme gelmiştir. Bu bağlamda yasa koyucular, denetim şirketlerinin kalitelerini yükseltmek ve denetim faaliyetlerini daha profesyonel düzeye ulaştırmak için bir takım düzenlemeler yapmışlardır. Bu düzenlemelerden biriside bağımsız denetim şirketleri tarafından yayımlanması gereken şeffaflık raporlarıdır.

3.3. ÇALIŞMANIN KAPSAM VE SINIRLILIKLARI

Bu çalışmada ana kütle olarak 2016-2017 yılları itibari ile Türkiye’de bağımsız denetim yapmaya yetkilendirilmiş şirketlerin KGK’nın resmi internet sitesinde yayınlamış oldukları şeffaflık raporları esas alınmıştır. Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) tarafından yayımlanarak Türkçe tercümesi Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları (KGK) tarafından yapılmıştır. Çalışma kapsamında 128 bağımsız denetim kuruluşu ele alınarak şeffaflık raporlarının kalite kontrol standardı açısından önemi vurgulanmıştır. 79 şirketin şeffaflık raporlarına ulaşılırken 49 şirketin şeffaflık raporlarına ulaşamamıştır. 49 şirket KGK tarafından yetkilendirilmiş olmakla birlikte KAYİK denetimi yapılmadığından şeffaflık raporları yayınlanmamıştır. Bilgilerine ulaşılamayan şirketlerin kendi internet adresleri incelenerek bilgiler elde edilmiştir. Örneğin, bazı şirketlerin kuruluş yeri ve yılına şeffaflık raporlarında yer verilmemiştir.

3.4. ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ

Çalışmanın veri kaynağı olarak, Kamu Gözetimi Kurumu'nun resmi internet sitesinde yayınlanan bağımsız denetim şirketlerinin şeffaflık raporları esas alınmıştır. Çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmış olup toplam da 128 bağımsız denetim şirketi analiz edilmiştir. Bağımsız denetim şirketlerine ait şeffaflık raporlarında 2016-2017 yılları baz alınarak içerik analizinden yararlanılmıştır.

İçerik analizi tekniğinden 1940'lı yıllardan itibaren kitle iletişim araçları mesajlarının çözümlenmesinde yararlanılmaktadır. Nitel ve nicel olarak sınıflandırılmakla birlikte nitel analizde daha çok anlam birimleri önem kazanırken, nicel analizde sayma işlemi yapılmaktadır. Genel olarak nitel verilerin nicel terimlere indirgenmesi şeklinde açıklanabilir. Bernard Berelson'a göre, "iletişimin açıklanan içeriğinin yansız, dizgeli, sayısal tanımlarını yapan araştırma tekniğidir" (Güngör ve Binark, 1993, s. 126).

Berger'e göre, örnekleme yoluyla bir iletişimde herhangi bir ögenin miktarını ölçmek için kullanılan araştırma yöntemidir (Yumlu, 1994, s. 75). George Gerbner ise, "Herhangi bir içerik analizinin amacı görünürde açık olmayan bir şey hakkında olanaklı, görünür çıkarımlar yapmaktır" (Güngör ve Binark, 1993, s. 126). Cartwright göre, "her türlü sembolik davranışın betimlenmesinde ve içeriğinin analizinde kullanılan sistematik, nicel ve nesnel bir yöntem" olarak tanımlanmaktadır (Bilgin, 2000, s. 1).

İçerik analizinin temel amacı, sözel olmayan dokümanı nicel verilere dönüştürmek yatmaktadır. İçerik analizi; metodolojik araç ve teknikler bütünü, kontrollü yorum yapma, nesnel, sistematik ve nicel yollardan betimleme, önceden belirlenmiş ölçütlere göre inceleme, anlam çıkarma, açık talimatlara göre nicelleştirme işlemi, niteli nicele dönüştüren bir işlem, kavramların ölçülmesi ve belirli bir anlam çıkarılma için kategorilere ayırma olarak tanımlanmaktadır (Tavşancıl ve Aslan, 2001, s. 21-22). İçerik analizinin ilk uygulamaları 16. yüzyıla değinmektedir. O yüzyıllarda iletişim gazeteler yoluyla sağlanmıştır. Gazetelerde yer alan dini bilgilerin ne ölçüde yer aldığı öğrenilmeye çalışılmıştır. Literatürde ise ilk uygulaması, Speed'in 1893 yılında yaptığı "New York Gazetelerinin Konu Analizi" çalışmasıdır. İçerik analizinin sistemli ve kapsamlı kullanımı ise Lasswell'in 1925 yılında "Prusya Okul Kitaplarında Askeri

Stereotipler” isimli çalışmasında ve 1947 yılındaki doktora tezinde görülmektedir. Lasswell öncü bilim insanı olarak kabul edilebilir (Yüksel, 2019 s. 20).

Berelson tarafından ortaya atılan içerik analizi, sonrasında Holsti ve Krippendorff tarafından geliştirilerek 1941 yılında gerçekleştirilen bir konferans ile kavram olarak kullanılmaya başlamıştır (Gökçe, 1995, s. 14). İçerik analizi 1950-1960 yıllarına gelindiğinde yaygınlaşmış ve siyasal bilimler, gazetecilik, sosyoloji, psikoloji disiplinlerde uygulama alanına sahip olmuştur. 1960 yılları sonrasında içerik analizinde üç olgu belirleyici olmuştur. Bilgisayarların kullanımı, sözel olmayan iletişime ilginin gelişimi ve dilbilim çalışmalarındaki gelişmelerdir (Yüksel, 2019 s. 21). İçerik analizi, deneysel ve gözleme dayalı yöntemlerin uygulama alanı olmadığı durumlarda kullanılabilir duruma gelmiştir. Son yıllarda nitel araştırmaların dünya genelinde artması içerik analizini önemli hale getirmiştir (Tavşancıl ve Aslan, 2001, s. 30).

3.5. ÇALIŞMANIN BULGULARI

Türkiye’de 2016-2017 yılı itibariyle bağımsız denetim yapmaya yetkili 128adet bağımsız denetim kuruluşu Kamu Gözetimi Kurumu’nun resmi internet sitesinde yayınlanmıştır. Bağımsız denetim yapmaya yetkili kuruluşlar EK-1 verilmektedir. Şeffaflık raporlarına ulaşılamayan bağımsız denetim şirketleri ise EK-2 de gösterilmektedir. 79bağımsız denetim kuruluşunun şeffaflık raporuna ulaşılırken 49 bağımsız denetim kuruluşunun şeffaflık raporuna ulaşamamıştır. Şirketler, belirli şehirlerde toplanmıştır. Bağımsız denetim kuruluşlarından 51’i İstanbul merkezli faaliyetlerini sürdürürken, 18’i Ankara merkezli, 7’si İzmir merkezli, 1’i Antalya merkezli, 1’i Bursa merkezli ve 1’i Samsun merkezli faaliyetlerine devam etmektedir.

İnceleme sonucunda 2016 yılı itibariyle bağımsız denetim yapmaya yetkili kuruluşlardan 2şirketin şeffaflık raporuna ulaşılammıştır. 2017 yılında ise 1şirketin şeffaflık raporuna ulaşılammıştır.

Tablo 2’de İstanbul ilinde bulunan bağımsız denetim şirketleri ele alınmıştır. İçerik analizi yöntemi kullanılarak şeffaflık raporlarının kalite kontrol standartlarına uygun olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 2. İstanbul Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları

	2016	2017
AC İSTANBUL ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2005 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	Kamu Gözetim, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Enerji Piyasası Kurumu (EPDK) alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK, EPDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibarıyla 4 Sorumlu Denetçi, 2 Kıdemli Denetçi ve 9 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 20 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibarıyla 4 Sorumlu Denetçi, 2 Kıdemli Denetçi, 1 Denetçi ve 10 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 18 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	AC İstanbul şirketi, ABD’de bulunan Enterprise Worldwide ağına üyedir. Bu sayede diğer denetim şirketleri ile bilgi alışverişi ve dünya çapındaki toplantılara katılma şansı elde etmiştir.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan Kalite Kontrol Standardı-1(KKS-1), Uluslararası Muhasebeciler	KGK tarafından yayınlanan KKS-1, IFAC tarafından yayınlanan ISQC1 ve PCAOB

	Federasyonu (IFAC) tarafından yayınlanan Uluslararası Kalite Kontrol Standardı (ISQC1) ve Halka Açık Şirketler Muhasebe Gözetim Kurulu (PCAOB) standartlarıyla uyumludur.	standartlarıyla uyumludur.
Denetim Hizmeti Verilen Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK)	2016 yılı itibariyle 17 Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK) denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 14 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Denetçiler 37 günlük bir eğitim programından geçerek farklı alanlarda toplamda 222 saatlik bir eğitim almışlardır.	Denetçiler 38 günlük bir eğitim programından geçerek farklı alanlarda toplamda 228 saatlik bir eğitim almışlardır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Sorumlu denetçiler başta olmak üzere denetçi ve denetçi yardımcılarının bağımsızlık beyanları gerçeği yansıtmaktadır.	Sorumlu denetçiler başta olmak üzere denetçi ve denetçi yardımcılarının bağımsızlık beyanları gerçeği yansıtmaktadır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 2.443.752,00 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.439.618,91 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 839.208,09 TL 'si denetim dışı hizmetlerden ve 164.925,00 TL 'si faaliyet dışı gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.903.798 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.341.120 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 255.022 TL 'si defter tutma hizmetlerinden, 302.804 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden ve 4.852 TL 'si ise faaliyet dışı gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler maaş karşılığı ücretlendirilirken, şirket ortağı konumunda olan sorumlu denetçiler huzur hakkı ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler maaş karşılığı ücretlendirilirken, şirket ortağı konumunda olan sorumlu denetçiler huzur hakkı ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.

ADAY BAĞIMSIZ DENETİM

Şirketin Kuruluş Yılı	2005 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK alanında denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK alanında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 1 Başdenetçi, 1 Kıdemli Denetçi, 5 Denetçi, 11 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 21 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 1 Başdenetçi, 3 Kıdemli Denetçi, 5 Denetçi, 18 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 30 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	PKF International, 150 ülkede 440'dan fazla ofisi bulunmaktadır. Aday Bağımsız Denetim, şirketin İstanbul'daki üyeliği konumundadır.	PKF International, 150 ülkede 440'dan fazla ofisi bulunmaktadır. Aday Bağımsız Denetim, şirketin İstanbul'daki üyeliği konumundadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Aday Yeminli Mali Müşavir (YMM) Bağımsız Denetim, PKF İstanbul YMM Bağımsız Denetim ile ilişkili kuruluşlardır.	Aday YMM Bağımsız Denetim, PKF İstanbul YMM Bağımsız Denetim ile ilişkili kuruluşlardır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Bağımsızlığı tehlikeye sokacak bir unsur bulunamamıştır.	Bağımsızlığı tehlikeye sokacak bir unsur bulunamamıştır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 17 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 13 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Denetçiler farklı alanlarda toplamda 250 saatlik bir eğitim almışlardır.	Denetçiler farklı alanlarda toplamda 260 saatlik bir eğitim almışlardır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Sorumlu denetçiler başta olmak üzere denetçi ve denetçi yardımcılarının bağımsızlık beyanları gerçeği yansıtmaktadır.	Sorumlu denetçiler başta olmak üzere denetçi ve denetçi yardımcılarının bağımsızlık beyanları gerçeği

yansıtılmaktadır.

Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 3.502.638 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.109.718 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 48.000 TL 'si diğer denetimlerden, 1.007.394 TL 'si defter tutma hizmetlerinden ve 1.337.526 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 4.543.678 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.057.264 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 520.381 TL 'si diğer denetimlerden, 1.704.580 TL 'si defter tutma hizmetlerinden ve 1.261.453 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler şirket ortaklarından olup kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçiler şirket ortaklarından olup kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
AG YMM BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2014 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 9 Denetçi olmak üzere toplam 12 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 9 Denetçi olmak üzere toplam 13 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim şirketi ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim şirketi ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen	2016 yılı itibariyle 11 KAYİK	2017 yılı itibariyle 5 KAYİK

KAYIKLER	denetimi yapılmıştır.	denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle şirket içi farklı alanlarda toplamda 395 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle şirket içi farklı alanlarda toplamda 276 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanları Türkiye Denetim Standartları(TDS)'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıtmaktadır.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanları TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıtmaktadır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 498.017,77 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 143.799,93 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 131.088,03 TL 'si tam tasdik denetim gelirlerinden ve 223.129,81 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 984.169,01 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 208.515,04 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 283.444,04 TL 'si tam tasdik denetim gelirlerinden ve 492.209,93 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler çalıştıkları saat karşılığı ücretlendirilmektedir. Sorumlu ortak denetçiler ise, yönetimde aldıkları sorumluluklar ve denetim süresince geçirdikleri zamana göre yıllık olarak ücretlendirilmektedirler.	Sorumlu denetçiler çalıştıkları saat karşılığı ücretlendirilmektedir. Sorumlu ortak denetçiler ise, yönetimde aldıkları sorumluluklar ve denetim süresince geçirdikleri zamana göre yıllık olarak ücretlendirilmektedirler.
AK BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2015 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, KGK, EPDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, KGK, EPDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında	31.12.2016 tarihi itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 7 Denetçi, 1 Denetçi Yardımcısı olmak üzere	31.12.2017 tarihi itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 7 Denetçi, 1 Denetçi Yardımcısı olmak üzere

Bilgiler	toplam 12 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	toplam 11 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağıının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve Bağımsız Denetim Standardı 220 (BDS 220) ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 3 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 9 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Şirket içinde periyodik olarak 6 aylık eğitim programları verilmektedir. 2016 yılı itibariyle farklı alanlarda toplamda 96 saatlik eğitim verilmiştir.	Şirket içinde periyodik olarak 6 aylık eğitim programları verilmektedir. 2017 yılı itibariyle farklı alanlarda toplamda 88 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 631.076,78 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 273.813,89 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 51.900,00 TL 'si 3568 dayılı kapsamındaki gelirlerden ve 305.362,89 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 2.535.148 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 2.011.485 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 30.075 TL 'si 3568 dayılı kapsamındaki gelirlerden ve 493.588 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.

Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler şirket ortaklarından olup kar dağıtım yoluyla şirketten pay almaktadır.	Sorumlu denetçiler şirket ortaklarından olup kar dağıtım yoluyla şirketten pay almaktadır.
AKSİS ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2014 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK alanında denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK alanında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 tarihi itibarıyla 4 Sorumlu Denetçi, 21 Denetçi ve 14 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 39 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 tarihi itibarıyla 13 Sorumlu Denetçi, 8 Denetçi ve 26 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 47 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şube ve irtibat bürosu bulunmamaktadır.	Şube ve irtibat bürosu bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibarıyla 4 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibarıyla 17 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibarıyla farklı alanlarda şirket içi 294 saatlik eğitim programı düzenlenmiştir.	2017 yılı itibarıyla farklı alanlarda şirket içi 90 saatlik eğitim programı düzenlenmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu

	yansıttığı teyit edilmiştir.	yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.419.543 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.031.769 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 327.642 TL 'si denetim dışı hizmetlerden ve 60.132 TL 'si diğer denetim ve güvence hizmetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 2.937.072 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.908.108 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 1.018.808 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden ve 10.156 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir. Şirket ortağı konumunda olan denetçiler ise hisseleri oranında kardan pay almaktadırlar.	Denetçiler, piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir. Şirket ortağı konumunda olan denetçiler ise hisseleri oranında kardan pay almaktadırlar.
AKT BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2007 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, KGK, EPDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, KGK, EPDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 tarihi itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi olmak üzere toplam 6 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 tarihi itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi olmak üzere toplam 6 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Yurt içi ve yurt dışında şubesi bulunmamaktadır.	Yurt içi ve yurt dışında şubesi bulunmamaktadır.

Kalite Kontrol Uygulamaları	SPK tarafından 2013 yılında yapılan Bağımsız Denetim Kalite Kontrol denetim çalışmaları sonucunda 21.560 TL idari para cezası almıştır.	SPK tarafından 2013 yılında yapılan Bağımsız Denetim Kalite Kontrol denetim çalışmaları sonucunda 21.560 TL idari para cezası almıştır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 6 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı içerisinde farklı tarihlerde eğitimler düzenlenmiştir.	2017 yılı içerisinde farklı tarihlerde eğitimler düzenlenmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 663.200,00 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %51'i 337.700,00 TL 'si bağımsız denetimden ve %49'u 325.500,00 TL 'si ise danışmanlık gelirlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 214.111 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %55'i 117.000 TL 'si bağımsız denetimden ve %45'i 97,111 TL 'si danışmanlık gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetim başına ücret ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetim başına ücret ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
AKTAN BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1993 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, EPDK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, EPDK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında	31.12.2016 itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 3 Sorumlu Ortak	31.12.2017 itibariyle 6 Sorumlu Ortak Denetçi, 2 Denetçi, 6

Bilgiler	Denetçi, 2 Denetçi, 7 Ortak Denetçi, 4 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 18 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	Ortak Denetçi, 3 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 17 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağına Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şirketin şubesi bulunmamaktadır.	Şirketin şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 3 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı içerisinde sorumlu denetçilere farklı tarihlerde eğitimler düzenlenmiştir.	2017 yılı içerisinde sorumlu denetçilere farklı tarihlerde eğitimler düzenlenmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.835.472,13 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 428.340,00 TL 'si KGK kapsamında denetim gelirinden, 14.960,00 TL 'si BDDK kapsamındaki gelirden, 67.632,00 TL 'si SPK kapsamındaki gelirden, 1.248.321,10 TL 'si 3568 sayılı kanun kapsamındaki tasdik ve denetim gelirinden ve 76.219,03	2017 yılı itibariyle 2.097.155,22 TL gelir elde etmiştir. Bunun; 598.376,00 TL 'si KGK kapsamında denetim gelirinden, 140.050,00 TL 'si SPK kapsamındaki gelirden, 1.332.865,22 TL 'si 3568 sayılı kanun kapsamındaki tasdik ve denetim gelirinden ve 25.864,00 TL 'si ise diğer gelirlerden elde

	TL'si ise diğer gelirlerden elde edilmiştir.	edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler ve diğer çalışanlara kıdem ve performans esasına göre ücret ödemesi yapılmaktadır. Ayrıca kardan %10 oranında pay verileceği hükmü bulunmaktadır.	Sorumlu denetçiler ve diğer çalışanlara kıdem ve performans esasına göre ücret ödemesi yapılmaktadır. Ayrıca kardan %10 oranında pay verileceği hükmü bulunmaktadır.
ANALİTİK BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK		
Şirketin Kuruluş Yılı	1992 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, BDDK, EPDK, SPK, Hazine Müsteşarlığına bağlı Sigorta ve Reasürans şirketleri alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, BDDK, EPDK, SPK, Hazine Müsteşarlığına bağlı Sigorta ve Reasürans şirketleri alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Ortak Denetçi, 11 Denetçi, 3 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 17 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Ortak Denetçi, 11 Denetçi, 3 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 17 uzman kadro şirket faaliyetleri tarafından yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şirketin şubesi bulunmamaktadır.	Şirketin şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1, IFAC tarafından yayınlanan ISQC 1 ile PCAOB standartlarıyla uyum	KGK tarafından yayınlanan KKS-1, IFAC tarafından yayınlanan ISQC 1 ile PCAOB standartlarıyla uyum

	sağlamaktadır.	sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 45 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 46 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere 196 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere 196 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 31.128,00 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 28.320,00 TL 'si bağımsız denetimden ve 2.808,00 TL 'si faaliyet dışı gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 59.462,00 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 56.640,00 TL 'si bağımsız denetimden ve 2.822,00 TL 'si faaliyet dışı gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Şirket ortaklarından olan denetçiler kardan pay alma esasına göre ücretlendirilmektedir.	Şirket ortaklarından olan denetçiler kardan pay alma göre ücretlendirilmektedir.
ANIL YMM BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2000 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, BDDK, EPDK, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü, KGK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, BDDK, EPDK, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü, KGK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında	31.12.2016 itibariyle 6 Sorumlu Denetçi, 15 Denetçi olmak üzere toplam 21 uzman kadro	31.12.2017 itibariyle 6 Sorumlu Denetçi, 15 Denetçi olmak üzere toplam 21 uzman kadro

Bilgiler	tarafından yürütülmektedir.	tarafından yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Merkezi İspanya'da bulunan uluslararası alanda faaliyet gösteren AnteaAlliance Of IndependentFirms denetim ağı ile 20.05.2016 tarihinde üyelik sözleşmesi imzalamıştır. 49 ülkede, 115 üyesi ile faaliyet göstermektedir.	Merkezi İspanya'da bulunan uluslararası alanda faaliyet gösteren AnteaAlliance Of IndependentFirms denetim ağı ile 20.05.2016 tarihinde üyelik sözleşmesi imzalamıştır. 49 ülkede, 115 üyesi ile faaliyet göstermektedir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Uygar YMM, Report YMM, Karsavuran YMM, Tanım YMM, Maksimum YMM, Kerem Sigorta, M.A.C. Medya, Hüseyin Eker YMM, Apak YMM ile şirket ortaklıkları bulunmaktadır.	Uygar YMM, Report YMM, Karsavuran YMM, Tanım YMM, Maksimum YMM, Kerem Sigorta, M.A.C. Medya, Hüseyin Eker YMM, Apak YMM ile şirket ortaklıkları bulunmaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şirketin şubesi bulunmamaktadır.	Şirketin şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLAR	2016 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılında tüm denetçilere 200 saatten az olmamak şartıyla Türk Ticaret Kanunu, TDS, TMS/TFRS konularında eğitim verilmiştir.	2016 yılında tüm denetçilere 200 saatten az olmamak şartıyla Türk Ticaret Kanunu, TDS, TMS/TFRS konularında eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	KGK ve SPK tarafından yayınlanmış standartlar, yasal mevzuatlar ve bağımsızlık ilke ve kurallarına uygun olarak faaliyet göstermektedir.	KGK ve SPK tarafından yayınlanmış standartlar, yasal mevzuatlar ve bağımsızlık ilke ve kurallarına uygun olarak faaliyet göstermektedir.
Bağımsız Denetim Şirketinin	2016 yılı itibariyle toplamda	2017 yılı itibariyle toplamda

Gelir Dağılımı	3.927.666,01 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 76.500,00 TL 'si BDDK kapsamında denetim gelirinden, 451.991,17 TL 'si KGK kapsamındaki gelirden, 34.700,00 TL 'si diğer bağımsız denetim gelirlerinden, 3.332.220,60 TL 'si 3568 sayılı kanun çerçevesinde gelirlere ve 17.254,24 TL 'si ise diğer gelirlere elde edilmiştir.	3.786.337,41 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 698.325,38 TL 'si KGK kapsamındaki gelirden, 13.750,00 TL 'si diğer bağımsız denetim gelirlerinden, 3.061.062,03 TL 'si 3568 sayılı kanun çerçevesinde gelirlere ve 13.200,00 TL 'si ise diğer gelirlere elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilerden Nazım Anıl aylık huzur hakkı almaktadır. Faaliyet yılı sonunda kardan gelecek dönem için bütçe ayrılmaktadır. Bütçe fazlası tutar ise sermayeyi güçlü tutmak için kuruluş bünyesinde kalmaktadır.	Sorumlu denetçilerden Nazım Anıl aylık huzur hakkı almaktadır. Faaliyet yılı sonunda kardan gelecek dönem için bütçe ayrılmaktadır. Bütçe fazlası tutar ise sermayeyi güçlü tutmak için kuruluş bünyesinde kalmaktadır.
AREN BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2012 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, KGK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, KGK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 8 uzman tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi olmak üzere toplam 6 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Uluslararası alanda faaliyet gösteren Reanda International denetim ağı ile 2017 yılında üyelik sözleşmesi imzalamıştır. 31 ülkede faaliyet göstermektedir.
Şirketin İlişkili Denetim	Herhangi bir denetim kuruluşu	Herhangi bir denetim kuruluşu

Kuruluşları	ile ilişkisi bulunmamaktadır.	ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İzmir’de irtibat bürosu bulunmaktadır.	İzmir’de irtibat bürosu bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 3 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 210 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 210 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.440.068,55 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 571.329,65 TL ’si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 836.554,90 TL ’si danışmanlık gelirlerinden ve 32.184,00 TL ’si mali müşavirlik gelirlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.079.054 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 643.065 TL ’si bağımsız denetimden ve 435.989 TL ’si danışmanlık gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, aylık maaş karşılığı ücretlendirilmektedirler. Faaliyet yılı sonunda gelecek için bütçe ayrılmaktadır. Bütçe fazlası tutar ise sermayeyi güçlü tutmak için kuruluş bünyesinde kalmaktadır.	Denetçiler, aylık maaş karşılığı ücretlendirilmektedirler. Faaliyet yılı sonunda gelecek için bütçe ayrılmaktadır. Bütçe fazlası tutar ise sermayeyi güçlü tutmak için kuruluş bünyesinde kalmaktadır.
ARKAN ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM	ERGİN	

Şirketin Kuruluş Yılı	2007 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, KGK, EPDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, KGK, EPDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Merkezi Paris'te bulunan JPA International Şirketi ile üyelik sözleşmesi imzalamıştır. 50'den fazla ülkede faaliyet göstermektedir.	Merkezi Paris'te bulunan JPA International Şirketi ile üyelik sözleşmesi imzalamıştır. 50'den fazla ülkede faaliyet göstermektedir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	JPA International şirketinin çatısı altında Arkan Ergin YMM A.Ş., Arkan Arkan YMM. A.Ş., Arkan Ergin Kurumsal Danışmanlık A.Ş. ilgili şirketler ile ortak ofis ve bilgi paylaşım ilişkisi bulunmaktadır.	JPA International şirketinin çatısı altında Arkan Ergin YMM A.Ş., Arkan Arkan YMM. A.Ş., Arkan Ergin Kurumsal Danışmanlık A.Ş., Arkan Ergin SMMM A.Ş. ilgili şirketler ile ortak ofis ve bilgi paylaşım ilişkisi bulunmaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 24 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 23 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 188 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 135 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu

	yansıttığı teyit edilmiştir.	yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 7.612.176 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 3.759.059TL 'si bağımsız denetimden ve 3.690.065 TL 'si 3568 sayılı yasa ile sınırlı gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 5.392.067 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 3.722.538TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 479.529 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden ve 1.190.000 TL 'si defter tutma hizmetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, kıdem ve sorumluluklarına göre ücretlendirilmektedirler. Ayrıca şirket ortağı konumunda olan sorumlu denetçiler hisseleri oranında kardan pay almaktadırlar.	Denetçiler, kıdem ve sorumluluklarına göre ücretlendirilmektedirler. Ayrıca şirket ortağı konumunda olan sorumlu denetçiler hisseleri oranında kardan pay almaktadırlar.
AS BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2007 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK ve Hazine Müsteşarlığı alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK ve Hazine Müsteşarlığı alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 7 Sorumlu Denetçi, 10 Denetçi, 30 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 47 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 9 Sorumlu Denetçi, 8 Denetçi, 32 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 49 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Dünya sıralamasında ilk 10 içerisinde yer alan, Nexia International'ın 01.05.2007 tarihinde Türkiye üyesi olmuştur.	Dünya sıralamasında ilk 10 içerisinde yer alan, Nexia International'ın 01.05.2007 tarihinde Türkiye üyesi olmuştur.

Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Nexia Türkiye ağ üyeleri (network), Nexia International ile A ve B kategori üyelik olmak üzere Şemsiye Firma Üyelik anlaşması imzalamışlardır ve As Bağımsız Denetim A kategori üyesi konumundadır.	Nexia Türkiye ağ üyeleri (network), Nexia International ile A ve B kategori üyelik olmak üzere Şemsiye Firma Üyelik anlaşması imzalamışlardır ve As Bağımsız Denetim A kategori üyesi konumundadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından belirlenen Bağımsız Denetim Yönetmeliği (BDY), Türkiye Bağımsız Denetim Standartları ile KKS-1 İlkelerine dayanmaktadır.	KGK tarafından belirlenen BDY, Türkiye Bağımsız Denetim Standartları ile KKS-1 İlkelerine dayanmaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLAR	2016 yılı itibariyle 1 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere şirket içi eğitimlerde 216 saatlik, şirket dışı eğitimlerde 90 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 9.833.321,45 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.581.667,72 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 6.419.948,89 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden ve 1.831.704,84 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 10.299.112 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.652.350 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 7.923.403 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden ve 723.359 TL 'si danışmanlık hizmetlerden elde edilmiştir.

Sorumlu Ücretlendirilme Esasları	Denetçilerin Denetçiler, ücret karşılığı ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçilerin Denetçiler, ücret karşılığı ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
ATA ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM SMMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2002 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, EPDK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, EPDK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 2 Kıdemli Denetçi, 2 Denetçi, 30 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 38 uzman tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 2 Kıdemli Denetçi, 4 Denetçi, 32 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 42 uzman tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Kreston Türkiye, Uluslararası Kreston International şirketler ağının bir parçasını oluşturmaktadır.	Kreston Türkiye, Uluslararası Kreston International şirketler ağının bir parçasını oluşturmaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Kuruluş, Kreston International'ın üyesi konumundadır.	Kuruluş, Kreston International'ın üyesi konumundadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından belirlenen BDY, Türkiye BDS ile KKS-1 ilkelerine dayanmaktadır.	KGK tarafından belirlenen BDY, Türkiye BDS ile KKS-1 ilkelerine dayanmaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 17 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 28 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 644 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 635 saatlik eğitim verilmiştir.

Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 11.247.079 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 10.133.049TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 507.193 TL 'si mali müşavirlik hizmet gelirlerinden ve 606.837 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 11.608.115 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 10.302.412TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 296.772 TL 'si mali müşavirlik hizmet gelirlerinden ve 1.008,931 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler aylık ücret karşılığına ek şirketin dağıtılabılır karları üzerinden prim almaktadır.	Sorumlu denetçiler aylık ücret karşılığına ek şirketin dağıtılabılır karları üzerinden prim almaktadır.
AVRASYA BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2005 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, BDDK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, BDDK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 10 Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 12 Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.

Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 kapsamında inceleme geçirmiştir.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 kapsamında inceleme geçirmiştir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 58 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 103 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplam gelirlerin oranı %28 bağımsız denetimden, %3 denetim dışı hizmetlerden ve %69 diğer denetim faaliyetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplam gelirlerin oranı %49 bağımsız denetimden, %8 denetim dışı hizmetlerden ve %44 diğer denetim faaliyetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları ve asgari ücret tarifesi dikkate alınarak ücretlendirilmektedirler.	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları ve asgari ücret tarifesi dikkate alınarak ücretlendirilmektedirler.
BANDEN BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1987 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi tarafından şirket	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi tarafından şirket

Bilgiler	faaliyetleri yürütülmektedir.	faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağıının Özellikleri	Ankara merkez olmak üzere; Erzurum şubesinde faaliyet göstermektedir.	Ankara merkez olmak üzere; Antalya ve Erzurum şubelerinde faaliyet göstermektedir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Ankara'da merkez ofisi bulunmaktadır.	Ankara'da merkez ofisi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLAR	2016 yılı itibariyle 2 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 165 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 112 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 281.206,43 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; tamamı bağımsız denetimden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 336.508,97 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 240.127,61 TL 'si bağımsız denetimden ve 96.381,36 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler maaş karşılığı ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler maaş karşılığı ücretlendirilmektedir.
BD BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2006 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.

Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 8 Sorumlu Denetçi, 5 denetçi ve 1 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 14 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 8 Sorumlu Denetçi, 5 denetçi, 1 Denetçi Yardımcısı ve 1 Denetim kadrosu dışında olmak üzere toplam 15 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 203 saatlik hizmet içi eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 215 saatlik hizmet içi eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 420.096,40 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 403.596,40 TL 'si bağımsız denetimden ve 16.500,00 TL 'si diğer	2017 yılı itibariyle toplamda 749.647,04 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 734.264,00 TL 'si bağımsız denetimden ve 15.383,04 TL 'si diğer

	denetimlerden elde edilmiştir.	denetimlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler aylık ücret ve kar pay şeklinde ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler aylık ücret ve kar pay şeklinde ücretlendirilmektedir.
BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1981 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 5 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 7 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Ltd'nin üyesi ve Türk Anonim şirketi olan BDO Denet Bağımsız Denetim ağının parçasıdır.	Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Ltd'nin üyesi ve Türk Anonim şirketi olan BDO Denet Bağımsız Denetim ağının parçasıdır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	DENET YMM, BDO YAYINCILIK A.Ş., BDO TURİZM DNŞ. A.Ş., BDO SMMM ile ilişkilidir.	DENET YMM, BDO YAYINCILIK A.Ş., BDO TURİZM DNŞ. A.Ş., BDO SMMM ile ilişkilidir.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 10 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 10 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 254 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 238 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin	Denetçi ve sorumlu denetçilerin

	vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 5.297.771 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 4.431.507 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 200.937 TL 'si diğer denetimlerden ve 665.327 TL 'si danışmanlık gelirlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 6.761.019 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 5.729.303 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 182.953 TL 'si diğer denetim gelirlerinden ve 848,763 TL 'si danışmanlık gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, aylık maaş ve yıllık performans kriterlerine göre ücretlendirilmektedir.	Denetçiler, aylık maaş ve yıllık performans kriterlerine göre ücretlendirilmektedir.
BİLGİLİ BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2005 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 8 Denetçi ve 3 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 15 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi ve 3 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 12 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	1.AGN INTERNATIONAL üye firmasıdır. 2.PCAOB 'un üyesidir.	1.AGN INTERNATIONAL üye firmasıdır. 2.PCAOB 'un üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Bilgili Bağımsız Denetim A.Ş aynı zamanda Bilgili Denetim YMM Ltd. Şti ile destek	Bilgili Bağımsız Denetim A.Ş aynı zamanda Bilgili Denetim YMM Ltd. Şti ile destek

	hizmetlerini ortak kullanmaktadır.	hizmetlerini ortak kullanmaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 14 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 15 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere şirket içerisinde 148 saatlik eğitim verilmiştir. Yurt dışı eğitimi gerçekleştirilmemiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere şirket içerisinde 208 saatlik eğitim verilmiştir. Yurt dışında ise AGN'nin düzenlediği 2 farklı mesleki eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 793.200 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 763.393 TL 'si bağımsız denetimden ve 29.807 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 865.810 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 759.899 TL 'si bağımsız denetimden ve 105.911 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler şirket ortaklarından olup kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir. Yönetim kurulu üyelerine ise aylık huzur hakkı ödemesi yapılmaktadır.	Sorumlu denetçiler şirket ortaklarından olup kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir. Yönetim kurulu üyelerine ise aylık huzur hakkı ödemesi yapılmaktadır.
BİRLEŞİK EKOL BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2013 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir. SPK	KGK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir. SPK

	yetkili kuruluşlar listesine eklenmiştir.	yetkili kuruluşlar listesine eklenmiştir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 7 Denetçi olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 6 Denetçi olmak üzere toplamda 9 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Birleşik Ekol YMM A.Ş., Etap YMM Ltd. Şti., Birleşik Ekol SMMM A.Ş. ile ilişkilidir.	Birleşik Ekol YMM A.Ş., Etap YMM Ltd. Şti., Birleşik Ekol SMMM A.Ş. ile ilişkilidir.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 2 KAYİK, 6 KAYİK olmayan şirket denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 3 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 51 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 50 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 130.658,00 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 112.000,00 TL 'si bağımsız denetimden ve 18.658,00 TL 'si diğer	2017 yılı itibariyle toplamda 347.550,00 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 79.125,00 TL 'si SPK mevzuatı gereğince yapılan bağımsız denetim gelirinden, 216.525,00 TL 'si

	denetimlerden elde edilmiştir.	KGK mevzuatı gereğince yapılan bağımsız denetim gelirinden ve 51.900,00 TL 'si diğer mali müşavirlik gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedirler. Sorumlu ortaklar ise, sorumlulukları ve denetim süresince geçirdikleri zaman ölçüsünde yıllık olarak ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedirler. Sorumlu ortaklar ise, sorumlulukları ve denetim süresince geçirdikleri zaman ölçüsünde yıllık olarak ücretlendirilmektedir.
BİRLEŞİK UZMANLAR YMM BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1992 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 6 Denetçi olmak üzere toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi olmak üzere toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Prime Global üyesidir.	Prime Global üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Birleşik Uzmanlar SMMM ile ortak ofis ve kaynak paylaşım ilişkisi bulunmaktadır.	Birleşik Uzmanlar SMMM ile ortak ofis ve kaynak paylaşım ilişkisi bulunmaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan	KGK tarafından yayınlanan

	KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere 2 aşamada eğitim verilmiştir. Birinci aşama işe alım sürecini kapsamakta ve 4 hafta süren başlangıç eğitimi verilmemektedir. İkinci aşamada ise belirli derecelere gelmiş bağımsız denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere 2 aşamada eğitim verilmiştir. Birinci aşama işe alım sürecini kapsamakta ve 4 hafta süren başlangıç eğitimi verilmemektedir. İkinci aşamada ise belirli derecelere gelmiş denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 5.942.526 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %13,60 'ı 807.939 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %67,71 'i 4.023.616 TL 'si tam tasdik hizmetlerinden ve %18,70 'i 1.110.526 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 6.820.775 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %15,27 'si 1.041.344 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %70,41 'i 4.802.396 TL 'si tam tasdik hizmetlerinden ve %14,32 'si 977.035 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, ücret, huzur hakkı ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçiler, ücret, huzur hakkı ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
BİRLEŞİM DENETİM	BAĞIMSIZ	
Şirketin Kuruluş Yılı	2000 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.

Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, EPDK, BDDK, Sigorta Murakabe Kurulu alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, EPDK, BDDK, Sigorta Murakabe Kurulu alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 7 Denetçi, 5 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 16 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 8 Denetçi, 5 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 17 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Birleşim Bağımsız Denetim HazlemsFenton üyesidir. HazlemsFenton İngiltere'nin önemli danışmanlık şirketlerindedir.	Birleşim Bağımsız Denetim HazlemsFenton üyesidir. HazlemsFenton İngiltere'nin önemli danışmanlık şirketlerindedir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Esenlik YMM Ltd.Şti.,Üsküdar Denetim YMM A.Ş., Onur YMM Ltd. Şti., Maksimum Bağımsız Denetim YMM Ltd. Şti., ODD YMM Ltd. Şti., Zanen Tarım ve Hayvancılık Sanayi ve Ticaret A.Ş., As Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti.	Esenlik YMM Ltd.Şti., Karakaya YMM A.Ş., Onur YMM Ltd. Şti., Maksimum Bağımsız Denetim YMM Ltd. Şti., ODD YMM Ltd. Şti., Zanen Tarım ve Hayvancılık Sanayi ve Ticaret A.Ş., As Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 12 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 13 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere 2 aşamada eğitim verilmiştir. Birinci aşama işe alım sürecini kapsamakta ve 2-8 hafta arasında eğitim verilmemektedir. İkinci aşamada	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere 2 aşamada eğitim verilmiştir. Birinci aşama işe alım sürecini kapsamakta ve 2-8 hafta arasında eğitim verilmemektedir. İkinci aşamada

	ise farklı alanlarda toplamda 166 saatlik eğitim verilmiştir.	ise farklı alanlarda toplamda 179 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.672.802 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.017.777 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 160.433 TL 'si denetim dışı hizmetlerden ve 1.672.802 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.134.046 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 600.161 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 55.000 TL 'si denetim dışı hizmetlerden ve 1.134.046 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, ücret ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçiler, ücret ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
CONSULTA BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2002 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, BDDK, EPDK, KGK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, BDDK, EPDK, KGK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Baş, Denetçi, 3 Sorumlu Denetçi üzere toplamda 6 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Baş, Denetçi, 3 Sorumlu Denetçi üzere toplamda 6 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Uluslararası denetim kuruluşu olan INAA GROUP'un, Türkiye tek temsilcisi ve Ortadoğu sorumlusudur.	Uluslararası denetim kuruluşu olan INAA GROUP'un, Türkiye tek temsilcisi ve Ortadoğu sorumlusudur.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.

Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 4 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 4 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 112 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 112 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 6.317.113,34 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.096.425,80 TL 'si bağımsız denetimden ve 5.220.678,54 TL 'si diğer denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 6.822.627,84 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.595.804,60 TL 'si bağımsız denetimden ve 5.226.823,24 TL 'si diğer denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilere ücret, huzur hakkı ve kardan pay ödenmektedir.	Sorumlu denetçilere ücret, huzur hakkı ve kardan pay ödenmektedir.
CPA BAĞIMSIZ DENETİM ve DANIŞMANLIK		
Şirketin Kuruluş Yılı	2006 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, KGK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, KGK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 6 Sorumlu Denetçi, 1 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 9 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 6 Sorumlu Denetçi, 2 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.

Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağıının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 6 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 4 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 218 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 218 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 414.347,11 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %94,98 'i 393.554,18 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %4,1 'i danışmanlık gelirlerinden ve %0,92 'si 3.792,93 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 377.740,18 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %0,93 'ü 350.527,43 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %0,06 'sı 23.779,66 TL 'si danışmanlık gelirlerinden ve %0,01 'i 3.433,09 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçiler, kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
ECOVIS DEĞER BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1986 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, EPDK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam	SPK, EPDK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam

	etmektedir.	etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 9 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 9 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	01.01.2009 tarihinden itibaren merkezi Almaya Berlin'de bulunan ECOVIS EUROPE Gmbh şirketi ile lisans anlaşması bulunmaktadır. Ayrıca merkezi İsviçre Zürih olan dernek pozisyonundaki ECOVIS INTERNATIONAL'ın üyesidir.	01.01.2009 tarihinden itibaren merkezi Almaya Berlin'de bulunan ECOVIS EUROPE Gmbh şirketi ile lisans anlaşması bulunmaktadır. Ayrıca merkezi İsviçre Zürih olan dernek pozisyonundaki ECOVIS INTERNATIONAL'ın üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 11 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 8 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda hizmet içi ve mevzuat eğitimleri olmak üzere asgari 200 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda hizmet içi ve mevzuat eğitimleri olmak üzere asgari 200 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 8.035.677 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 931.783 TL 'si bağımsız denetimden elde	2017 yılı itibariyle toplamda 7.126.147 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 899.498 TL 'si bağımsız denetimden elde

	edilmiştir. 4.558.197 TL 'si diğer denetimlerden ve 2.545.697 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	edilmiştir. 4.818.454 TL 'si diğer denetimlerden ve 1.408.195 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Ücretlendirilme Esasları	Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine huzur hakkı ödenmektedir. Ayrıca üye ve ortaklara hizmet bedeli olarak ücret ödenmektedir. Şirket ortaklarına kardan pay verilmektedir. Sorumlu denetçilere performans değerlendirmesi sonucu ek ödeme yapılmaktadır.	Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine huzur hakkı ödenmektedir. Ayrıca üye ve ortaklara hizmet bedeli olarak ücret ödenmektedir. Şirket ortaklarına kardan pay verilmektedir. Sorumlu denetçilere performans değerlendirmesi sonucu ek ödeme yapılmaktadır.
DMR BAĞIMSIZ DENETİM ve DANIŞMANLIK		
Şirketin Kuruluş Yılı	2007 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK ve SPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK ve SPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibarıyla 4 Sorumlu Denetçi, 7 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 13 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibarıyla 4 Sorumlu Denetçi, 7 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 13 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Kudos International ile üyelik sözleşmesi imzalamıştır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan	KGK tarafından yayınlanan

	KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 1 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 113 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 80 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 537.466 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 358.000 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 68.000 TL 'si 3568 sayılı yasa ile sınırlı gelirlerden ve 111.466 TL 'si diğer hizmet gelirlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 534.864 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 335.500 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 18.000 TL 'si 3568 sayılı yasa ile sınırlı gelirlerden ve 181.364 TL 'si diğer hizmet gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir. Ayrıca huzur hakkı ödemesi yapılmaktadır.	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir. Ayrıca huzur hakkı ödemesi yapılmaktadır.
ELİT BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2003 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, BDDK, EDPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK, EDPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve	31.12.2016 itibariyle 6 Sorumlu	31.12.2017 itibariyle 5 Sorumlu

Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	Denetçi, 4 Denetçi, 16 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 26 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	Denetçi, 5 Denetçi, 15 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 25 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	12 Temmuz 2005 tarihinden itibaren merkezi Amerika'da bulunan CPA Associates International'ın üyesidir.	12 Temmuz 2005 tarihinden itibaren merkezi Amerika'da bulunan CPA Associates International'ın üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 4 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 104 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 94 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 2.579.665,02 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %33,49'u 863.949,13 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %55,56'sı 1.433.390,86 TL'si diğer denetim faaliyetlerinden ve %10,95'i 282.325,63 TL'si denetim dışı hizmetlerden elde	2017 yılı itibariyle toplamda 2.736.171,81 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %31,84'ü 871.500,00 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %40,16'sı 1.098.939,41 TL'si diğer denetim faaliyetlerinden ve %28'i 765.732,40 TL'si danışmanlık hizmetlerinden elde

		edilmiştir.	edilmiştir.
Sorumlu Ücretlendirilme Esasları	Denetçilerin	Sorumlu denetçilerin ücretlendirilmesinde performans değerlendirme sonuçları, kıdem durumları, yıllık enflasyon oranları, üstlendikleri idare ve kontrol görevleri vb. durumlar rol oynamaktadır.	Sorumlu denetçilerin ücretlendirilmesinde performans değerlendirme sonuçları, kıdem durumları, yıllık enflasyon oranları, üstlendikleri idare ve kontrol görevleri vb. durumlar rol oynamaktadır.
ENGİN BAĞIMSIZ DENETİM SMMM			
Şirketin Kuruluş Yılı		1999 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi		KGK, SPK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler		31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 4 Kıdemli Denetçi, 2 Denetçi, 28 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 72 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 4 Kıdemli Denetçi, 2 Denetçi, 23 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 32 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri		Şirket, merkezi İngiltere’de bulunan GRANT THORNTON INTERNATIONAL denetim hizmet ağının üyesidir.	Şirket, merkezi İngiltere’de bulunan GRANT THORNTON INTERNATIONAL denetim hizmet ağının üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları		Eren Bağımsız Denetim YMM A.Ş. ile karşılıklı iş ilişkileri dolayısıyla ilişkili kuruluşudur.	Eren Bağımsız Denetim YMM A.Ş. ile karşılıklı iş ilişkileri dolayısıyla ilişkili kuruluşudur.
Kuruluş Şube ve Büroları		Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları		KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLAR		2016 yılı itibariyle 30 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 22 KAYİK denetimi yapılmıştır.

Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 95 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 172 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 8.367.211 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 3.003.500 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 3.057.292 TL 'si diğer mali müşavirlik gelirlerinden ve 2.306.419 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 8.218.548 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 3.318.627 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 2.823.054 TL 'si mali müşavirlik gelirlerinden ve 2.076.867 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, aylık maaş ve yıllık taktir primi şeklinde ücretlendirilmektedir. Şirket ortağı konumunda olan sorumlu denetçilere ise kardan pay verilmektedir.	Denetçiler, aylık maaş ve yıllık taktir primi şeklinde ücretlendirilmektedir. Şirket ortağı konumunda olan sorumlu denetçilere ise kardan pay verilmektedir.
EREN BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2008 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 8 Sorumlu Denetçi, 2 Kıdemli Denetçi, 13 Denetçi, 58 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 81 uzman kadro tarafından şirket	31.12.2017 itibariyle 8 Sorumlu Denetçi, 12 Denetçi, 56 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 76 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri

	faaliyetleri yürütülmektedir.	yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Şirket, merkezi İngiltere’de bulunan GRANT THORNTON INTERNATIOANAL denetim hizmet ağının üyesidir.	Şirket, merkezi İngiltere’de bulunan GRANT THORNTON INTERNATIOANAL denetim hizmet ağının üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Engin Bağımsız Denetim SMMM A.Ş. ile karşılıklı iş ilişkileri dolayısıyla ilişkili kuruluşudur.	Engin Bağımsız Denetim SMMM A.Ş. ile karşılıklı iş ilişkileri dolayısıyla ilişkili kuruluşudur.
Kuruluş Şube ve Büroları	Ankara ve Bursa illerinde şubesi bulunmaktadır.	Ankara ve Bursa illerinde şubesi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 9 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 7 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 95 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 172 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 21.808.224 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 7.758.791 TL ’si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 12.449.728 TL ’si diğer denetim faaliyetlerinden ve 1.599.705 TL ’si danışmanlık hizmetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 22.889.873 TL gelir elde etmiştir. Bunun; 11.413.550 TL ’si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 9.937.895 TL ’si diğer denetim faaliyetlerinden ve 1.538.428 TL ’si danışmanlık hizmetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin	Denetçiler, aylık maaş ve yıllık	Denetçiler, aylık maaş ve yıllık

Ücretlendirilme Esasları	takdir primi şeklinde ücretlendirilmektedir. Şirket ortağı konumunda olan sorumlu denetçilere ise kardan pay verilmektedir.	takdir primi şeklinde ücretlendirilmektedir. Şirket ortağı konumunda olan sorumlu denetçilere ise kardan pay verilmektedir.
GRC BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2012 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 7 Denetçi olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi olmak üzere toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağının içerisinde bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim ağının içerisinde bulunmamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Mizan YMM Bağımsız Denetim A.Ş., Asil YMM Bağımsız Denetim A.Ş., BD YMM A.Ş. ilişkili firmalardır.	Asil YMM Bağımsız Denetim A.Ş., BD YMM A.Ş. ilişkili firmalardır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 52 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 47 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık

	beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 410.199,07 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 164.822,05 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 234.577,02 TL 'si danışmanlık hizmet bedeli, 5.800,00 TL 'si denetim hizmet bedeli ve 5.000,00 TL 'si diğer rapor bedellerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 452.702,59 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 299.103,28 TL 'si bağımsız denetimden ve 153.599,31 TL 'si danışmanlık hizmet bedelinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilere sadece aylık ücret ödemesi yapılmaktadır.	Sorumlu denetçilere sadece aylık ücret ödemesi yapılmaktadır.
GÜNEY BAĞIMSIZ DENETİM SMMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2002 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, BDDK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 17 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 17 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Ernst&Young Global Limited 'in (EYG) üye firmasıdır.	Ernst&Young Global Limited 'in (EYG) üye firmasıdır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Kuzey YMM Bağımsız Denetim A.Ş.,ErnstYoung Kurumsal Finansman Danışmanlık A.Ş., Bey SMMM A.Ş., MY Avukatlık Ortağı ile ilişkili kuruluşlardır.	Kuzey YMM Bağımsız Denetim A.Ş.,ErnstYoung Kurumsal Finansman Danışmanlık A.Ş., Bey SMMM A.Ş., MY Avukatlık Ortağı ile ilişkili kuruluşlardır.

Kuruluş Şube ve Büroları	Ankara ve İzmir illerinde şubesi, Bursa ilinde ofisi bulunmaktadır.	Ankara ve İzmir illerinde şubesi, Bursa ilinde ofisi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	Denetim Kalitesi İncelemesi (AQR) programını kullanmaktadır. Ayrıca uluslararası kalite kontrol standartları (ISQC 1) kuralları ile uyumludur.	Denetim Kalitesi İncelemesi (AQR) programını kullanmaktadır. Ayrıca uluslararası kalite kontrol standartları (ISQC 1) kuralları ile uyumludur.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 143 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 281 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle Ernst&Young çalışanlarına kapsamlı ve global olarak tutarlı eğitimler verilmiştir.	2017 yılı itibariyle Ernst&Young çalışanlarına kapsamlı ve global olarak tutarlı eğitimler verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 76.733 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %78'i 59.904 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %4,5'i 3.440 TL'si diğer denetim hizmetlerinden ve %17,5'i 13.388 TL'si diğer denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 110.827 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %77'si 85.420 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %3'ü 3.653 TL'si diğer denetim hizmetlerinden ve %20'si 21.753 TL'si diğer denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler, performans düzeyine bağlı olarak ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler, performans düzeyine bağlı olarak ücretlendirilmektedir.

GÜRELİ YMM BAĞIMSIZ DENETİM

Şirketin Kuruluş Yılı	1984 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK, BDDK, Hazine Müsteşarlığı Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Bağımsız Denetim Lisansı alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK, BDDK, Hazine Müsteşarlığı Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Bağımsız Denetim Lisansı alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 tarihi itibarıyla 9 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 tarihi itibarıyla 9 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Şirketin, Baker Tilly International ile lisans anlaşması bulunmaktadır.	Şirketin, Baker Tilly International ile lisans anlaşması bulunmaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Ankara, Gaziantep, Trakya illerinde şubesi bulunmaktadır. Antalya, Bursa, İzmir, Gaziantep illerinde bürolarında irtibat bürosu bulunmaktadır.	Ankara ve Tekirdağ illerinde şubesi bulunmaktadır. Bursa, Eskişehir, İzmir illerinde irtibat bürosu bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibarıyla 35 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibarıyla 42 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibarıyla sorumlu denetçilere şirket içi ve şirket dışı olmak üzere farklı alanlarda toplamda 129 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibarıyla sorumlu denetçilere şirket içi ve şirket dışı olmak üzere farklı alanlarda toplamda 158 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık

	beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 40.421.013 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %20,30'u 8.205.465 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %58,30'u 25.750.012 TL'si 3568 sayılı kanun kapsamındaki hizmetlerden ve %21,40'ı 6.465.536 TL'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 47.390.421 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %23,66'sı 11.211.008 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %71,04'ü 33.664.107 TL'si 3568 sayılı kanun kapsamındaki hizmetlerden ve %5,30'u 2.515.306 TL'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler çalışma süreleri göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir. Yönetim kurulu üyesi konumunda olan denetçilere ise huzur hakkı ödenmektedir. Ayrıca yönetim kurulunun karar vermesi durumunda kardan pay verilmektedir.	Sorumlu denetçiler çalışma süreleri göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir. Yönetim kurulu üyesi konumunda olan denetçilere ise huzur hakkı ödenmektedir. Ayrıca yönetim kurulunun karar vermesi durumunda kardan pay verilmektedir.
HSY DANIŞMANLIK ve BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2008 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, KGK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, KGK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi, 6 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 15 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi, 9 Denetçi Yardımcısı, 2 İdari kadro olmak üzere toplamda 19 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri

	yürütülmektedir.	yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Dünya çapında faaliyet gösteren CroweHorwathInternational organizasyonuna üyedir.	Dünya çapında faaliyet gösteren CroweHorwathInternational organizasyonuna üyedir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	HSY YMM A.Ş., Misyon YMM A.Ş. ile ilişkili denetim kuruluşudur.	HSY YMM A.Ş., Misyon YMM A.Ş. ile ilişkili denetim kuruluşudur.
Kuruluş Şube ve Büroları	İzmir ilinde şubesi bulunmaktadır.	İzmir ilinde şubesi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 8 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 15 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçilere yıllık 200 saatten az olmamak üzere şirket içi ve uluslararası eğitim hizmeti verilmektedir.	Sorumlu denetçilere yıllık 200 saatten az olmamak üzere şirket içi ve uluslararası eğitim hizmeti verilmektedir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlık ilkesini zedeleyecek bir unsur ile karşılaşmamıştır.	Bağımsızlık ilkesini zedeleyecek bir unsur ile karşılaşmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.583.446,35 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.438.339,29 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 15.107,06 TL 'si diğer denetim hizmetlerinden ve 130.000,00 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.916.083,06 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; tamamı bağımsız denetimden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçiler, kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
İRFAN BAĞIMSIZ DENETİM YMM		

Şirketin Kuruluş Yılı	1996 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK, BDDK, Sigorta Murakebe alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK, BDDK, Sigorta Murakebe alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 6 Denetçi, 4 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 14 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi, 4 Denetçi Yardımcısı, olmak üzere toplamda 12 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	2007 yılından itibaren PublicCompany Accounting Oversight Board (PCAOB) üyesidir.	2007 yılından itibaren PublicCompany Accounting Oversight Board (PCAOB) üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 43 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 22 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 231 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 148 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.

Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 2.405.619,31 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.872.236,19 TL 'si bağımsız denetimden ve 184.170,50 TL 'si diğer denetim ve güvence hizmetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.885.582 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.482.849 TL 'si bağımsız denetimden ve 7.183 TL 'si diğer denetim ve güvence hizmetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler huzur hakkı ve kar payı avansı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler huzur hakkı ve kar payı avansı şeklinde ücretlendirilmektedir.
İŞIK YMM BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1991 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK, BDDK, Sigorta Murakebe alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK, BDDK, Sigorta Murakebe alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 6 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 3 Baş Denetçi, 3 Kıdemli Denetçi, 2 Denetçi olmak üzere toplamda 14 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 6 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 3 Baş Denetçi, 5 Kıdemli Denetçi olmak üzere toplamda 14 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	1995 yılından itibaren Uluslararası Bağımsız Denetim BKR International'ın Türkiye üyesidir. Ayrıca 2011 yılında PCAOB'ye kabul edilmiştir.	1995 yılından itibaren Uluslararası Bağımsız Denetim BKR International'ın Türkiye üyesidir. Ayrıca 2011 yılında PCAOB'ye kabul edilmiştir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	2008 yılında Azerbaycan'ın Bakü ilinde BKR ISIK Consulting Ltd. adında bir şirket kurmuştur. %50 ortaktır ve BKR International'ın Azerbaycan üyesidir.	2008 yılında Azerbaycan'ın Bakü ilinde BKR ISIK Consulting Ltd. adında bir şirket kurmuştur. %50 ortaktır ve BKR International'ın Azerbaycan üyesidir.

Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve TDS 220 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1ve TDS 220 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 23 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 6 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 124 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 145 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 9.793.634,43 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %5,95'i 582.789,40 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %36,45'i 3.569.919,86 TL 'si tam tasdik, %57,60'ı 5.640.925,17 TL 'si diğer denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 9.793.634,43 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %5,95'i 582.789,40 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %36,45'i 3.569.919,86 TL 'si tam tasdik, %57,60'ı 5.640.925,17 TL 'si diğer denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri huzur hakkı ve kar payı, diğer sorumlu ortak denetçiler unvanlarına göre ücret ve prim, diğer çalışanlar ise ücret almaktadır.	Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri huzur hakkı ve kar payı, diğer sorumlu ortak denetçiler unvanlarına göre ücret ve prim, diğer çalışanlar ise ücret almaktadır.

İTİMAT BAĞIMSIZ DENETİM

Şirketin Kuruluş Yılı	1992 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibarıyla 2 Sorumlu Baş Denetçi, 6 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibarıyla 2 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Merkezi Georgia ABD’de de bulunan Prime Global ağının bir parçasıdır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	İtimat YMM A.Ş., Aydın Dede YMM A.Ş., Nazım Öz YMM ve Standarsand Partners Danışmanlık A.Ş. ile ilişkili kuruluşlarıdır.	İtimat YMM A.Ş., Aydın Dede YMM A.Ş., Standarsand Partners Danışmanlık A.Ş. ile ilişkili kuruluşlarıdır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibarıyla KAYİK denetimi yapılmamıştır.	2017 yılı itibarıyla KAYİK denetimi yapılmamıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibarıyla sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 80 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibarıyla sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 60 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.

Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 451.436,09 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %47'si 214.164,00 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %42'si 188.859,28 TL'si diğer denetim gelirlerinden ve %11'i 48.412,81 TL'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 706.987,30 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %51'i 363.821,00 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %20'si 140.034,00 TL'si diğer denetim gelirlerinden ve %29'u 203.132,30 TL'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, ücret ve kar payı almaktadır. Diğer denetçiler ise piyasa koşulları dikkate alınarak aylık maaş almaktadır.	Denetçiler, ücret ve kar payı almaktadır. Diğer denetçiler ise piyasa koşulları dikkate alınarak aylık maaş almaktadır.
KPMG BAĞIMSIZ DENETİM SMMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2002 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 14 Sorumlu Denetçi, 30 Denetçi, 305 Denetçi Yardımcısı toplamda 349 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 22 Sorumlu Denetçi, 31 Denetçi ve 355 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 408 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	İsviçre'de kurulmuş olan KPMG International Cooperative (KPMG International)'ın Türkiye üyesidir.	İsviçre'de kurulmuş olan KPMG International Cooperative (KPMG International)'ın Türkiye üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Yetkin YMM A.Ş., Yetkin SMMM A.Ş., KPMG Yönetim Danışmanlığı A.Ş., KPMG İş ve Yönetim Danışmanlığı A.Ş. ilişkili kuruluşlardır.	Akis Bağımsız Denetim SMMM ile Yetkin SMMM 29.09.2017 tarihinde birleşerek 21.11.2017 tarihinde unvan değişikliğiyle KPMG Bağımsız Denetim

		SMMM A.Ş. olmuştur.
Kuruluş Şube ve Büroları	Ankara ve İzmir illerinde şubesi bulunmaktadır.	Ankara ve İzmir illerinde şubesi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından belirlenen ISQC1, KGK tarafından belirlenen BDS 220 ile KKS-1, Uluslararası Etik Standartları Kurulu (IESBA) tarafından yayınlanan Profesyonel Muhasebeciler Etik İlkeleri'ne dayanır.	IAASB tarafından belirlenen ISQC 1, KGK tarafından belirlenen BDS 220 ile KKS-1, IESBA tarafından yayınlanan Profesyonel Muhasebeciler Etik İlkeleri'ne dayanır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 255 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 249 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçilere liderlik, süreçlere ilişkin iş geliştirme ve teknik konularda eğitimler verilmektedir.	Sorumlu denetçilere liderlik, süreçlere ilişkin iş geliştirme ve teknik konularda eğitimler verilmektedir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsur ile karşılaşmamıştır.	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsur ile karşılaşmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 109.931.104 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 65.772.955 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 22.530.837 TL 'si diğer denetim gelirlerinden ve 21.627.312 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 131.728.162 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 76.100.740 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 2.202.894 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden, 9.336.595 TL 'si defter tutma hizmetlerinden ve 44.087.933 TL 'si danışmanlık hizmet gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler aylık maaş ve yıllık performans kriterleri doğrultusunda prim almaktadır.	Sorumlu denetçiler aylık maaş ve yıllık performans kriterleri doğrultusunda prim almaktadır.

MBK BAĞIMSIZ DENETİM**SMMM**

Şirketin Kuruluş Yılı	2009 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, BDDK, EPDK, KGK, Tarımsal Üretici Birlikleri, Tarımsal Üretici Merkez Birlikleri alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, BDDK, EPDK, KGK, Tarımsal Üretici Birlikleri, Tarımsal Üretici Merkez Birlikleri alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 1 Baş Denetçi, 1 Kıdemli Denetçi, 1 Denetçi olmak üzere toplamda 6 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 1 Baş Denetçi, 1 Kıdemli Denetçi, 1 Denetçi olmak üzere toplamda 6 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	MooreStephensInternational'ın üye kuruluşudur.	MooreStephensInternational'ın üye kuruluşudur.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	MBK Uluslararası Raporlama ve YMM A.Ş., MS Sistem Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş. ile ilişkili kuruluşlardır.	MBK Uluslararası Raporlama ve YMM A.Ş., MS Sistem Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş. ile ilişkili kuruluşlardır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1, Uluslararası Denetim Standartları, MooreStephens International tarafından uygulanan kalite kontrol uygulamaları ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1, Uluslararası Denetim Standartları, MooreStephens International tarafından uygulanan kalite kontrol uygulamaları ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 26 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 27 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda

	toplamda 21 saatlik eğitim verilmiştir.	toplamda 67 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 6.891.186,94 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 790.616,65 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 249.206,54 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden ve 5.851.363,75 TL 'si denetim dışı diğer faaliyetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 7.719.115,31 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 953.619,62 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 239.397,21 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden ve 6.526.098,48 TL 'si denetim dışı diğer faaliyetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler aylık ücretlerine ek olarak ortaklıkları oranında kar payı almaktadır.	Sorumlu denetçiler aylık ücretlerine ek olarak ortaklıkları oranında kar payı almaktadır.
MEGA GLOBAL ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2006 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, BDDK, EPDK, KGK, Hazine Müsteşarlığına Bağlı Sigorta ve Reasürans şirketleri, Maliye Bakanlığı YMM ve SMMM tabi şirketler için bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, BDDK, EPDK, KGK, Hazine Müsteşarlığına Bağlı Sigorta ve Reasürans şirketleri, Maliye Bakanlığı YMM ve SMMM tabi şirketler için bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 2 Sorumlu Ortak Denetçi, 4 Denetçi olmak üzere toplamda 6 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri	31.12.2017 itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 2 Denetçi, 1 Kıdemli Denetçi olmak üzere toplamda 5 uzman kadro tarafından şirket

	yürütülmektedir.	faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	55 ülkede faaliyet gösteren Jeffreys Henry International (JHI) Global organizasyonun üyesidir.	46 ülkede faaliyet gösteren Jeffreys Henry International (JHI) Global organizasyonun üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	MEGA GLOBAL YMM LTD.ŞTİ., MEGA GLOBAL SMMM LTD. ŞTİ. ile ilişkili kuruluşlardır.	MEGA GLOBAL YMM LTD.ŞTİ., MEGA GLOBAL SMMM LTD. ŞTİ. MEGA GLOBAL ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş. ile ilişkili kuruluşlardır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1, IFAC tarafından yayınlanan (ISQC1), PCAOB standartları ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1, IFAC tarafından yayınlanan (ISQC1), PCAOB standartları ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 6 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 6 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere 24 gün içerisinde farklı alanlarda toplamda 192 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 154 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 917.259,00 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 162.685,00 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 740.805,00 TL 'si denetim dışı hizmetlerden ve	2017 yılı itibariyle toplamda 930.681,79 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 156.204,13 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 741.704,34 TL 'si denetim dışı hizmetlerden ve

	13.769 TL'si faaliyet dışı gelirlerden elde edilmiştir.	32.773,32 TL'si faaliyet dışı gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu ortak denetçiler kar payı ve huzur hakkından pay almaktadır. Diğer denetçiler ise piyasa koşulları dikkate alınarak aylık maaş karşılığı ücretlendirilmektedir.	Sorumlu ortak denetçiler kar payı ve huzur hakkından pay almaktadır. Diğer denetçiler ise piyasa koşulları dikkate alınarak aylık maaş karşılığı ücretlendirilmektedir.
MERCEK BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2005 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	MB, SPK, EPDK, KGK, BDKK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	MB, SPK, EPDK, KGK, BDKK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 14 Sorumlu Denetçi, 18 Denetçi, 8 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 40 uzman kadro tarafından yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 17 Sorumlu Denetçi, 12 Denetçi, 11 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 40 uzman kadro tarafından yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	2006 tarihinden itibaren merkezi Amerika'da bulunan PublicCompany Accounting Oversight Board (PCAOB) üyesidir. 2009 yılında Uluslararası alanda faaliyette bulunan TheLeadingEdgeAlliance kuruluşunun üyesidir.	2006 tarihinden itibaren merkezi Amerika'da bulunan PublicCompany Accounting Oversight Board (PCAOB) üyesidir. 2009 yılında Uluslararası alanda faaliyette bulunan TheLeadingEdgeAlliance kuruluşunun üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan	KGK tarafından yayınlanan

	KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 11 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 8 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 229 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 117saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 2.083.149 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 809.136 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 1.209.144 TL 'si mesleki hizmetlerden ve 65.869 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 2.468.508 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.419.244 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 997.253 TL 'si mesleki hizmetlerden ve 52.011 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu ortak denetçiler hisseleri oranında kar payı almaktadır. Diğer denetçiler ise aylık maaş ve yıllık taktir primi şeklinde ücretlendirilmektedir.	Sorumlu ortak denetçiler hisseleri oranında kar payı almaktadır. Diğer denetçiler ise aylık maaş ve yıllık taktir primi şeklinde ücretlendirilmektedir.
MGI BAĞIMSIZ DENETİM SMMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2001 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 4 Kıdemli Denetçi, 6 Denetçi Yardımcısı	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 4 Kıdemli Denetçi, 1 Denetçi, 3 Denetçi

Bilgiler	olmak üzere toplamda 13 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	Yardımcısı olmak üzere toplamda 11 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	MGI WORLDWIDE ağının bağımsız üyesidir.	MGI WORLDWIDE ağının bağımsız üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 11 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 10 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere hizmet içi 884 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere hizmet içi 798 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.642.644 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.020.973 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 82.601 TL 'si diğer denetim gelirlerinden ve 539.070 TL 'si denetim dışı gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.694.145 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 743.694 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 82.700 TL 'si diğer denetim gelirlerinden, 5.593 TL 'si 3568 sayılı kanun kapsamındaki gelirlerden ve 862.158 TL 'si denetim dışı gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin	Sorumlu denetçiler maaş ve hisseleri oranında kardan payı	Sorumlu denetçiler maaş ve hisseleri oranında kardan payı

Ücretlendirilme Esasları	şeklinde ücretlendirilmektedir.	şeklinde ücretlendirilmektedir.
MMB BAĞIMSIZ DENETİM ve DANIŞMANLIK HİZMETLERİ		
Şirketin Kuruluş Yılı	2014 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 2 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 6 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 2 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 6 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLAR	2016 yılı itibariyle 2 KAYIK, 7 KAYIK olmayan şirket denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYIK, 7 KAYIK olmayan şirket denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	İki grupta eğitim düzenlenmektedir. Birincisi yeni işe alınanlar için başlangıç eğitimi, ikincisi ise hizmet içi eğitimidir.	2017 yılına ait bilgi verilmemiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu	2017 yılına ait bilgi verilmemiştir.

yansıttığı teyit edilmiştir.

Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 159.670,89 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 3.848,85 TL 'si dönem karıdır.	2017 yılına ait bilgi verilmemiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler maaş ve hisseleri oranında kardan pay alma esasına göre ücretlendirilmektedir.	2017 yılına ait bilgi verilmemiştir.

PÜR BAĞIMSIZ DENETİM YMM

Şirketin Kuruluş Yılı	2003 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, EPDK, KGK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, EPDK, KGK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 6 Denetçi, 5 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 14 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi, 5 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 13 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 1 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYIK denetimi yapılmıştır.

Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere 120 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere 120 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 3.865.613 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 492.750 TL 'si bağımsız denetimden ve 3.372.863 TL 'si 3568 sayılı kanun kapsamındaki denetim gelirlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 4.253.558 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 512.017 TL 'si bağımsız denetimden ve 3.741.541 TL 'si 3568 sayılı kanun kapsamındaki denetim gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler şirket ortaklarından olup kar dağıtım yoluyla şirketten pay almaktadır.	Sorumlu denetçiler şirket ortaklarından olup kar dağıtım yoluyla şirketten pay almaktadır.
PWC BAĞIMSIZ DENETİM SMMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1981 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, BDKK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDKK alanlarında denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 tarihi itibariyle 20 Sorumlu denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 tarihi itibariyle 20 Sorumlu denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	PricewaterhouseCoopers International Limited üyesidir.	PricewaterhouseCoopers International Limited üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Başaran Nas YMM A.Ş.,PricewaterhouseCoopers Danış. Hizt. A.Ş. ile ilişkili	PwC YMM A.Ş.,PwC Danışmanlık Hizmt. A.Ş.,PwC İş Danışmanlığı A.Ş. ve PwC

	kuruluşlardır.	Yönetim Danışmanlığı A.Ş. ile ilişkili kuruluşlardır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İstanbul'da 2 olmak üzere Ankara, İzmir ve Bursa illerinde 1'er ofisi bulunmaktadır.	İstanbul'da 2 olmak üzere Ankara, İzmir ve Bursa illerinde 1'er ofisi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KKS-1 ve BDS 220 standartlarını içermektedir.	KKS-1 ve BDS 220 standartlarını içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 289 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 289 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçiler mesleki kişisel eğitimlerin yanında sektör özellikli ve güncel gelişmelerin ele alındığı şirket içinde ve dışında eğitim ve oturumlara katılmaktadır. Ayrıca yıl içerisinde düzenli olarak internet üzerinden eğitim programlarına katılarak bunu sertifika ile belgelendirmektedirler. Düzenli olarak yurt dışında seminer ve eğitim programlarına katılmaktadır.	Sorumlu denetçiler mesleki kişisel eğitimlerin yanında sektör özellikli ve güncel gelişmelerin ele alındığı şirket içinde ve dışında eğitim ve oturumlara katılmaktadır. Ayrıca yıl içerisinde düzenli olarak internet üzerinden eğitim programlarına katılarak bunu sertifika ile belgelendirmektedirler. Düzenli olarak yurt dışında seminer ve eğitim programlarına katılmaktadır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 103.990.298 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 78.659.060 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 2.356.651 TL 'si diğer denetim ve güvence hizmetlerinden ve 22.974.587 TL 'si denetim dışı hizmetlerden	2017 yılı itibariyle toplamda 122.110.285 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 90.352.256 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 2.183.338 TL 'si diğer denetim ve güvence hizmetlerinden, 17.741.838 TL 'si defter tutma

	elde edilmiştir.	hizmetlerinden ve 11.832.853 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilerin ücretlendirilmesi piyasa koşulları dikkate alınarak her yıl tekrar değerlendirilmektedir.	Sorumlu denetçilerin ücretlendirilmesi piyasa koşulları dikkate alınarak her yıl tekrar değerlendirilmektedir.
REPORT BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2009 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	SPK, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, KGK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, KGK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 2 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 8 Baş Denetçi olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 7 Baş Denetçi olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Samsun'da şubesi bulunmaktadır.	Samsun'da şubesi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KKS-1, ISQC1 ve PCAOB standartları ile uyum sağlamaktadır.	KKS-1, ISQC1 ve PCAOB standartları ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 7 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 4 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere hizmet içi eğitimler	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere hizmet içi eğitimler

	ile 200 saatlik eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.	ile 200 saatlik eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı toplamda itibariyle 238.991,53 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %55'i 130.839,00 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %38'i 90.652,53 TL 'si diğer denetim hizmetlerinden ve %7'si 17.500,00 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı toplamda itibariyle 242.138,00TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %58'i 139.381,50 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %37'si 89.756,50 TL 'si diğer denetim hizmetlerinden ve %5'i 13.000,00 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilere ücret, ikramiye, kar payı gibi bir menfaat sağlanmamıştır.	Sorumlu denetçilere ücret, ikramiye, kar payı gibi bir menfaat sağlanmamıştır.
TÜRKERLER BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1988 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, BDDK, Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, BDDK, Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 5 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 1Baş Denetçi, 2 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 5 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 1Baş Denetçi, 2 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.

Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	2006 yılından itibaren merkezi New York, USA olan Premier International Associates, Türkiye üyesidir.	2006 yılından itibaren merkezi New York, USA olan Premier International Associates, Türkiye üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLAR	2016 yılı itibariyle 1 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Temek meslek eğitimi ile başlayıp, yeni gelişmelerin takip edilerek uygulama çalışmalarını kapsamaktadır.	Temek meslek eğitimi ile başlayıp, yeni gelişmelerin takip edilerek uygulama çalışmalarını kapsamaktadır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı toplamda itibariyle 781.189,08TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 27.786,00 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 592.148,61 TL 'si 3568 sayılı kanun kapsamındaki hizmet gelirlerinden ve 161.254,47 TL 'si danışmanlık gelirlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 861.049,91 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 59.634,00 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 641.928,27 TL 'si 3568 sayılı kanun kapsamında hizmet gelirlerinden ve 159.487,64 TL 'si danışmanlık gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilere ücret ve vermiş oldukları hizmet karşılığında huzur hakkı ödemesi	Sorumlu denetçilere ücret ve vermiş oldukları hizmet karşılığında huzur hakkı ödemesi

	yapılmaktadır.	yapılmaktadır.
TÜRKMEN BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2004 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 2 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 3 Kıdemli Denetçi, 3 Denetçi olmak üzere toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 6 Denetçi olmak üzere toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	02.05.2016 tarihinde PublicCompany Accounting Oversight Board (PCAOB) üyeliğine kabul edilmiştir. Ayrıca 2005 yılında merkezi Londra'da bulunan International PracticeGroup(IPG)'ye tam üye olmuştur.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere hizmet içi eğitimler ile 141 saatlik eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere hizmet içi eğitimler ile 168 saatlik eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.

Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı toplamda itibariyle 1.912.655,46 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 30.000,00 TL 'si EPDK gelirlerinden, 67.600,00 TL 'si diğer bağımsız denetim gelirlerinden, 113.830,00 TL 'si KDV iadesi tasdik gelirlerinden, 1.222.425,00 TL 'si danışmanlık hizmet gelirlerinden, 223.333,34 TL 'si tam tasdik gelirlerinden, 63.225,00 TL 'si diğer tasdik gelirlerinden ve 192.242,12 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.623.789,91 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 72.000,00 TL 'si SPK gelirlerinden, 55.650,00 TL 'si diğer bağımsız denetim gelirlerinden, 52.000,00 TL 'si KDV iadesi tasdik gelirlerinden, 1.441.356,00 TL 'si danışmanlık hizmet gelirlerinden ve 2.783,91 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, ücret ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçiler, ücret ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
ULUSAL BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2001 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, BDDK, SPK, EPDK, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, BDDK, SPK, EPDK, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 5 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 2 Baş Denetçi, 3 Kıdemli Denetçi, 3 Denetçi, 13 Denetçi Yardımcısı	31.12.2017 itibariyle 5 Sorumlu Denetçi, 9 Denetçi, 13 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 27 uzman kadro

	olmak üzere toplamda 26 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	22.07.2014 tarihinde merkezi İngiltere’de bulunan RusselBedford International (RBI) ağına üye olmuştur.	22.07.2014 tarihinde merkezi İngiltere’de bulunan RusselBedford International (RBI) ağına üye olmuştur.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 17 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 11 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Uluslararası standartlar ve mevzuattaki gelişmelere yönelik periyodik olarak eğitim programı faaliyetleri verilmektedir. 2016 yılı itibariyle hizmet içi 200 saatlik eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.	Uluslararası standartlar ve mevzuattaki gelişmelere yönelik periyodik olarak eğitim programı faaliyetleri verilmektedir. 2017 yılı itibariyle hizmet içi 200 saatlik eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 4.205.700TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %12’si 488.674 TL’si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %64’ü 2.700.044 TL’si tam tasdik hizmet gelirlerinden ve %24’ü 1.016.982 TL’si denetim	2017 yılı itibariyle toplamda 4.828.080 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %23’ü 1.078.615 TL’si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %67’si 3.259.379 TL’si tam tasdik hizmet gelirlerinden ve %10’u 490.086 TL’si denetim

	dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilere huzur hakkı, prim, ücret, ikramiye ve kar payı gibi ücret ödemesi yapılmamaktadır.	Sorumlu denetçilere huzur hakkı, prim, ücret, ikramiye ve kar payı gibi ücret ödemesi yapılmamaktadır.
ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2013 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, BDDK, SPK, Sigortacılık ve Özel Emeklilik alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, BDDK, SPK, Sigortacılık ve Özel Emeklilik alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 2 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 7 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 2 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 7 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	MD SMMM Ltd. Şti., Güven MM., Güneş Muhasebe ile ilişkili kuruluşlardır.	MD SMMM Ltd. Şti., Güven MM., Güneş Muhasebe ile ilişkili kuruluşlardır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 4 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 4 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 375	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 180

	saatlik eğitim verilmektedir.	saatlik eğitim verilmektedir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 452.365 TL gelir elde edilmiştir. Bunun 427.265 TL 'si bağımsız denetimden ve 25.100 TL 'si denetim ve güvence hizmetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 475.042 TL gelir elde edilmiştir. Bunun 421.007 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 5.000 TL 'si diğer denetim ve güvence hizmetlerinden ve 49.035 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları göz önünde bulundurularak aylık maaş ve yıllık performans primi şeklinde ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları göz önünde bulundurularak aylık maaş ve yıllık performans primi şeklinde ücretlendirilmektedir.
UZMAN YMM BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1989 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi olmak üzere toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi olmak üzere toplamda 9 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Ekim 1998 yılında merkezi İngiltere'de bulunan World Wide Network Urbach Hacker YoungInternational'ın (UHY),	Ekim 1998 yılında merkezi İngiltere'de bulunan World Wide Network Urbach Hacker YoungInternational'ın (UHY),

	Türkiye ortağı olmuştur.	Türkiye ortağı olmuştur.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle KAYİK denetimi yapılmamıştır.	2017 yılı itibariyle KAYİK denetimi yapılmamıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle hizmet içi 200 saatlik eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.	2017 yılı itibariyle hizmet içi 200 saatlik eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.412.005,51TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %7'si 98.520,96 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %83'ü 1.177.492,28 TL'si yeminli mali müşavirlik gelirlerinden ve %10'u 135.992,27 TL'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.288.896,71 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %9'u 123.637,12 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %79'u 1.015.039,65 TL'si yeminli mali müşavirlik gelirlerinden ve %12'si 150.219,94 TL'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu ortak denetçiler ve çalışanlar için maaş, prim ve hisseleri oranında kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Sorumlu ortak denetçiler ve çalışanlar için maaş, prim ve hisseleri oranında kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
YEDİTEPE DENETİM	BAĞIMSIZ	

Şirketin Kuruluş Yılı	2007 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 7 Sorumlu Denetçi, 10 Denetçi, 8 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 25 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi olmak üzere toplamda 9 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Merkezi Londra'da bulunan Praxity-Global Alliance Ltd. (Praxity) şirketinin kısmi üyeliği bulunmaktadır.	Merkezi Londra'da bulunan Praxity-Global Alliance Ltd. (Praxity) şirketinin kısmi üyeliği bulunmaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KKS-1 ve ISQC1 ile uyum sağlamaktadır.	KKS-1 ve ISQC1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 10 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 16 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle hizmet içi 97 saatlik eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.	2017 yılı itibariyle hizmet içi 189 saatlik eğitim verilmesi amaçlanmaktadır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.149.504,16TL gelir elde	2017 yılı itibariyle toplamda 1.662.982 TL gelir elde

	edilmiştir. Bunun; 1.092.470,14 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 36.775,00 TL 'si danışmanlık hizmet gelirlerinden ve 20.259,02 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	edilmiştir. Bunun; 1.502.806 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 154.523 TL 'si danışmanlık gelirlerinden ve 5.653 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, hisseleri oranında kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçiler, hisseleri oranında kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
YORUM YMM BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1993 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi olmak üzere toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	1979 yılında merkezi Londra'da bulunan IAPA International'a bağımsız üyedir.	1979 yılında merkezi Londra'da bulunan IAPA International'a bağımsız üyedir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Yorum Denetim YMM A.Ş., Amaç YMM Ltd. Şti., Köksal YMM ile ilişkili kuruluşlardır.	Yorum Denetim YMM A.Ş., Amaç YMM Ltd. Şti., Köksal YMM ile ilişkili kuruluşlardır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.

Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle hizmet içi 131 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle hizmet içi 104 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 559.133TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %32'si 178.500 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir.%50'si 279.500 TL 'si değerlendirme gelirlerinden ve %18'i 101.063 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 230.780 TL gelir elde edilmiştir. Bunun;%32'si 178.000 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir.%50'si 25.000 TL 'si değerlendirme gelirlerinden ve %18'i 27.780 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, hisseleri oranında kar payı ve ücret şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçiler, hisseleri oranında kar payı ve ücret şeklinde ücretlendirilmektedir.

Tablo 2'ye göre; KGG'nın resmi internet sitesinde yer alan 128 bağımsız denetim yapmaya yetkili şirket içerisinde 51 şirketin merkezi İstanbul'da bulunmaktadır. Buradan şirketlerin en çok İstanbul ilinde toplandığı yorumunu yapabiliriz. İstanbul'da bulunan bağımsız denetim kuruluşlarının hukuki yapılarında yer vermiş oldukları bilgilerin, şeffaflık raporlarında bulunması gereken bilgiler ile eş değer olduğunu söyleyebiliriz. Ancak ortaklık ilişkileri açısından tam olarak kurumsallaşmış bir yapıya sahip değildir. Uluslararası denetim ağına bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren denetim şirketlerinin ağın bilgi birikiminden yararlanmak, marka değerinden faydalanmak vb. artıları mevcuttur. Elli bir şirketin otuz birinin uluslararası bağımsız denetim ağına dahil olarak faaliyetlerine devam ettikleri ve yirmi ise hiçbir denetim ağına dahil olmadan faaliyetlerini sürdürdükleri görülmektedir.

Şeffaflık raporlarında denetim şirketlerinin kalitesiyle ilgili bilgiler kalite kontrol uygulamaları bölümünde yer alır. Türkiye'de faaliyet gösteren denetim şirketlerinin KGG tarafından yayınlanan KKS- 1'e uygun bir şekilde faaliyet göstermeleri beklenir.

Şeffaflık raporları açısından yorumladığımızda şirketlerin büyük bir çoğunluğunun liderlik sorumlulukları, etik hükümler, müşteri işletmeyle olan ilişkiler, insan kaynakları gibi kriterlerde özgün bir şekilde yazıldığını, diğer kısmının ise KGK tarafından yayınlanan KKS-1'den alıntı yapılarak yazıldığını söyleyebiliriz.

Şeffaflık raporlarında denetim hizmeti verilen KAYİK'lerin firma isimlerinin yayınlanması gerekmektedir. İstanbul'da bulunan bağımsız denetim şirketlerine baktığımızda denetimin konusu, yetkili kurumu ve türü hakkında bazı eksiklikler vardır. Çoğunlukla denetim hizmetlerine verilen KAYİK'lerin firma isimleri yayınlamıştır. En çok KAYİK belirten şirketin iki yüz seksen dokuz KAYİK belirttiği görülmektedir.

Şeffaflık raporları çerçevesinde İstanbul'da faaliyet gösteren bağımsız denetim şirketlerinin sürekli eğitim politikası incelendiğinde kırk iki şirketin bir eğitim politikası mevcutken, dokuz şirketin bir eğitim politikasının mevcut olmadığını söyleyebiliriz. Buradan bağımsız denetim şirketlerinin küresel gelişmelere kayıtsız kalmayarak gelişmeleri takip edip sürekli eğitim politikasına gerekli önemi verdiğini söyleyebiliriz.

İstanbul'da bulunan bağımsız denetim şirketleri, bağımsızlık ilkesine ilişkin politika ve prosedürlerini KKS-1 ve TDS atf yaparak açıklamıştır. Fakat bağımsız denetim şirketlerinin büyük kısmı kendi politika ve prosedürlerini oluşturmuş ancak uyguladıklarına dair yeterli bilgiyi vermemiş olduklarını ve bu konuda sorunların mevcut olduğunu söyleyebiliriz.

Şirketler gelirlerini detaylı bir şekilde sunmak yerine sadece üç kalem üzerinden açıklamalarda bulunmuştur. Şirketin gelirlerini detaylı sunmasında eksiklikler mevcuttur. İstanbul'da bulunan bağımsız denetim şirketlerinin şeffaflık raporlarında dikkat çeken bir diğer husus bazı şirketlerin gelirlerini tutar olarak değil de oransal olarak belirtmiş olmasıdır. Gelir dağılımında, toplam gelirlerin büyük çoğunluğu bağımsız denetimden elde edilmiştir.

Sorumlu denetçilerin ücretlendirilme esasında genellikle kurum tarafından belirlenen ücret tarifesi uygulanmaktadır. Ücret tarifesinin belirlenmemiş olduğu kurumlarda ise Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen ücret tarifesi uygulanmaktadır. Ayrıca huzur hakkı, prim ve şirket ortağı konumunda bulunan sorumlu denetçiler kardan pay esasına göre ücretlendirilmektedir.

Tablo 3’de Ankara ilinde bulunan bağımsız denetim şirketleri ele alınmıştır. İçerik analizi yöntemi kullanılarak şeffaflık raporlarının kalite kontrol standartlarına uygun olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 3.Ankara Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları

	2016	2017
A-1 YMM BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1995 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, BDDK Mevzuatı, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK Mevzuatı, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 9 Sorumlu Denetçi ve 9 Denetçi olmak üzere toplam 18 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 7 Sorumlu Denetçi ve 9 Denetçi olmak üzere toplam 16 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	KGK kurumundan sertifikalı bir denetçi ile 26.12.2014 tarihli bir sözleşme yapılmıştır. 04.03.2016 tarihinde denetçi görevinden ayrılmış ve sözleşme yenilenmemiştir.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamıştır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İzmir’de şubesi bulunmakla birlikte, İstanbul’da da irtibat bürosu bulunmaktadır.	İzmir’de şubesi bulunmakla birlikte, İstanbul’da da irtibat bürosu bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 çerçevesinde gerekli politika ve	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 çerçevesinde gerekli politika ve

		uygulamaları içermektedir.	uygulamaları içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER		2016 yılı itibariyle 7 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 5 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası		Denetçilerin şirket içi ve şirket dışı kaynaklardan eğitim almaları sağlanmıştır.	Denetçilerin şirket içi ve şirket dışı kaynaklardan eğitim almaları sağlanmıştır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum		Kalite güvence sistemi kapsamında bağımsızlığı tehlikeye sokacak bir unsur tespit edilmemiştir.	Kalite güvence sistemi kapsamında bağımsızlığı tehlikeye sokacak bir unsur tespit edilmemiştir.
Gelir Dağılımı		2016 yılı itibariyle toplamda 604.796 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; % 0,41 'ini yani, 247.466 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 357.330 TL 'si vergi mevzuatı denetiminden ve diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 740.827 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; % 66,47 'sini yani, 492.450 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 248.377 TL 'si vergi mevzuatı denetiminden ve diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları		Şirket bünyesinde çalışan sorumlu denetçiler sözleşmede belirtilen ücretler ile kârdan pay alabilmektedir.	Şirket bünyesinde çalışan sorumlu denetçiler sözleşmede belirtilen ücretler ile kârdan pay alabilmektedir.
ACC BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK YMM			
Şirketin Kuruluş Yılı		2005 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi		KGK, SPK, BDDK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler		31.12.2016 itibariyle 2 Sorumlu Denetçi ve 12 Denetçi olmak üzere toplam 14 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi ve 12 Denetçi olmak üzere toplam 15 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri

	yürütülmektedir.	yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağına Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamıştır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamıştır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İstanbul ve Kayseri illerinde temsilcilikleri bulunmaktadır.	İstanbul ve Kayseri illerinde temsilcilikleri bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 3 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 104 saatlik bir eğitim verilmiştir.	Sorumlu denetçilere farklı alanlarda toplamda 104 saatlik bir eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle 366.225,60 TL gelir elde etmiştir. Bunun % 0,37 'ini yani, 137.211,87 TL 'si bağımsız denetimden ve %63 'ü 229.013,73 TL 'si diğer denetim gelirlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle 267.635,57 TL gelir elde etmiştir. Bunun % 88 'sini yani, 234.161,00 TL 'si bağımsız denetimden ve %12 'si 33.474,57 TL 'si diğer denetim gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilerin ücretleri her yıl firma performanslarına bağlı olarak belirlenmektedir	Sorumlu denetçilerin ücretleri her yıl firma performanslarına bağlı olarak belirlenmektedir.
AKADEMİK BAĞIMSIZ		

DENETİM

Şirketin Kuruluş Yılı	1994 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibarıyla 5 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibarıyla 7 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	31.12.2016 tarihi itibarıyla yurt içi ve yurt dışında herhangi bir denetim ağının üyesi değildir.	31.12.2017 tarihi itibarıyla yurt içi ve yurt dışında herhangi bir denetim ağının üyesi değildir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır. İstanbul ve Karaman'da 2 adet irtibat bürosu bulunmaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır. İstanbul ve Karaman'da 2 adet irtibat bürosu bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibarıyla 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibarıyla 3 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçi ve denetçi yardımcılara teorik bilgiler başta olmak üzere farklı alanlarda toplam beş hafta sonunu kapsayan 60 saatlik bir eğitim verilmiştir.	Sorumlu denetçi ve denetçi yardımcılara teorik bilgiler başta olmak üzere farklı alanlarda toplam beş hafta sonunu kapsayan 60 saatlik bir eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu

	yansıttığı teyit edilmiştir.	yansıttığı teyit edilmiştir.
Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 689.772,00 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 50.640,00TL 'si SPK bağımsız denetim gelirlerinden, 22.500,00 TL 'si EPDK bağımsız denetim gelirlerinden ve 461.720,00 TL 'si KGK bağımsız denetim gelirlerinden ve 154.912,00 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.045.793,38 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 106.096,00TL 'si SPK bağımsız denetim gelirlerinden, 31.000,00 TL 'si EPDK bağımsız denetim gelirlerinden ve 821.142,79 TL 'si KGK bağımsız denetim gelirlerinden, 46.779,59 TL 'si danışmanlık ve değerlendirme raporu gelirlerinden ve 40.775,00 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçi ve diğer denetçilerin ücretleri piyasa koşulları dikkate alınarak her yıl yeniden değerlendirilmektedir. Denetim ücreti ise belirli bir oranda ödenmektedir. Bu oran ise, %40'ı geçmemektedir.	Sorumlu denetçi ve diğer denetçilerin ücretleri piyasa koşulları dikkate alınarak her yıl yeniden değerlendirilmektedir. Denetim ücreti ise belirli bir oranda ödenmektedir. Bu oran ise, %40'ı geçmemektedir.
BDD BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2005 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 8 Sorumlu Denetçi, 6 Baş Denetçi, 3 Kıdemli Denetçi, 3 Denetçi olmak üzere toplamda 20 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 9 Sorumlu Denetçi, 5 Baş Denetçi, 3 Kıdemli Denetçi, 3 Denetçi olmak üzere toplamda 20 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.

Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamıştır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamıştır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İzmir ve Konya illerinde şubesi bulunmaktadır.	İzmir ve Konya illerinde şubesi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 9 KAYİK denetimi yapılmıştır. Ayrıca 6 KAYİK olmayan firma denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 8 KAYİK denetimi yapılmıştır. Ayrıca 10 KAYİK olmayan firma denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçilere teorik bilgiler ve farklı alanlarda hizmet içi eğitim verilmiştir.	Sorumlu denetçilere teorik bilgiler ve farklı alanlarda hizmet içi eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 265.943,84 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 265.263,97 TL 'si bağımsız denetimden ve 679,87 TL'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 293.354,27 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; tamamı bağımsız denetimden elde edilmiştir
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler maaş karşılığı çalışmaktadır. Şirket ortağı konumunda olan sorumlu denetçiler ise hisseleri oranında kardan pay almaktadırlar.	Sorumlu denetçiler maaş karşılığı çalışmaktadır. Şirket ortağı konumunda olan sorumlu denetçiler ise hisseleri oranında kardan pay almaktadırlar.

CEVAPLAR&ÇÖZÜMLER**BAĞIMSIZ DENETİM**

Şirketin Kuruluş Yılı	2005 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi, 1 Denetçi Yardımcısı toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi, 1 Denetçi Yardımcısı toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağına Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamıştır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamıştır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçilere teorik bilgiler ve farklı alanlarda hizmet içi eğitim verilmiştir.	Sorumlu denetçilere teorik bilgiler ve farklı alanlarda hizmet içi eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin	2016 yılı itibariyle toplamda 259.239,12 TL gelir elde	2017 yılı itibariyle toplamda 267.712,77 TL gelir elde

Gelir Dağılımı	edilmiştir. Bunun; tamamı bağımsız denetimden elde edilmiştir.	edilmiştir. Bunun; tamamı bağımsız denetimden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir.	Piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir.
DENGE ANKARA BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1994 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi olmak üzere toplamda 7 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 6 Denetçi olmak üzere toplamda 9 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	MazarsSociétéCoopérative á ResponsabilitéLimitée (MazarsSCRL) denetim ağına üyedir.	MazarsSociétéCoopérative á ResponsabilitéLimitée (MazarsSCRL) denetim ağına üyedir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	İlişkili denetim kuruluşları bulunmaktadır.	İlişkili denetim kuruluşları bulunmaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle KAYİK denetimi yapılmamıştır.	2017 yılı itibariyle 17 KAYİK denetimi yapılmıştır.

Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçilere farklı alanlarda 151 saatlik eğitim verilmiştir.	Sorumlu denetçilere farklı alanlarda 151 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 6.577.840TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 301.257 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 6.612.122TL gelir elde edilmiştir. Bunun 364.900 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler performanslarına göre ücretlendirilir.	Sorumlu denetçiler performanslarına göre ücretlendirilir.
DMF ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2004 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 1 Denetçi olmak üzere toplamda 5 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 10 Denetçi, olmak üzere toplamda 13 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	RusselBedfordInternational'ın Türkiye temsilcisidir.	RusselBedfordInternational'ın Türkiye temsilcisidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Baykara YMM. Ltd. Şti. Altındağ YMM Ltd. Şti. ENF YMM A.Ş., Anahtar Bağımsız

Kuruluş Şube ve Büroları	İstanbul, Mersin, İzmir, Konya illerinde şubesi bulunmaktadır.	İstanbul, Mersin, İzmir, Konya illerinde şubesi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları, Türkiye ve Uluslararası Denetim Standartları ve RusselBedford tarafından dünyada uygulanan kalite kontrol uygulamalarını içermektedir.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları, Türkiye ve Uluslararası Denetim Standartları ve RusselBedford tarafından dünyada uygulanan kalite kontrol uygulamalarını içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçilere teorik bilgiler ve farklı alanlarda hizmet içi eğitim verilmiştir.	Sorumlu denetçilere teorik bilgiler ve farklı alanlarda hizmet içi eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlık ve Etik Hükümlere Aykırı bir duruma rastlanılmamıştır.	Bağımsızlık ve Etik Hükümlere Aykırı bir duruma rastlanılmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 6.176.300 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.016.412 TL 'si bağımsız denetimden ve 5.160.158 TL 'si diğer hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 7.140.448,08 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 850.642,85 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 113.911,38 TL 'si diğer denetim güvence gelirlerinden ve 6.175.893,85 TL 'si denetim dışı gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları dikkate alınarak aylık maaş veya prim almaktadır.	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları dikkate alınarak aylık maaş veya prim almaktadır.

FİNANSAL EKSEN BAĞIMSIZ

DENETİM ve DANIŞMANLIK

Şirketin Kuruluş Yılı	2014 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir	KGK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi olmak üzere toplamda 7 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi, olmak üzere toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Şirket, İsviçre’de bulunan Group International AG (GGI) münhasır üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Finansal Eksen YMMM Ltd. Şti ve Finansal Eksen SMMM Ltd. Şti ile ilişkisi bulunmaktadır.	Finansal Eksen YMMM Ltd. Şti ve Finansal Eksen SMMM Ltd. Şti ile ilişkisi bulunmaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İstanbul, Düzce, Sivas illerinde irtibat bürosu bulunmaktadır.	İstanbul, Düzce, Sivas, Adana illerinde irtibat bürosu bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda toplam 72 saatlik bir eğitim verilmiştir.	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda toplam 80 saatlik bir eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum

	sağlamış olup gerçek durumu yansıtacağı teyit edilmiştir.	sağlamış olup gerçek durumu yansıtacağı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 336.995 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 314.912 TL 'si bağımsız denetimden ve 22.083 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 610.322 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 511.356 TL 'si bağımsız denetimden ve 98.966 TL 'si diğer denetim faaliyetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir.	Piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir.
GÜÇBİR BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1993 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 6 Kıdemli Denetçi, 1 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 11 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 5 Kıdemli Denetçi, 1 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 9 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	1979 yılında kurulmuş olan IAPA International'ın üyesidir.	1979 yılında kurulmuş olan IAPA International'ın üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Divan Bağımsız Denetim YMM A.Ş., Andaç YMM Ltd. Şti ile ilişkisi bulunmaktadır.	Divan Bağımsız Denetim YMM A.Ş., Andaç YMM Ltd. Şti ile ilişkisi bulunmaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Bursa, Gaziantep ve Afyonkarahisar illerinde şubesi bulunmaktadır.	Gaziantep ve Afyonkarahisar illerinde şubesi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220

		çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.	çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER		2016 yılı itibariyle 2 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası		Sorumlu denetçilere başlangıç eğitimi, hizmet içi eğitim ve mevzuat eğitimi verilmektedir. 2016 yılı itibariyle toplamda 46 saatlik eğitim verilmiştir.	Sorumlu denetçilere başlangıç eğitimi, hizmet içi eğitim ve mevzuat eğitimi verilmektedir. 2016 yılı itibariyle toplamda 59 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum		Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı		2016 yılı itibariyle toplamda 383.953 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 333.544 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 43,546 TL 'si diğer denetimlerden ve 6.863 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 244.516 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 222.719 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 20.000 TL 'si diğer denetimlerden ve 1.797 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları		Bir kısmı kar payı, bir kısmı da hem ücret hem de kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler piyasa koşulları dikkate alınarak aylık maaş almaktadır.
GÜNCEL BAĞIMSIZ DENETİM ve YMM			
Şirketin Kuruluş Yılı		2004 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi		KGK, SPK, EPDK, BDDK, KAYIK Sigortacılık ve Özel Emeklilik alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK, BDDK, KAYIK Sigortacılık ve Özel Emeklilik alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.

Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 6 Sorumlu Denetçi, 30 Denetçi olmak üzere toplamda 36 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 9 Sorumlu Denetçi, 26 Denetçi olmak üzere toplamda 35 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	GROUPE LAVIALE SOHACO ile stratejik işbirliği anlaşması imzalamıştır.	GROUPE LAVIALE SOHACO ile stratejik işbirliği anlaşması imzalamıştır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Güncel YMM Ltd. Şti., MAG YMM Ltd. Şti., Arda YMM Ltd. Şti., Türküm YMM, Muzaffer Bayazıt YMM ile ilişkili kuruluşlardır.	Güncel YMM Ltd. Şti., MAG YMM Ltd. Şti., Arda YMM Ltd. Şti., Türküm YMM, Muzaffer Bayazıt YMM ile ilişkili kuruluşlardır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İstanbul'da şubesi ve Kayseri, Gaziantep, Düzce, Antalya illerinde temsilcilikleri bulunmaktadır. Yurt dışında Azerbaycan ve Makedonya'da şubesi, KKTC, Yemen Kırım, İran'da faaliyetleri bulunmaktadır.	İstanbul, Kayseri, Gaziantep, Düzce ve Kahramanmaraş illerinde temsilcilikleri bulunmaktadır. Yurt dışında ise Azerbaycan ve Makedonya'da Şubesi, KKTC ve İran'da temsilcilikleri bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 çerçevesinde gerekli politika ve uygulamaları içermektedir.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda toplam 79 saatlik bir eğitim verilmiştir.	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda toplam 78 saatlik bir eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu

	yansıttığı teyit edilmiştir.	yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.066.367 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %41'i 441.628 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %37'si 393.561 TL'si diğer denetim gelirlerinden ve %22'si 231.179 TL'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.872.923,46 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %82'si 1.549.385,33 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %17'si 318.669,49 TL'si diğer denetim gelirlerinden ve %1'i 4.868,64 TL'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Yönetim Kurulu Başkanı dönem karı üzerinden, sorumlu denetçiler ise, Yönetim Kurulunun belirlediği tarife üzerinden ücretlendirilmektedir.	Yönetim Kurulu Başkanı dönem karı üzerinden, sorumlu denetçiler ise, Yönetim Kurulunun belirlediği tarife üzerinden ücretlendirilmektedir.
KARAR BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK		
Şirketin Kuruluş Yılı	2013 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 6 Denetçi olmak üzere toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 2 Sorumlu Denetçi, 6 Denetçi olmak üzere toplamda 8 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	2014 Aralık ayından itibaren Jeffreys Henry International (JHI) Global organizasyonun üyesidir.	2014 Aralık ayından itibaren Jeffreys Henry International (JHI) Global organizasyonun üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim	Herhangi bir denetim kuruluşu	Herhangi bir denetim kuruluşu

Kuruluşları	ile ilişkisi bulunmamaktadır.	ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyumludur.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyumludur.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 6 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 6 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 532.000 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %90'ı 405.000 TL'si bağımsız denetimden ve %10'u 127.000 TL'si diğer hizmet gelirlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.100.186 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %86'sı 943.186 TL'si bağımsız denetimden %14'ü 157.000 TL'si diğer hizmet gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler kıdem durumları, verimlilikleri, müşteriler ile uyumu göz önünde bulundurularak asgari ücretin altında kalmayacak şekilde ödemeler yapılmaktadır.	Sorumlu denetçiler kıdem durumları, verimlilikleri, müşteriler ile uyumu göz önünde bulundurularak asgari ücretin altında kalmayacak şekilde ödemeler yapılmaktadır.
KÖKER YMM BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2008 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi

	devam etmektedir.	devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 1 Denetçi olmak üzere toplamda 5 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 2 Denetçi olmak üzere toplamda 5 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	17.10.2009 tarihinde merkezi İngiltere’de bulunan AGN International’ın üyesi olmuştur.	17.10.2009 tarihinde merkezi İngiltere’de bulunan AGN International’ın üyesi olmuştur.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İstanbul ve Zonguldak illerinde şubesi bulunmaktadır.	İstanbul ve Zonguldak illerinde şubesi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyumludur.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyumludur.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 4.020.695,15 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 411.189,39 TL ’si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 171.464,66 TL ’si denetim dışı hizmetlerden ve 3.438.041,10 TL ’si diğer denetim	2017 yılı itibariyle toplamda 4.463.513,72 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 249.147,86 TL ’si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 4.106.294,75 TL ’si diğer denetim faaliyetlerinden ve 108.071,11 TL ’si danışmanlık

	faaliyetlerinden elde edilmiştir.	hizmetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler kıdem durumları, verimlilikleri, müşteriler ile uyumu göz önünde bulundurularak asgari ücretin altında kalmayacak şekilde ödemeler yapılmaktadır.	Sorumlu denetçiler kıdem durumları, verimlilikleri, müşteriler ile uyumu göz önünde bulundurularak asgari ücretin altında kalmayacak şekilde ödemeler yapılmaktadır.
MERİDYEN KURUMSAL ÇÖZÜM ve BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2013 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, BDDK, EPDK, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK, EPDK, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 27 Sorumlu Denetçi, 29 Denetçi, 7 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 63 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 26 Sorumlu Denetçi, 28 Denetçi, 1 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 55 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Uluslararası Muhasebe Kuruluşları sıralamasında ilk 15 içerisinde yer alan INPACT International'ın ortağı ve üyesidir.	Uluslararası Muhasebe Kuruluşları sıralamasında ilk 15 içerisinde yer alan INPACT International'ın ortağı ve üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İzmir, Antalya, Bursa, İstanbul, Erzurum, Kayseri, Konya, Trabzon illerinde irtibat bürosu	İzmir, Antalya, Bursa, İstanbul, Erzurum, Kayseri, Konya, Trabzon illerinde irtibat bürosu

	bulunmaktadır.	bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 200 ile uyumludur.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 200 ile uyumludur.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 5 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 5 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda toplamda 31 saatlik eğitim verilmiştir.	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda toplamda 45 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsur ile karşılaşmamıştır.	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsur ile karşılaşmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.037.974,90 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %91,24'ü 947.061,02 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %2,31'i 24.000,00 TL'si diğer denetim faaliyetlerinden ve %6,45'i 66.913,88 TL'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.668.836,67 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %95,03'ü 1.585.941,53 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %3,07'si 51.100,00 TL'si diğer denetim faaliyetlerinden ve %1,90'ı 31.795,14 TL'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir.	Piyasa koşulları göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir.
MOD BAĞIMSIZ DENETİM SMMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1994 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 2 Kıdemli Denetçi, 5	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 1 Kıdemli Denetçi, 5

Bilgiler	Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 12 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	Denetçi, 2 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 11 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyumludur.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyumludur.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 6 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 6 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 309.083,33 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 283.024,00 TL 'si bağımsız denetimden ve 26.059,33 TL 'si diğer denetim ve danışmanlık gelirlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 338.040,00 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 331.040,00 TL 'si bağımsız denetimden ve 7.000,00 TL 'si diğer denetim ve danışmanlık gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilere hisseleri oranında kar payı verilmektedir.	Sorumlu denetçilere hisseleri oranında kar payı verilmektedir.

**ÖNDER BAĞIMSIZ DENETİM
DANIŞMANLIK**

Şirketin Kuruluş Yılı	1989 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 tarihi itibarıyla 4 Sorumlu Denetçi, 12 Denetçi olmak üzere toplamda 16 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibarıyla 6 Sorumlu Denetçi 10 Denetçi olmak üzere toplamda 16 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyumludur.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyumludur.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibarıyla 3 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibarıyla 1 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Denetçi yardımcısı olarak göreve başlayanlara 6 aylık eğitim verilmektedir. Aralık ayında 32 saatlik Finansal Tablolar Analizi eğitimi verilmiştir.	Denetçi yardımcısı olarak göreve başlayanlara 6 aylık eğitim verilmektedir. Eylül ayında 32 saatlik ASMMMO tarafından düzenlenen BOBİ FRS eğitimi verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibarıyla toplamda 253.661,86 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 142.008,60	2017 yılı itibarıyla toplamda 400.362,36 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 269.321,12

	TL'si bağımsız denetimden ve 111.653,26 TL'si danışmanlık hizmet gelirlerinden elde edilmiştir.	TL'si bağımsız denetimden ve 131.041,24 TL'si danışmanlık hizmet gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler, ekip çalışması, verimlilikleri, müşteri ilişkileri göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler, ekip çalışması, verimlilikleri, müşteri ilişkileri göz önünde bulundurularak ücretlendirilmektedir.
REHBER BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	1982 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 4 Denetçi, 1 Baş Denetçi, 9 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 17 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Denetçi, 7 Denetçi, 1 Baş Denetçi, 8 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 19 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Merkezi İspanya'da bulunan ANTEA Alliance of IndependentFirms bağımsız firmalar birliği üyesidir.	Merkezi İspanya'da bulunan ANTEA Alliance of IndependentFirms bağımsız firmalar birliği üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan	KGK tarafından yayınlanan

			KKS-1 ile uyumludur.	KKS-1 ile uyumludur.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER			2016 yılı itibariyle 5 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 5 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası			2016 yılı itibariyle düzenlenen eğitim programları; iş başı eğitim, yasal düzenlemelerin takip edilmesini sağlamak üzere bireysel çalışmalar, firma genelinde düzenlenen eğitim programları, seminer, konferans, kurs gibi eğitim programlarına katılım gibi ana başlıklardan oluşmaktadır.	2017 yılı itibariyle düzenlenen eğitim programları; iş başı eğitim, yasal düzenlemelerin takip edilmesini sağlamak üzere bireysel çalışmalar, firma genelinde düzenlenen eğitim programları, seminer, konferans, kurs gibi eğitim programlarına katılım gibi ana başlıklardan oluşmaktadır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum			Bağımsızlığı zedeleyecek herhangi bir unsur ile karşılaşmamıştır.	Bağımsızlığı zedeleyecek herhangi bir unsur ile karşılaşmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı			2016 yılı itibariyle toplamda 2.686.662 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 825.459 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 176.472 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden, 1.680.731 TL 'si tam tasdik hizmetlerinden ve 4.000 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 3.203.979 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.057.985 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 60.860 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden, 2.083.941 TL 'si ve 1.193 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları			Sorumlu denetçiler şirket ortaklarından olup ücret, kar payı ve huzur hakkı almaktadır.	Sorumlu denetçiler şirket ortaklarından olup ücret, kar payı ve huzur hakkı almaktadır.
VEZİN BAĞIMSIZ DENETİM				
Şirketin Kuruluş Yılı			2015 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi			KGK, SPK, EPDK, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı alanlarında bağımsız denetim	KGK, SPK, EPDK, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı alanlarında bağımsız denetim

	yetkisi devam etmektedir.	yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 tarihi itibariyle 7 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 tarihi itibariyle 6 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Uluslararası bir denetim ağı olan HLB International'ın üyesidir.	Uluslararası bir denetim ağı olan HLB International'ın üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Vezin YMM A.Ş. ile ilişkili kuruluşudur.	Vezin YMM A.Ş. ile ilişkili kuruluşudur.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK, SPK, EPDK, IASSB düzenlemeleri ile uyumludur.	KGK, SPK, EPDK, IASSB düzenlemeleri ile uyumludur.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 3 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 3 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 990.433 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %78'i 771.066 TL'si bağımsız denetimden ve %22'si 219.367 TL'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.479.529 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %59'u 878.610 TL'si bağımsız denetimden ve %41'i 600.919 TL'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilere piyasa koşulları göz önünde bulundurularak, asgari saat	Sorumlu denetçilere piyasa koşulları göz önünde bulundurularak asgari saat

	ücreti esas alınarak ve kar payı şeklinde ücret ödemesi yapılmaktadır.	ücreti esas alınarak ve kar payı şeklinde ücret ödemesi yapılmaktadır.
YKY BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2001 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, BDDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi, 4 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 13 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi olmak üzere toplamda 9 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyumludur.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyumludur.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle KAYİK denetimi yapılmamıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda 66 saatlik eğitim verilmiştir.	Sorumlu Denetçilere farklı alanlarda eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsur ile karşılaşmamıştır.	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsur ile karşılaşmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin	2016 yılı itibariyle toplamda	2017 yılı itibariyle toplamda

Gelir Dağılımı	230.250,00 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %74'ü 170.250,00 TL'si bağımsız denetimden ve %26'sı 60.000,00 TL'si diğer denetimlerden elde edilmiştir.	249.123,72 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %4'ü 11.864,41 TL'si SPK mevzuatı uyarınca yapılan bağımsız denetimden ve %96'sı 237.259,31 TL'si TTK mevzuatı uyarınca yapılan bağımsız denetimden elde edilmiştir.
Sorumlu Ücretlendirilme Esasları	Denetim sözleşmesinde belirtilen tutarda ücret ve kar payı verilmektedir.	Denetim sözleşmesinde belirtilen tutarda ücret ve kar payı verilmektedir.

Tablo 3'e göre; KGK'nın resmi internet sitesinde yer alan denetim yapmaya yetkili 128 bağımsız denetim şirketi içerisinde on sekiz şirketin merkezi Ankara'dadır. Ankara'da bulunan bağımsız denetim şirketlerinin hukuki yapılarında yer vermiş oldukları bilgilerin, şeffaflık raporlarında bulunması gereken bilgiler ile eş değer olduğunu söyleyebiliriz. Ancak ortaklık ilişkileri açısından tam olarak kurumsallaşmış bir yapıya sahip değildir.

Uluslararası denetim ağına bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren denetim şirketlerinin ağın bilgi birikiminden yararlanmak, marka değerinden faydalanmak vb. artıları mevcuttur. On sekiz şirketin onunun uluslararası bağımsız denetim ağına dahil olarak faaliyetlerine devam ettikleri ve sekizinin ise hiçbir denetim ağına dahil olmadan faaliyetlerini sürdürdükleri görülmektedir.

Türkiye'de faaliyet gösteren denetim şirketlerinin KGK tarafından yayınlanan KKS- 1'e uygun bir şekilde faaliyet göstermeleri beklenir. Şeffaflık raporları açısından yorumladığımızda şirketlerin büyük bir çoğunluğunun liderlik sorumlulukları, etik hükümler, müşteri işletmeyle olan ilişkiler, insan kaynakları gibi kriterlerde özgün bir şekilde yazıldığını, diğer kısmının ise KGK tarafından yayınlanan KKS-1'den alıntı yapılarak yazıldığını söyleyebiliriz.

Şeffaflık raporlarında denetim hizmeti verilen KAYİK'lerin firma isimlerinin yayınlanması gerekmektedir. Ankara'da bulunan bağımsız denetim kuruluşlarına baktığımızda denetimin konusu, yetkili kurumu ve türü hakkında bazı eksiklikler vardır.

Sadece denetim hizmetlerine verilen KAYİK'lerin firma isimleri yayınlamıştır. En çok KAYİK belirten şirketin on yedi KAYİK belirttiği görülmektedir.

Şeffaflık raporları çerçevesinde Ankara'da faaliyet gösteren bağımsız denetim şirketlerinin sürekli eğitim politikası incelendiğinde on altı şirketin bir eğitim politikası mevcutken, iki şirketin bir eğitim politikasının mevcut olmadığını söyleyebiliriz.

Şeffaflık raporları açısından Ankara'da bulunan bağımsız denetim şirketleri bağımsızlık ilkesine ilişkin politika ve prosedürlerini KKS-1 ve TDS atf yaparak açıklamıştır. Fakat bağımsız denetim şirketlerinin büyük kısmı kendi politika ve prosedürlerini oluşturmuş ancak uyguladıklarına dair yeterli bilgiyi vermemiş olduklarını ve bu konuda sorunların mevcut olduğunu söyleyebiliriz.

Şirketler gelirlerini detaylı bir şekilde sunmak yerine sadece üç kalem üzerinden açıklamalarda bulunmuştur. Şirketin gelirlerini detaylı sunmasında eksiklikler mevcuttur. Ankara'da bulunan bağımsız denetim şirketlerinin şeffaflık raporlarında dikkat çeken bir diğer husus bazı şirketlerin gelirlerini tutar olarak değil de oransal olarak belirtmiş olmasıdır. Gelir dağılımında, toplam gelirlerin büyük çoğunluğu bağımsız denetimden elde edilmiştir.

Sorumlu denetçilerin ücretlendirilme esasında genellikle kurum tarafından belirlenen ücret tarifesi uygulanmaktadır. Ücret tarifesinin belirlenmemiş olduğu kurumlarda ise Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen ücret tarifesi uygulanmaktadır. Ayrıca huzur hakkı, prim ve şirket ortağı konumunda bulunan sorumlu denetçiler kardan pay esasına göre ücretlendirilmektedir.

Tablo 4'de İzmir ilinde bulunan bağımsız denetim şirketleri ele alınmıştır. İçerik analizi yöntemi kullanılarak şeffaflık raporlarının kalite kontrol standartlarına uygun olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 4. İzmir Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları

	2016	2017
ALTERNATİF BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2014 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam	KGK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam

	etmektedir.	etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 5 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 5 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Çağdaş Dervişoğlu ile ‘Tam Zamanlı İş Sözleşmesi’ yapılmıştır. ADY Antalya YMM Denetim şirketinin ilişkili işletmesidir.	Çağdaş Dervişoğlu ile ‘Tam Zamanlı İş Sözleşmesi’ yapılmıştır. ADY Antalya YMM Denetim şirketinin ilişkili işletmesidir.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 6 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 6 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere TMS ve TDS konularında 1000 saatlik eğitim verilmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere TMS ve TDS konularında 1000 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TSD’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TSD’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.982.005,71 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 428.229,98 TL ’si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 1.508.837,66 TL ’si 3568 sayılı yasa ile sınırlı gelirlerden ve 44.938,07 TL ’si	2017 yılı itibariyle toplamda 1.982.005,71 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 428.229,98 TL ’si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 1.508.837,66 TL ’si 3568 sayılı yasa ile sınırlı gelirlerden ve 44.938,07 TL ’si

	diğer gelirlerden elde edilmiştir.	diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, aylık maaş karşılığı ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçiler, aylık maaş karşılığı ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.
CROWE HORWATH OLGU BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2006 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, BDDK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Ortak Denetçi, 14 Ortak Denetçi, 2 Denetçi, 7 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 27 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 8 Sorumlu Ortak Denetçi, 11 Ortak Denetçi, 1 Denetçi, 11 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 31 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Merkezi Londra'da bulunan CroweHorwath International ağının üyesidir.	Merkezi Londra'da bulunan CroweHorwath International ağının üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Troy Bağımsız Denetim SMMM. Ltd. Şti., HSY Bağımsız Denetim YMM A.Ş., Kavram Bağımsız Denetim YMM A.Ş., Mert 1 YMM Bağımsız Denetim A.Ş. ile aynı lisansı kullanmaktadır.	Troy Bağımsız Denetim SMMM. Ltd. Şti., HSY Bağımsız Denetim YMM A.Ş., Kavram Bağımsız Denetim YMM A.Ş., Mert 1 YMM Bağımsız Denetim A.Ş. ile aynı lisansı kullanmaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.

Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 7 KAYIK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 3 KAYIK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçiler ve şirket personeli sürekli olarak hizmet içi eğitime tabi tutulmaktadır. Ayrıca eğitim ve seminerlere katılımı sağlanmaktadır.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçiler ve şirket personeli sürekli olarak hizmet içi eğitime tabi tutulmaktadır. Ayrıca eğitim ve seminerlere katılımı sağlanmaktadır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	CroweHorwath International ağının bağımsızlık politikaları ve yasal mevzuat kurallarına uygun olarak faaliyetlerine devam etmektedir.	CroweHorwath International ağının bağımsızlık politikaları ve yasal mevzuat kurallarına uygun olarak faaliyetlerine devam etmektedir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.498.462,26 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.313.005,79 TL 'si bağımsız denetimden ve 185.456,47 TL 'si diğer denetim dışı faaliyetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 2.124.252,23 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 2.040.460,02 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 66.699,70 TL 'si YMM hizmet gelirinden, 8.882,07 TL 'si diğer hizmet gelirinden ve 8.210,44 TL 'si masraf yansıma gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçilere bağımsız denetim sözleşmesinde belirtilen tutarda ödeme yapılmaktadır.	Sorumlu denetçilere bağımsız denetim sözleşmesinde belirtilen tutarda ödeme yapılmaktadır.
ÇÖZÜM ÜNLÜER BAĞIMSIZ DENETİM YMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2013 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında	31.12.2016 itibariyle 2SorumluOrtakBaşDenetçi, 5 Bağımsız Denetçi, 5 Denetçi, 4	31.12.2017 itibariyle 2SorumluOrtakBaşDenetçi, 6 Bağımsız Denetçi, 5 Denetçi, 3

Bilgiler	Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 16 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	Denetçi Yardımcısı, 2 Stajyer Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 18 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.	Herhangi bir denetim ağı içerisinde yer almamaktadır.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İstanbul ve Aydın illerinde ofisi bulunmaktadır.	İstanbul ve Aydın illerinde ofisi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle KAYİK denetimi yapılmamıştır.	2017 yılı itibariyle KAYİK denetimi yapılmamıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçilerin hizmet içi eğitim programları ile sürekli olarak gelişmesi sağlanmaktadır.	Sorumlu denetçilerin hizmet içi eğitim programları ile sürekli olarak gelişmesi sağlanmaktadır.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 2.026.250,78 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.255.925,64 TL 'si tam tasdik denetiminden, 616.812,63 TL 'si KDV iade tasdik denetiminden, 13.251,70 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden, 93.517,14 TL 'si diğer tasdik hizmetlerinden, 17.153,04 TL 'si diğer hizmet bedellerinden, 28.000,00 TL 'si bağımsız denetimden ve 1.590,63 TL 'si diğer gelirlerden	2017 yılı itibariyle toplamda 2.454.602,73 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 1.288.104,85 TL 'si tam tasdik denetiminden, 988.174,33 TL 'si KDV iade tasdik denetiminden, 7.087,42 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden, 116.813,62 TL 'si diğer tasdik hizmetlerinden, 26.422,51 TL 'si diğer hizmet bedellerinden ve 28.000,00 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir.

elde edilmiştir.

Sorumlu Ücretlendirilme Esasları	Denetçilerin	Sorumlu denetçiler kıdem ve tecrübe durumları ile ekip çalışması, müşteri ilişkileri ve verimlilikleri göz önüne alınarak bir ücretlendirme politikası uygulanmaktadır.	Sorumlu denetçiler kıdem ve tecrübe durumları ile ekip çalışması, müşteri ilişkileri ve verimlilikleri göz önüne alınarak bir ücretlendirme politikası uygulanmaktadır.
-----------------------------------------	---------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

HLB SAYGIN BAĞIMSIZ DENETİM

Şirketin Kuruluş Yılı	1995 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, BDDK, Sigorta Şirketleri alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, BDDK, Sigorta Şirketleri alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 5 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi olmak üzere toplamda 10 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 5 Sorumlu Denetçi, 6 Denetçi olmak üzere toplamda 11 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	1995 yılından itibaren Londra'da bulunan HLB International'ın Türkiye üyesidir.	1995 yılından itibaren Londra'da bulunan HLB International'ın Türkiye üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İstanbul merkez ofisi bulunmaktadır.	İstanbul merkez ofisi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLAR	2016 yılı itibariyle 4 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 3 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu	2017 yılı itibariyle sorumlu

	denetçilere yılda en az 2 kez farklı ülkelerde eğitim konferansı vermektedir. İstisnalar hariç her cumartesi 3 saat sürekli eğitim verilmektedir. Ayrıca, internet ortamında (E-learning) eğitim portalını uygulamaya koymuştur.	denetçilere yılda en az 2 kez farklı ülkelerde eğitim konferansı vermektedir. İstisnalar hariç her cumartesi 3 saat sürekli eğitim verilmektedir. Ayrıca, internet ortamında (E-learning) eğitim portalını uygulamaya koymuştur.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TSD'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TSD'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 836.144,54 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 781.261,08TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 32.958,95 TL 'si denetim dışı faaliyetlerden ve 21.924,51 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 853.620,62 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 792.827,43TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 15.897,60 TL 'si denetim dışı faaliyetlerden ve 44.895,59 TL 'si danışmanlık hizmetlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler kıdem durumları, verimlilikleri, müşteriler ile uyumu göz önünde bulundurularak asgari ücretin altında kalmayacak şekilde ödemeler yapılmaktadır.	Sorumlu denetçiler kıdem durumları, verimlilikleri, müşteriler ile uyumu göz önünde bulundurularak asgari ücretin altında kalmayacak şekilde ödemeler yapılmaktadır.
LİDYA BAĞIMSIZ DENETİM SMMM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2012 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.

Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 5 Sorumlu Denetçi, 3 Denetçi, 7 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 15 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 5 Sorumlu Denetçi, 5 Denetçi, 5 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplamda 15 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Merkezi Fransa'da bulunan dünyanın önde gelen denetim ağlarından olan TGS Global'in üyesidir.	Merkezi Fransa'da bulunan dünyanın önde gelen denetim ağlarından olan TGS Global'in üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	İstanbul'da şubesi bulunmaktadır.	İstanbul'da şubesi bulunmaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 5 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Sorumlu denetçilere farklı alanlarda şirket içi ve şirket dışı mesleki eğitim verilmektedir.	Sorumlu denetçilere farklı alanlarda şirket içi ve şirket dışı mesleki eğitim verilmektedir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.	Bağımsızlığı zedeleyecek bir unsura rastlanılmamıştır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 1.036.183,28 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 219.242,67TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 609.613,21 TL 'si outsourcing gelirinden, 194.579,86 TL 'si danışmanlık gelirinden ve 12.747,54 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 1.022.606,22 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 323.347,83TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. 580.176,38 TL 'si outsourcing gelirinden ve 119.082,01 TL 'si danışmanlık gelirinden elde edilmiştir.

Sorumlu Ücretlendirilme Esasları	Denetçilerin	Sorumlu denetçiler yıllık toplam satış üzerinden hisseleri oranında veya proje başına ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler yıllık toplam satış üzerinden hisseleri oranında veya proje başına ücretlendirilmektedir.
SUN BAĞIMSIZ DENETİM YMM			
Şirketin Kuruluş Yılı		1992 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi		SPK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	SPK alanında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler		31.12.2016 itibariyle 7 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 5 Sorumlu Denetçi tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri		Merkezi İngiltere’de bulunan Pannell, Kerr, Forster (PKF) International Limited ağının bağımsız üyesidir.	Merkezi İngiltere’de bulunan Pannell, Kerr, Forster (PKF) International Limited ağının bağımsız üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları		Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları		Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları		KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER		2016 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası		Sorumlu denetçilere farklı alanlarda 314 saatlik eğitim verilmiştir.	Sorumlu denetçilere farklı alanlarda 314 saatlik eğitim verilmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum		Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TSD’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TSD’ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu

	yansıttığı teyit edilmiştir.	yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 6.986.844 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 771.744TL 'si bağımsız denetimden ve 6.215.100 TL 'si tasdik müşavirlik ve diğer hizmet gelirlerinden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle 7.566.989,41 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 854.929,62TL 'si bağımsız denetimden ve 6.712.059,79 TL 'si tasdik müşavirlik ve diğer hizmet gelirlerinden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Sorumlu denetçiler aylık ücret almaktadır.	Sorumlu denetçiler aylık ücret almaktadır.

Tablo 4'e göre; KGK'nın resmi internet sitesinde yer alan 128 bağımsız denetim yapmaya yetkili şirket içerisinde yedi şirketin merkezi İzmir'de bulunmaktadır. Yöntem YMM Bağımsız Denetim 2017 yılı şeffaflık raporlaması yayınlanmamıştır.

İzmir'de bulunan bağımsız denetim kuruluşlarının hukuki yapılarında yer vermiş oldukları bilgilerin, şeffaflık raporlarında bulunması gereken bilgiler ile eş değer olduğunu söyleyebiliriz. Ancak ortaklık ilişkileri açısından tam olarak kurumsallaşmış bir yapıya sahip değildir. Altı şirketin dördünün uluslararası bağımsız denetim ağına dahil olarak faaliyetlerine devam ettikleri ve ikisinin ise hiçbir denetim ağına dahil olmadan faaliyetlerini sürdürdükleri görülmektedir.

Türkiye'de faaliyet gösteren denetim kuruluşlarının KGK tarafından yayınlanan KKS- 1'e uygun bir şekilde faaliyet göstermeleri beklenir. Şeffaflık raporları açısından yorumladığımızda şirketlerin büyük bir çoğunluğunun liderlik sorumlulukları, etik hükümler, müşteri işletmeyle olan ilişkiler, insan kaynakları gibi kriterlerde özgün bir şekilde yazıldığını, diğer kısmının ise KGK tarafından yayınlanan KKS-1'den alıntı yapılarak yazıldığını söyleyebiliriz.

İzmir'de bulunan bağımsız denetim kuruluşlarına baktığımızda çoğu şirketin şeffaflık raporlarına uygun olarak denetimin konusu, yetkili kurumu ve türü hakkında bilgi vermişlerdir. Bazı şirketler ise denetim hizmetlerine verilen KAYİK'lerin firma isimleri yayınlanmıştır. En çok KAYİK belirten şirketin altı KAYİK belirttiği görülmektedir.

Şeffaflık raporları çerçevesinde İzmir’de faaliyet gösteren bağımsız denetim şirketlerinin sürekli eğitim politikasını incelediğimizde büyük bir kısmının bir eğitim politikasının olduğunu söyleyebiliriz.

İzmir’de bulunan bağımsız denetim şirketleri bağımsızlık ilkesine ilişkin politika ve prosedürlerini KKS-1 ve TDS atf yaparak açıklamıştır. Bağımsız denetim şirketlerinin büyük kısmı kendi politika ve prosedürlerini oluşturmuş ancak uyguladıklarına dair yeterli bilgiyi vermemiş olduklarını ve bu konuda sorunların mevcut olduğunu söyleyebiliriz.

Şirketler gelirlerini detaylı bir şekilde sunmak yerine sadece üç kalem üzerinden açıklamalarda bulunmuştur. Şirketin gelirlerini detaylı sunmasında eksiklikler mevcuttur. Gelir dağılımında, toplam gelirlerin büyük çoğunluğu bağımsız denetimden elde edilmiştir.

Sorumlu denetçilerin ücretlendirilme esasında genellikle kurum tarafından belirlenen ücret tarifesi uygulanmaktadır. Ücret tarifesinin belirlenmemiş olduğu kurumlarda ise Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen ücret tarifesi uygulanmaktadır. Ayrıca huzur hakkı, prim ve şirket ortağı konumunda bulunan sorumlu denetçiler kardan pay esasına göre ücretlendirilmektedir.

Tablo 5’de Antalya ilinde bulunan bağımsız denetim şirketi ele alınmıştır. İçerik analizi yöntemi kullanılarak şeffaflık raporunun kalite kontrol standardına uygun olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 5.Antalya Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları

	2016	2017
ADALYA ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2007 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, BDDK, T.C Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, BDDK, T.C Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.

Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibarıyla 16 Sorumlu Denetçi, 10 Denetçi, 2 Stajyer Denetçi Yardımcısı ve 1 Denetim Destek personeli olmak üzere toplam 29 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibarıyla 16 Sorumlu Denetçi, 13 Denetçi, 2 Stajyer Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 31 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Uluslararası Muhasebe Kuruluşları arasında yer alan ACG FinExpertiza ağının üyesidir.	Uluslararası Muhasebe Kuruluşları arasında yer alan ACG FinExpertiza ağının üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ve BDS 220 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibarıyla KAYİK denetimi yapılmamıştır.	2017 yılı itibarıyla KAYİK denetimi yapılmamıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	Denetçilere ilgili mevzuatlar ve güncel gelişmeler hakkında teorik eğitimler verilmektedir.	Denetçilere ilgili mevzuatlar ve güncel gelişmeler hakkında teorik eğitimler verilmektedir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsız Denetim Standartları (BDS) ve diğer denetleyici ve düzenleyici kurumlara uyum sağlamaktadır.	Bağımsız Denetim Standartları (BDS) ve diğer denetleyici ve düzenleyici kurumlara uyum sağlamaktadır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibarıyla toplamda 372.193,20 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %79'u yani, 293.000,00 TL 'si bağımsız denetimden ve %21'i 79.193,20 TL 'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibarıyla toplamda 489.601,70 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %64'ü yani, 309.525,00 TL 'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %33'ü 161.006,43 TL 'si diğer denetim faaliyet gelirlerinden ve %3'ü 19.220,27 TL 'si denetim

			dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Ücretlendirilme Esasları	Denetçilerin	Sorumlu denetçiler, denetim başına ücret karşılığı ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Sorumlu denetçiler, denetim başına ücret karşılığı ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.

Tablo 6’da Bursa ilinde bulunan bağımsız denetim şirketi ele alınmıştır. İçerik analizi yöntemi kullanılarak şeffaflık raporunun kalite kontrol standardına uygun olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 6. Bursa Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları

	2016	2017
ARILAR DENETİM YMM BAĞIMSIZ		
Şirketin Kuruluş Yılı	2000 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, Hazine Müsteşarlığı ve EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK Hazine Müsteşarlığı ve EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 3 Sorumlu Ortak Denetçi, 4 Denetçi, 7 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 14 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 3 Sorumlu Ortak Baş Denetçi, 3 Kıdemli Denetçi, 2 Denetçi, 8 Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 16 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Şirket uluslararası bağımsız muhasebe ve danışmanlık ağı olan NexiaInternational’ın temsilcisidir.	Şirket uluslararası bağımsız muhasebe ve danışmanlık ağı olan NexiaInternational’ın temsilcisidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	AS Bağımsız Denetim YMM A.Ş., Ege Ekip Bağımsız Denetim YMM A.Ş., Yöntem YMM Bağımsız Denetim A.Ş.,	AS Bağımsız Denetim YMM A.Ş., Ege Ekip Bağımsız Denetim YMM A.Ş., Yöntem YMM Bağımsız Denetim A.Ş.,

	Oluşum Bağımsız Denetim Danışmanlık A.Ş. ile ilişkili kuruluşlardır.	Oluşum Bağımsız Denetim Danışmanlık A.Ş. ile ilişkili kuruluşlardır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYİKLER	2016 yılı itibariyle 4 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle 2 KAYİK denetimi yapılmıştır.
Sürekli Eğitim Politikası	2016 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 26 saatlik eğitim programı düzenlenmiştir.	2017 yılı itibariyle sorumlu denetçilere farklı alanlarda 40 saatlik eğitim programı düzenlenmiştir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.	Denetçi ve sorumlu denetçilerin vermiş oldukları bağımsızlık beyanlarının TDS'ler ile uyum sağlamış olup gerçek durumu yansıttığı teyit edilmiştir.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 3.341.158 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 199.692 TL 'si SPK kapsamında denetim, 47.040 TL 'si EPDK sınırlı denetim, 967.415 TL 'si TTK bağımsız denetim, 2.119.412 TL 'si 3568 sayılı kanun kapsamındaki gelirlerden ve 7.599 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle toplamda 4.114.106 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; 214.498 TL 'si SPK kapsamında denetim, 17.637 TL 'si EPDK sınırlı denetim, 1.010.492 TL 'si TTK bağımsız denetim, 2.755.975 TL 'si 3568 sayılı kanun kapsamındaki gelirlerden ve 115.504 TL 'si diğer gelirlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Piyasa şartları dikkate alınarak her yıl denetçilerin ücretleri yenilenmektedir. Denetim faaliyetleri gereği şehir dışı seyahatlerinde denetçilere harcırah ödemesi yapılmaktadır.	Piyasa şartları dikkate alınarak her yıl denetçilerin ücretleri yenilenmektedir. Denetim faaliyetleri gereği şehir dışı seyahatlerinde denetçilere harcırah ödemesi yapılmaktadır.

Tablo 7’de Samsun ilinde bulunan bağımsız denetim şirketi ele alınmıştır. İçerik analizi yöntemi kullanılarak şeffaflık raporunun kalite kontrol standardına uygun olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 7.Samsun Merkezli Bağımsız Denetim Kuruluşları

	2016	2017
SAM-DEN	SAMSON	
BAĞIMSIZ DENETİM		
Şirketin Kuruluş Yılı	2006 yılında kurulmuştur.	Devam ediyor.
Bağımsız Denetim Yetkisi	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.	KGK, SPK, EPDK alanlarında bağımsız denetim yetkisi devam etmektedir.
Şirketin Kilit Yöneticileri ve Sorumlu Denetçileri Hakkında Bilgiler	31.12.2016 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 3 Kıdemli Denetçi, 20 Denetçi, 2SMMM, 1 Stajyer Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 30 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.	31.12.2017 itibariyle 4 Sorumlu Denetçi, 3 Kıdemli Denetçi, 20 Denetçi, 2 SMMM, 1 Stajyer Denetçi Yardımcısı olmak üzere toplam 30 uzman kadro tarafından şirket faaliyetleri yürütülmektedir.
Şirketin İçinde Bulunduğu Denetim Ağının Özellikleri	Yurt dışı üyeliği bulunmamakla birlikte ABD Kamu Gözetimi Kurumu olan PCAOB’nin üyesidir.	Yurt dışı üyeliği bulunmamakla birlikte ABD Kamu Gözetimi Kurumu olan PCAOB’nin üyesidir.
Şirketin İlişkili Denetim Kuruluşları	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.	Herhangi bir denetim kuruluşu ile ilişkisi bulunmamaktadır.
Kuruluş Şube ve Büroları	Şubesi bulunmamaktadır.	Şubesi bulunmamaktadır.
Kalite Kontrol Uygulamaları	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.	KGK tarafından yayınlanan KKS-1 ile uyum sağlamaktadır.
Denetim Hizmeti Verilen KAYIKLER	2016 yılı itibariyle 1 KAYİK denetimi yapılmıştır.	2017 yılı itibariyle KAYİK denetimi yapılmamıştır.

Sürekli Eğitim Politikası	Denetçilere, Standartları, Muhasebe ve Raporlama Standartları başta olmak üzere kişisel ve gelişim eğitim verilmektedir.	Denetim Denetçilere, Standartları, Muhasebe ve Raporlama Standartları başta olmak üzere kişisel ve gelişim eğitim verilmektedir.
Bağımsızlık İlkesine Uyum	Bağımsız Denetim Standartları (BDS) ve diğer denetleyici ve düzenleyici kurumlara uyum sağlamaktadır.	Bağımsız Denetim Standartları (BDS) ve diğer denetleyici ve düzenleyici kurumlara uyum sağlamaktadır.
Bağımsız Denetim Şirketinin Gelir Dağılımı	2016 yılı itibariyle toplamda 223.953,15 TL gelir elde edilmiştir. Bunun; %59,39'u 133.000,00 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %16,13'ü 36.133,23 TL'si diğer denetim faaliyet gelirlerinden ve %24,48'i 54.819,92 TL'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.	2017 yılı itibariyle 353.621,45 TL gelir elde edilmiştir.. Bunun; %74,66'sı 264.000,00 TL'si bağımsız denetimden elde edilmiştir. %8,51'i 30.092,38 TL'si diğer denetim faaliyet gelirlerinden ve %16,83'ü 59.529,07 TL'si denetim dışı hizmetlerden elde edilmiştir.
Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esasları	Denetçiler, denetim başına ücret ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.	Denetçiler, denetim başına ücret ve kar payı şeklinde ücretlendirilmektedir.

Tablo 5,6 ve 7'ye göre Antalya, Bursa ve Samsun'da bulunan bağımsız denetim şirketlerinin hukuki yapıları, kuruluş adları, kayıt yerleri, yılları, sicil numaraları, sunduğu hizmet yelpazeleri, yurt içi ve yurt dışı şube sayıları vb. kriterler şirketlerin kurumsallaşma düzeyi ile ilgilidir. Denetim şirketleri hukuki yapıları ve ortaklık ilişkileri bakımından kurumsallaşmış bir yapıya sahiptir.

Uluslararası denetim ağına bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren denetim şirketlerinin ağın bilgi birikiminden yararlanmak, marka değerinden faydalanmak vb. artıları mevcuttur. Antalya, Bursa ve Samsun'da bulunan şirketlerin uluslararası bağımsız denetim ağına dahil olarak faaliyetlerine devam ettikleri görülmektedir.

Şeffaflık raporları açısından bakıldığında bağımsız denetim şirketleri kalite kontrol sistemlerini oluşturmuş ve iç kontrol sistemlerini etkin olarak çalıştırmaktadır. Ayrıca kalite kontrol sisteminin etkin bir şekilde çalıştığı ve kalite kontrol sisteminin nasıl belgelenmesi gerektiği hakkında yönetim beyanı bulunmaktadır.

Şeffaflık raporlarında denetim hizmeti verilen KAYİK'lerin firma isimlerinin yayınlanması gerekmektedir. Antalya'da bağımsız denetim şirketi, Bağımsız Denetim Yönetmeliği Madde 4/1-j KAYİK kapsamında denetim hizmeti gerçekleştirilmemiştir. Bursa'da 2016 yılında 4 KAYİK, 2016 yılında 2 KAYİK, Samsun'da 2016 yılında 1 KAYİK 2017 yılında ise Bağımsız Denetim Yönetmeliği Madde 4/1-j KAYİK kapsamında denetim hizmeti gerçekleştirilmemiştir.

Şeffaflık raporları çerçevesinde Antalya'da bulunan bağımsız denetim şirketinin sürekli eğitim politikasını incelediğimizde personelin güncel bilgilerle yetiştirilmesi ve donatılması bakımından önemli sorunlar mevcuttur. Personelin yetkinliklerinin geliştirilmesinde önemli eksiklikler vardır. Bursa'da bulunan bağımsız denetim şirketinin bir eğitim politikasının mevcut olduğunu ve personellerin güncel bilgilerle yetiştirilmesi bakımından etkin bir araç olarak kullanıldığını söyleyebiliriz. Samsun'da bulunan bağımsız denetim şirketini incelediğimizde personelin güncel bilgilerle yetiştirilmesi ve donatılması bakımından önemli sorunlar mevcuttur. Personelin yetkinliklerinin geliştirilmesinde önemli eksiklikler vardır.

Bağımsızlık ilkesi uygulamaları, tehditlerin tespiti ve önlenmesi için geliştirilen politika ve prosedürlerin uygulanması ve izlenmesi faaliyetleridir. Kaliteli bir denetimin en önemli unsuru, denetçilerin bağımsız düşünme ve karar verme konusunda hassas davranmaları gerektiğidir. Antalya'da bulunan bağımsız denetim şirketi, bağımsız çalışma ve personellerin gerekli yargılarda bulunmasına yönelik olarak politika ve prosedürler oluşturmuş ve işlemektedir. Bursa'da bulunan bağımsız denetim şirketi bağımsızlık ilkesine ilişkin politika ve prosedürlerini KKS-1 ve TDS atıf yaparak açıklamıştır. Bağımsız denetim şirketi kendi politika ve prosedürlerini oluşturmuş ancak uyguladıklarına dair yeterli bilgiyi vermemiş olduğunu ve bu konuda sorunların mevcut olduğunu söyleyebiliriz. Samsun'da bulunan bağımsız denetim şirketi, bağımsız çalışma ve personellerin gerekli yargılarda bulunmasına yönelik olarak politika ve prosedürler oluşturmuş ve işlemektedir.

Antalya’da bulunan bağımsız denetim şirketi gelirlerini detaylı bir şekilde sunmak yerine sadece üç kalem üzerinden açıklamalarda bulunmuştur. Şirketin gelirlerini detaylı sunmasında eksiklikler mevcuttur. Bağımsız denetim şirketinin şeffaflık raporu açısından dikkat çeken bir diğer hususu şirketin gelirlerini tutar olarak ve oransal olarak belirtmiş olmasıdır. Gelir dağılımında, toplam gelirlerin büyük çoğunluğu bağımsız denetimden elde edilmiştir. Bursa’da bulunan bağımsız denetim şirketi gelirlerini detaylı sunmasında eksiklikler mevcuttur. Gelir dağılımında, toplam gelirlerin büyük çoğunluğu bağımsız denetimden elde edilmiştir. Samsun’da bulunan bağımsız denetim şirketi gelirlerini detaylı bir şekilde sunmak yerine sadece üç kalem üzerinden açıklamalarda bulunmuştur. Ayrıca şirket gelirlerini tutar olarak ve oransal olarak belirtmiştir. Gelir dağılımında, toplam gelirlerin büyük çoğunluğu bağımsız denetimden elde edilmiştir.

Sorumlu denetçilerin ücretlendirilme esasında genellikle kurum tarafından belirlenen ücret tarifesi uygulanmaktadır. Ücret tarifesinin belirlenmemiş olduğu kurumlarda ise Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen ücret tarifesi uygulanmaktadır. Bunlara ek olarak Antalya’da bulunan bağımsız denetim şirketinde sorumlu denetçiler denetim başına ücret ve kardan pay esasına göre ücretlendirilmektedir. Bursa’da bulunan bağımsız denetim şirketinde sorumlu denetçilerin ücretlendirilmesinde aylık ücret dışında prim ve kardan pay verilmesi gibi durumlar söz konusu değildir. Samsun’da bulunan bağımsız denetim şirketinde sorumlu denetçiler denetim başına ücret ve kardan pay esasına göre ücretlendirilmektedir.

SONUÇ

Son yıllarda AB'nin yaptığı düzenlemeler ile şeffaflık raporları önemli hale gelmiştir. Ülkemizde ise 2013 yılı itibariyle uygulanmaya başlamıştır. Araştırmanın yapıldığı dönem itibariyle 2018-2019 şeffaflık raporları henüz açıklanmamıştır. Araştırma temel olarak Kamu Gözetim Kurumu'nda yer alan bağımsız denetim şirketlerinin şeffaflık raporlarını incelemektedir.

Araştırma üç bölümden oluşmaktadır. Araştırmanın birinci bölümde denetim kavramı özellikleri ve türlerine, bağımsız denetim hakkında genel bilgilere ve Türkiye'de bağımsız denetimin tarihsel gelişim süreci konularına yer verilmiştir.

Araştırmanın ikinci bölümde öncelikle kalite kontrol kavramları ve Kalite Kontrol Standardı- 1 (KKS-1) unsurlarına değinildikten sonra bağımsız denetimde kalite kontrol, Bağımsız Denetim Standardı 220 (BDS-220) kavramları üzerinde durulmuştur. Şeffaflık raporlaması ve bağımsız denetim kalitesinin önemi ortaya konulmuştur.

Araştırmanın son bölümü olan üçüncü bölümde çalışmanın amacı ve çalışmanın önemi, çalışmanın kapsam ve sınırlılıkları, çalışmanın yöntemi, Bağımsız Denetim Şirketlerinin Yayınladıkları Şeffaflık Raporları çalışmanın bulguları hakkında içerik analizleri yer almaktadır.

Bu araştırma Kamu Gözetim Kurumu'nda yer alan bağımsız denetim şirketlerinin yayınladıkları şeffaflık raporları üzerinde uygulanmıştır. Elde edilen bulgular il bazında değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma sonucunda elde ettiğimiz içerik analizi sonuçlarına göre;

İstanbul ilinde 51 bağımsız denetim şirketi, Ankara ilinde 18 bağımsız denetim şirketi, İzmir ilinde 7 bağımsız denetim şirketi, Antalya, Bursa ve Samsun illerinde ise 1'er bağımsız denetim şirketinin şeffaflık raporlarına ulaşılmıştır. Buradan bağımsız denetim şirketlerinin en çok İstanbul merkezli toplandığı yorumu yapılabilir. Bağımsız denetim şirketlerinin neredeyse tamamının organizasyon şeması mevcuttur. Ancak örgüt yapısında görev ve sorumlulukların kimlere ait olduğu hakkında bilgiler mevcut olmadığından sorunlara neden olmaktadır. Şirketlerin neredeyse tamamı kuruluş yapısı hakkında, yurt içi ve yurt dışı ofisleri hakkında bilgiler vermiştir. En eski şirketin 1981 yılında İstanbul'da kurulduğu ve geriye kalan şirketlerin ise neredeyse büyük bir

çoğunluğunun 2000’li yıllar içerisinde kurulduğu görülmektedir. Bu durum şirketlerin 15-20 yıllık bir geçmişlerinin olduğunu göstermektedir. Ayrıca 2000’li yıllardan sonra kurulan şirketlerin daha çok büyüme odaklı olduğunu bu nedenle çoğu illerde ve hatta yurt dışında dahi şube ve ofis açarak faaliyetlerini geliştirdiği söylenebilir. Şirketlerin organizasyon yapısı çatısı altında gerek kilit yöneticileri ve gerekse sorumlu denetçileri hakkında detaylı bilgilerin verilmesi açısından bakıldığında şeffaflık raporlarına uygun olarak hazırlandığı söylenebilir.

Uluslararası denetim ağına bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren denetim şirketlerine baktığımızda en çok İstanbul ilinde bulunan şirketlerin herhangi bir ağa bağlı olarak faaliyetlerini sürdürdükleri ve bunu da sırasıyla Ankara, İzmir diğer iller takip etmektedir. Şeffaflık raporları açısından yorumladığımızda ise, herhangi bir denetim ağına bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren denetim şirketlerinin dahil oldukları ağın gücüne bağlı olarak denetim şirketlerine pek çok katkı sağladığı söylenebilir. Özellikle müşteri devamlılığı ve yeni müşteri elde etme denetim kalitesini olumlu yönde etkilemektedir.

Şeffaflık raporlarında denetim şirketlerinin kalitesiyle ilgili bilgiler kalite kontrol uygulamaları bölümünde yer alır. Türkiye’de faaliyet gösteren denetim kuruluşlarının KGK tarafından yayınlanan KKS- 1’e uygun bir şekilde faaliyet göstermeleri beklenir. Kalite güvence sisteminin tanıtımı ve kalite kontrol sisteminin etkin olarak çalıştığına dair ilgili denetim kuruluşu beyanda bulunmalıdır. Kalite güvence sistemi kalite kontrol sisteminin varlığına, kalite kontrol sistemi ise sistemin etkin olarak çalışıp çalışmadığına dair yargılarda bulunur. Kalite kontrol sistemi içerisinde denetim kalitesine yönelik unsurlar bulunur. Ayrıca bu unsurların kendi içerisinde etkin olarak çalışması daha önemlidir. KKS-1’e göre kalite kontrol sistemi; amaç, kapsam, tanımlar, denetim şirketi bünyesinde kaliteye ilişkin liderlik sorumlulukları, etik hükümler, müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesi, insan kaynakları, izleme ve belgelendirme unsurlarını içermektedir.

Bu nedenle her bir denetim şirketi kendi kalite kontrol güvence sistemini oluşturmalı ve oluşturmuş oldukları kalite kontrol sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamalıdır. Sistemin etkin çalıştığı hususunda birinci sırada İstanbul, ikinci sırada Ankara, üçüncü sırada İzmir ve diğer illerde bulunan şirketlerin büyük çoğunluğu beyanda bulunmuştur. Bazı şirketler ise kalite kontrol sisteminin amaçları,

kapsamı ve tanımları hakkında bilgi verirken, etkin işleyişi hakkında bir beyanda bulunmamıştır. Kalite kontrol sistemi etkinliği konusunda çoğu şirketin bir açıklamada bulunmadığını söyleyebiliriz. Başka bir önemli husus ise kalite kontrol sisteminin etkin bir şekilde çalıştığı ve kalite kontrol sisteminin nasıl belgelenmesi gerektiği hakkında yönetim beyanı olması gerekirken birçok şirketin bu duruma özen göstermemesidir.

Şeffaflık raporlarında denetim hizmeti verilen KAYİK'lerin firma isimlerinin yayınlanması gerekmektedir. Çünkü işletmelerin ekonomik açıdan öneminin olması ve bilgi kullanıcıları açısından önem taşır. Bilgi kullanıcıları şeffaflık raporlarında yer alan bilgileri incelediğinde denetimin kalitesine önem verilip verilmemesi konusunda yargılarda bulunur. İstanbul, Ankara, İzmir ve diğer illerde bulunan bağımsız denetim kuruluşlarına baktığımızda denetimin konusu, yetkili kurumu ve türü hakkında bazı eksiklikler vardır. Sadece denetim hizmetlerine verilen KAYİK'lerin firma isimleri yayınlamıştır. Bu konuda denetim kuruluşlarının eksiklikleri gidererek istenilen şekilde bilgileri sunması yararlı olacaktır.

Küreselleşme ve teknolojik gelişmeler sonucunda muhasebe mesleğinde büyük değişimler yaşanmıştır. Bu değişimi analiz edebilen, düşünebilen, gelişimine katkı sağlayabilen, kendisini yenileyebilen denetçilerin olması zorunlu hale gelmiştir. Bağımsız denetçilerin en önemli özelliği değişimdir çalışma hayatları boyunca kariyerlerini mesleki yetkinliklerini geliştirmelidir. Bu nedenle bağımsız denetçilerin mesleki beceri ve deneyimlerinin geliştirilmesi, ihtiyaç duydukları eğitim konularının tespit edilmesi bağımsız denetimde sürekli mesleki eğitim faaliyetlerini önemli hale getirmiştir. Şeffaflık raporları çerçevesinde İstanbul'da faaliyet gösteren bağımsız denetim şirketleri incelendiğinde kırk iki şirketin bir eğitim politikasının mevcut olduğu ve sırasıyla bunu Ankara'da on altı şirketin, İzmir'de dört şirketin ve Antalya, Bursa ve Samsun'da 1'er şirketin bir eğitim politikasının mevcut olduğunu söyleyebiliriz. Buradan bağımsız denetim şirketlerinin küresel gelişmelere kayıtsız kalmayarak gelişmeleri takip edip sürekli eğitim politikasına gerekli önemi verdiği söylenebilir.

KGK tarafından bağımsız denetim şirketlerinin gelir dağılımı ile ilgili bulunması gereken bilgiler, toplam gelirler içerisinde finansal tablo denetimden, diğer denetimlerden ve denetim dışı hizmetlerden elde edilen gelirlerin ayrı kalemler halinde açıklanmasıdır. Bu kalemler ise kendi içerisinde alt kriterlere ayrılmıştır. Başta İstanbul olmak üzere diğer illerde bulunan şirketler gelirlerini detaylı bir şekilde sunmak yerine

sadece üç kalem üzerinden açıklamalarda bulunmuştur. Şirketlerin gelirlerini detaylı sunmasında eksiklikler mevcuttur. Şeffaflık raporlarında dikkat çeken bir diğer husus ise, İstanbul ve Ankara bulunan şirketlerin gelirlerini tutar olarak değil de oransal olarak belirtmiş olmasıdır.

İstanbul, Ankara ve İzmir ilinde bulunan şirket sorumlu denetçilerin ücretlendirilme esasında genellikle kurum tarafından belirlenen ücret tarifesi uygulanmaktadır. Ücret tarifesinin belirlenmemiş olduğu kurumlarda ise Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen ücret tarifesi uygulanmaktadır. Ayrıca huzur hakkı, prim ve şirket ortağı konumunda bulunan sorumlu denetçiler kardan pay esasına göre ücretlendirilmektedir. Antalya ve Samsun'da bulunan şirket sorumlu denetçilerin ücretlendirilmesinde bunlara ek olarak denetim başına ücret ödenmektedir. Bursa'da ise sorumlu denetçilere aylık ücret dışında prim ve kardan pay verilmesi gibi durumlar söz konusu değildir. Şeffaflık raporları açısından baktığımızda bağımsız denetim şirketlerinin ücret politikalarının kamuoyu tarafından bilinmesi bağımsızlık ilkesinin güvencesini oluşturur. Ayrıca denetim kalitesi açısından da önemlidir.

Bağımsız denetim şirketlerinin yayınlamış oldukları şeffaflık raporları il bazında değerlendirilerek 2016-2017 yılları esas alınmıştır. Genel olarak araştırmadan elde ettiğimiz sonuçlara göre, Türkiye'de bağımsız denetim uygulamalarının yeni olduğu İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere büyük şehirlerde toplandığı görülmektedir. Bağımsız denetim şirketlerinin şeffaflığını sağlamasında eksikliklerin olduğu görülmektedir. Yeterli düzeyde şeffaflığın sağlanması halinde denetim kuruluşu seçen firmaların, işletmelerin verdiği bilgilerin güvenilir ve faydalı olacağını düşündükleri bağımsız denetim şirketlerini seçmiş olacaktır. Bu nedenle denetim şirketlerinin kamuoyunu aydınlatmasında uluslararası düzeyde geçerli standartları uygulamaları önemli hale gelmiştir.

KAYNAKÇA

- Acar, D., Senal, S. ve Usul, H. (2011). *Bağımsız Denetim Kalitesi: Denetim Firmaları Üzerine Bir Araştırma*. Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi.
- Ayrancı, K. (2010). *Türkiye'de Bağımsız Denetim ve Bir İşletme Uygulaması*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Altıntaş, A. Taylan. (2011). *Halka Açık Şirketlerin Bağımsız Denetiminin Kalitesi*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Bayazıtlı, E. (1991). *Uluslararası Bağımsız Dış Denetim Standartları ve Türkiye Uygulaması*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı Doktora Tezi.
- BDS 220. (2013). *Bağımsız Denetim Standardı 220*.T.C. Resmi Gazete, 28821, 14 Kasım 2013.
- BDS 200. (2013). *Bağımsız Denetim Standardı 200*.T.C. Resmi Gazete, 28794, 13 Ekim 2013.
- BDY. (2012). *Bağımsız Denetim Yönetmeliği*.T.C. Resmi Gazete, 28509, 26 Aralık 2012.
- Bezirci, M. ve Karasioğlu, F. (2011). *Türkiye'de Denetimin Tarihsel Gelişimi*. SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi.
- Bilgin, N. (2000). *İçerik Analizi*. İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Bolat, T. (2000). *Toplam Kalite Yönetimi*. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Bozkurt, N. (2006). *Muhasebe Denetimi*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Büyükşalvarcı, A., Bezirci, M., Uz, M. ve Güven, M. (2008). *"Records of Kadı" Principles of Accrual Accounting: A Research on the Judicial Records in Konya in the Year 1848*. İstanbul.

- Çankaya, F. ve Er, B. (2007). *Denetim Firması İtibarı, Düşük Fiyatlandırma ve İlk Halka Arz Sonrası Faaliyet Performansı: İMKB Uygulaması*. Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi.
- Çankaya, F. ve Gerekan, B. (2009). *Hile Denetçiliği Mesleği ve Sertifikalı Hile Denetçiliği Mesleki Standartları ve Ahlak Kuralları*. Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi.
- Çankaya, F., Dinç, E. ve Kara, M. (2012). *İç Denetimin Başarısını Etkileyen Denetim Türleri: Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Üzerinde Bir Uygulama*. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi.
- Çelik, A. (2005). *Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Sorumluluğu*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Çömlekçi, F. (2004). *Muhasebe Denetimi ve Mali Analiz*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Çürük, T. (2004). *Bağımsız Dış Denetimin Muhasebe Şeffaflığına Etkisi Üzerinde Uygulamalı Bir Çalışma: Türkiye Örneği*. ODTÜ Gelişme Dergisi.
- Demirçalı, G. (2018). *Bağımsız Denetim Şirketlerinin Yayımladıkları Şeffaflık Raporları Üzerine Bir Araştırma*. T.C. İstanbul Ticaret Üniversitesi Dış Ticaret Enstitüsü.
- Demirkan, A. (2016). *Bağımsız Denetim Kuruluşlarında Şeffaflık Raporları*. Muhasebe ve Denetim Dünyası.
- Demirkan, A. ve Polat, Y. (2016). *Bağımsız Denetim Kuruluşları Şeffaflık Raporları- Uluslararası Uygulamalar ve Türkiye Örneği*. Muhasebe ve Denetim Dünyası.
- Dönmez, A. (2005). *Ülkemiz Bağımsız Dış Denetim Standartlarının ABD Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları- AB Sekizinci Yönergesi ve Uluslararası Denetim Standartlarıyla Karşılaştırılması*. Akdeniz İİBF Dergisi.

- Duman, Ö. (2008). *Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Sınavları İçin Muhasebe Denetimi ve Raporlama*. Ankara: Tesmer Yayınları.
- Durukan, M. ve Kapucugil İkiz, A. (2007). *Denetim Kalitesi, Kalite ve Hizmet kalitesine İlişkin Modeller: Kavramsal Çerçeve*. Mali Çözüm (82).
- Erdoğan, M. (2001). *Denetim*. Eskişehir: Maliye ve Hukuk Yayınları.
- Erdoğan, M. (2002). *Muhasebe, Denetim ve Bağımsız Denetimin Gerekliği*. Doğuş Üniversitesi Dergisi.
- Ergin, H. (2007). *Denetim*. Kütahya: Özel 30 Ağustos Eğitim, Öğretim ve Sağlık Hizmetleri Basın Yayın.
- Erkan, Ç., Mentеше, E., Işıloğlu F., Toroslu, M., Özcan, M., Gülmez Kanpak N., Savaş Ş., Onur, Z. ve Ağca Z. (2008). *Muhasebe Denetimi*, İstanbul: İSMMMÖ Yayın.
- Esendemir, E. (2011). *Bağımsız Denetim Kalitesi İle İlgili Yeni Yaklaşımlar ve İzmir İlinde Yeminli Mali Müşavirlere Yönelik Bir Araştırma*. Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Muhasebe Finansman Bilim Dalı Doktora Tezi.
- Gökçe, O. (1995). *İçerik Çözümlemesi*. Konya: Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.
- Gücenme, Ü. (2004). *Muhasebe Denetimi*. İstanbul: Alfa Basım Yayın Dağıtım.
- Gücenme, Ü. ve Arsoy Poroy, A. (2006). *Türkiye'de Cumhuriyet Döneminde Muhasebe Eğitimi*. Mali Çözüm Dergisi.
- Güçlü, F. (2011). *Muhasebe Denetimi*. F. Güçlü içinde, *Muhasebe Denetimi*, Ankara: Detay Yayıncılık.

- Gümüőođlu, Ő. (2000). *İstatiksel Kalite Kontrolü ve Toplam Kalite Yönetimi Araçları*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ő.
- Güngör, N. ve Binark, F. (1993). *Televizyonda ve Basında Haberler: KarşılaŐtırmalı İçerik Çözümlemesi*. Amme İdaresi Dergisi, 26 (3).
- Gürbüz, H. (1995). *Muhasebe Denetimi*. 4. Baskı. İstanbul: Bilim Teknik Yayınevi.
- Güredin, E. (2010). *Denetim ve Güvence Hizmetleri*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.
- Güredin, E. (2000). *Denetim*. 10. Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Güvemli, O. (2001). *Türk Devletleri Muhasebe Tarihi Cumhuriyet Dönemi XX. Yüzyıl*. İstanbul: Avcıol Basım Yayın.
- Güvemli, O. ve Güvemli, B. (2006). *Osmanlı İmparatorluğu'ndan Cumhuriyet'e Muhasebe Düşüncesinin Gelişimi*. Mali Çözüm Dergisi (76).
- Haftacı, V. (2011). *Muhasebe Denetimi*. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Holmes, A., & Overmyer, W. (1975). *Muhasebe Denetimi Auditing Standartları ve Yöntemleri*. Bilimsel Yayınlar Derneği. çev: O. Göktürk.
- IAASB. (2014). *International Auditing and Assurance Standards Boards [IAASB]. A Framework for Audit Quality*.
- Jex, S. ve Britt, T. (2008). *Organizational Psychology*. New Jersey: John Wiley & Sons. çev: E. Esendemir, Manisa: Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Muhasebe Finansman Bilim Dalı Doktora Tezi.
- KGK. (2015). *Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu.2015 Faaliyet Raporu*, 1-100.
- KGK. (2016). *Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu.2016 Faaliyet Raporu*, 1-96.

- KGK. (2017). *Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. 2017 Faaliyet Raporu* , 1-90.
- Ishikawa, K. (1997). *Toplam Kalite Kontrol*. İstanbul: Kalder Yayınları.
- Kapucugil İkiz, A. (2007). *Kalite Nedir Hizmet Kalitesi Nedir Kalite Güvence Kavramı*. 2. Türkiye Muhasebe Forumu.
- Karacan, S. ve Uygun, R. (2012). *Tek Düzen Muhasebe Sistemi ve Uluslararası Denetim Standartları ile Uyumlu Denetim ve Raporlama* 1. Baskı. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Kepekçi, C. (1996). *Bağımsız Denetim*. Ankara: Lazer Ofset.
- Kepekçi, C. (2004). *Bağımsız Denetim*. 5.Baskı. İstanbul: Avcı Ol Basım Yayın.
- KKS-1. (2013). *Kalite Kontrol Standardı - I.T.C. Resmi Gazete*, 28783, 2 Şubat 2013.
- Kobu, B. (2010). *Üretim Yönetimi*. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Koçel, T. (2005). *İşletme Yöneticiliği*. Arıkan Basım.
- Kutukız, D. ve Öncü, M. (2009). *Bağımsız Denetimin Anonim Ortaklıklarda Kurumsal Yönetiminin Gelişmesine Etkisi*. Muhasebe Finansman Dergisi (41).
- Küçüksözen, C. (2005). *Finansal Bilgi Manipilasyonu: Nedenleri, Yöntemleri, Amaçları, Teknikleri, Sonuçları ve İMKB Şirketleri Üzerine Ampirik Bir Çalışma*. Ankara: SPK Yayınları.
- Mugan, C. (1999). *Ahlak, Toplumsal ve Kişisel Değerler: Muhasebe Mesleği ve Eğitimi Üzerindeki Etkileri*. Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 1 (2), 1-18.
- Oğuz, O. (2015). *Bağımsız Denetimde Kalite Kontrol Standardının Uygulama Aşamaları*.Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Okday, E. ve Özçomak, M. (2001). *Kalite Kavramındaki Gelişme*. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi (No: 3-4).
- Okday, S. (2013). *Bağımsız Denetim Etkinliğinin Arttırılmasında, Denetim Hizmetinde Kalite ve Kalite Kontrol: ABD Düzenlemeleri*. Maliye Finans Yazıları.
- Özçelik, H., Şenol, H. ve Aktürk, A. (2014). *Muhasebe Meslek Mensuplarının Bağımsız Denetim Alanındaki Güncel Gelişmelere Bakış Açuları ve Farkındalıkları Üzerine Bir Araştırma*. Muhasebe ve Finansman Dergisi.
- Özyurt, A. (2010). *Bağımsız Denetim Kalitesini Etkileyen Etmenlerden Bağımsız Denetçi Özelliklerinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Muhasebe Finansman Bilim Dalı.
- Poroy Arsoy, A. (2008). *Kurumsal Şeffaflık ve Muhasebe Standartları*. Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi , 17-32.
- Sağlar, J. (2003). *Bağımsız ve İç Denetimde Kalite Kontrolü: Bağımsız Denetim Firmaları ile Büyük Sanayi İşletmeleri Üzerinde İki Farklı Saha Araştırması*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Ensyitüsü İşletme Anabilim Dalı Doktora Tezi.
- Sağlar, J. ve Tuan, K. (2009). *İşletmelerde İç Denetim Fonksiyonunun Bağımsız Dış Denetim Maliyeti Üzerindeki Etkileri*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.
- Sağmanlı, M. ve Cömert, Ç. E. (2010). *Denetçi Olarak Atanabilme Kriterleri ve Bu Konudaki Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Hükümlerinin Alman Ticaret Kanunu İle Karşılaştırılması*. Mali Çözüm.
- Sanlı, N. ve Özbirecikli, M. (2012). *Türkiye'de Denetim Mesleğinin Gelişim Süreci: Geçmişten Geleceğe Bir Araştırma*. Muhasebe ve Denetime Bakış.

- Selimoğlu Kardeş, S. (2007). *Halka Açık Sigorta Şirketlerinde Bağımsız Denetim Olgusu ve Türkiye'deki Yasal Düzenlemeler*. Mali zm Dergisi.
- Selimoğlu Kardeş, S. ve Yeşilçelebi, G. (2014). *Mesleki Aidiyetin Bağımsız Denetim Kalitesi zerine Etkisi: Bağımsız Denetçiler zerine Bir Araştırma*. Muhasebe ve Finansman Dergisi.
- Selimoğlu Kardeş, S., zbirecikli, M., Uzay, Ő., Kurt, G., Alagöz, A. ve Yanık, S. (2014). *Muhasebe Denetimi*. Ankara: Gazi Kitapevi.
- Selimoğlu Kardeş, S., zbirecikli, M., Uzay, Ő., ve Uyar, S. (2015). *Bağımsız Denetim Türkiye Denetim Standartlarıyla Uyumlaştırılmış*. Ankara: Türmob Yayınları-479.
- Senal, S. (2011). *Bağımsız Denetim Kalitesinin Arttırılmasında Kamu Gözetim Kurulu'nun Rol: Bağımsız Denetim Firmaları zerine Bir Araştırma*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme AnaBilim Dalı.
- Sevim, Ő. ve Sarıca, E. (2017). *Şeffaflık Raporlaması ve Bağımsız Denetim Kalitesi*. Kütahya: Gazi Kitabevi.
- SPK. (2003). *Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Hakkında Tebliğe Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ*, Seri: X, No:22.
- Tan, A. ve Gümrah, A. (2016). *Şeffaflık Raporları erevesinde Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Sürekli Mesleki Eğitim Politikalarının Analizi*. Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi.
- Tavşancıl, E. ve Aslan, A. E. (2001). *İçerik Analizi ve Uygulama rnekleri*. İstanbul: Epsilon.
- TTK. (2011). *Türk Ticaret Kanunu*. T.C. Resmi Gazete, 27846, 14 Şubat 2011.

- Türker, M. (2006). *Türkiye'de Muhasebe Denetim Faaliyetlerinin Gelişimi*. Dayanışma Dergisi, İzmir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Dergisi (89).
- Ulusan, H., Eren, E. ve Köylü, Ç. (2012). *6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nın Muhasebe ve Denetim Uygulamalarına Getirdiği Yenilikler Üzerine Bir Araştırma*. Muhasebe ve Finansman Dergisi.
- Usul, H. (2013). *Bağımsız Denetim*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Uzay, Ş. ve Bayat, S. B. (2016). *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun Bağımsız Denetim Alanında Getirdiği Yenilikler ve Tartışmalı Konular*. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi.
- Yılandıcı, M., Yıldız, B. ve Kiracı, M. (2013). *Muhasebe Denetimi*. Eskişehir: Detay Yayıncılık.
- Yumlu, K. (1994). *Kitle İletişim Kuram ve Araştırmaları*. İzmir.
- Yurdakul, H. (2005). *Bağımsız Denetimde Kalite Kontrol ve Türkiye'deki Uygulamaları*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı.
- Yükçü, S. (1997). *Muhasebe Mesleğinde Toplam Kalite Yönetimi*.16. Türkiye Muhasebe Kongresi, Ekonominin Denetim Düzeni ve Muhasebe (No: 25).
- Yüksel, Y. (2019). https://www.academia.edu/24209083/%C4%B0%C3%87ER%C4%B0K_%C3%87%C3%96Z%C3%9CMLEMES%C4%B0.

EKLER

EK-1: Bağımsız Denetim Yapmaya Yetkili Kuruluşlar

1. A-1 Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi.
2. AAC Bağımsız Denetim Danışmanlık ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
3. AC İstanbul Uluslararası Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
4. Adalya Uluslar Arası Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
5. Aday Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
6. AG Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
7. Ak Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
8. Akademik Bağımsız Denetim Danışmanlık ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
9. Aksis Uluslararası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
10. AKT Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
11. Aktan Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
12. Alternatif Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
13. Analitik Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
14. Anıl Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
15. Aren Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
16. Arılar Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
17. Arkan Ergin Uluslararası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
18. As Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
19. Ata Uluslararası Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
20. Avrasya Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
21. Ban-Den Bağımsız Denetim Hizmetleri Anonim Şirketi
22. BD Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
23. BDD Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi

24. BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
25. Bilgili Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
26. Birleşik Ekol Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
27. Birleşik Uzmanlar Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
28. Birleşim Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
29. C&Ç Bağımsız Denetim ve Yönetim Danışmanlığı Anonim Şirketi
30. Consulta Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
31. CPA Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
32. CroweHorwath Olgu Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
33. Çözüm Ünlüer Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
34. Denge Ankara Bağımsız Denetim Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
35. DMF Sistem Uluslararası Bağımsız Denetim Danışmanlık ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
36. DMR Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
37. Ecovis Değer Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
38. Elit Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
39. Engin Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
40. Eren Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
41. Finansal Eksen Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
42. GRC Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
43. Güçbir Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
44. Güncel Bağımsız Denetim Danışmanlık ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
45. Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
46. Güreli Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Hizmetleri Anonim Şirketi
47. HLB Saygın Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
48. HSY Danışmanlık ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi

49. Işık Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
50. İrfan Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
51. İtimat Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
52. Karar Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
53. Köker Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
54. KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
55. Lidya Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
56. MBK Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
57. Mega Global Uluslar Arası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
58. Mercek Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
59. Meridyen Kurumsal Çözüm ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
60. MGI Bağımsız Denetim Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
61. MMB Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
62. Mod Bağımsız Denetim Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
63. Önder Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
64. Pür Bağımsız Denetim Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
65. PWC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
66. Rehber Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
67. Report Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
68. SAM-DEN Samson Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
69. SUN Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
70. Türkerler Bağımsız Denetim Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
71. Türkmen Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
72. Ulusal Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
73. Uluslararası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
74. Uzman Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
75. Vezin Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
76. Yeditepe Bağımsız Denetim Anonim Şirketi

77. YKY Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
78. Yorum Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
79. Yöntem Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi

EK-2: Şeffaflık Raporu Bulunamayan Bağımsız Denetim Kuruluşları

1. ABD Ada Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
2. ACC Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
3. And Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
4. Artı Değer Uluslararası Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
5. AYK Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Şirketi
6. Bakış Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
7. Batı Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
8. BDM Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
9. Bilgi Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
10. BM Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
11. Boğaziçi Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
12. Cpatürk Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
13. Denge Bağımsız Denetim Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
14. Denge İzmir Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
15. Detay Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
16. DRT Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
17. Dtdenetimturkey Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
18. Dumlupınar Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
19. Edit Bağımsız Denetim Hizmetleri Anonim Şirketi
20. Ege Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
21. Erciyes Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
22. Ereş Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
23. Görüş Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
24. Hilal Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
25. İHY Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
26. İBD İstanbul Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi

27. İntegral Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
28. Karma Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
29. Karya Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri Anonim Şirketi
30. Kavram Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
31. Ketenci Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
32. Lisans Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
33. Med Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
34. Metropol Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
35. NoteOffice Uluslararası Bağımsız Denetim Danışmanlık ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
36. Odit Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
37. Oluşum Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi
38. Randıman Denetim Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
39. Rasyonel Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
40. Reform Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
41. Ser-Berker Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
42. SGD Bağımsız Denetim Hizmetleri Anonim Şirketi
43. TRC Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
44. TTK Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
45. Universal Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
46. Vizyon Grup Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
47. Yıldızlar Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
48. Kulvar Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
49. İstanbul Yöntem Bağımsız Denetim Anonim Şirketi

